

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

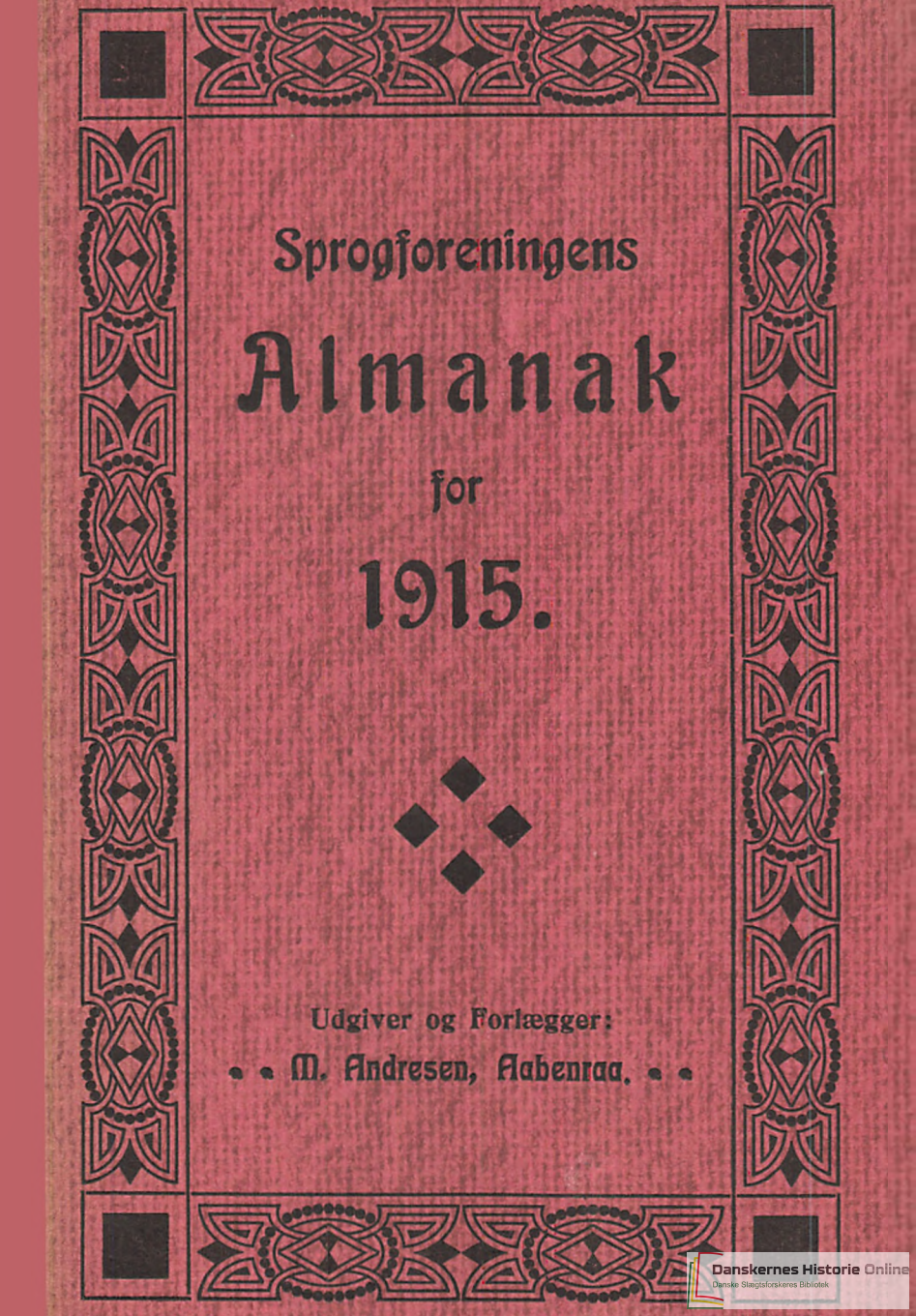
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Sprogforeningens
Almanak
for
1915.

Udgiver og Forlægger:
• • M. Andresen, Slabenraa. • •

Sprogforeningens

M l m a r a k

for

* * 1915. * *

—
22de A r g a n g.

—
Udgiver:
M. Andresen, Høbenraa.

—
Eget Forlag.

—
Høbenraa.
Trykt i „Højmbals“ Trykkeri.

Nærværende Aar

regnes efter Kristi Fødsel 1915.

Siden Reformationen	.	.	.	398
" Indførelsen af den Julianſke Kalender	.	.	.	1960
" " " " Gregorianſke "	.	.	.	333
" " " " forbedrede "	.	.	.	215
" Bogtrykkerkunſtens Opfindelse	.	.	.	475

Formørkelſer.

I Aaret 1915 finder der to, i vore Egne uſynlige, Solformørkelſer Sted. Maanen formøles ikke i Aar.

1. Den første Solformørkelſe, der finder Sted den 14. Februar, er ringformet. Den begynder om Morgenen Kl. 2.42 i det indiſte Hav, gaar over Sundæerne, Aſtralien og Polynesien og ender om Formiddagen Kl. 8.25 nordveſt for Marshalløerne.

2. Den anden Solformørkelſe er ligeledes ringformet og finder Sted om Natten fra 10. til 11. Avguſt. Den begynder om Aftenen Kl. 8.57 nordſor Marianerne, gaar over den største Del af det ſille Hav og ender om Morgenen Kl. 2.49 veſtfor Baunotu-Øerne.

Imellem Jul og Faſtelavn er der 7 Uger, 2 Dage,
og imellem Pinſe og Adbvent er der 27 Uger.

Feſttabel.

De foranderlige Feſter beſtemmes alle efter Vaarſe.

Aar	Faſtelavn	Vaarſe	Pinſe	1. Adbvent
1915	14. Februar	4. April	23. Maj	28. Novbr.
1916	6. Marts	23. April	11. Juni	3. Decbr.
1917	18. Februar	8. April	27. Maj	2. Decbr.
1918	10. Februar	31. Marts	19. Maj	1. Decbr.
1919	2. Marts	20. April	8. Juni	30. Novbr.
1920	15. Februar	4. April	23. Maj	28. Novbr.
1921	6. Februar	27. Marts	16. Maj	27. Novbr.
1922	26. Februar	16. April	4. Juni	3. Decbr.
1923	11. Februar	1. April	20. Maj	2. Decbr.
1924	2. Marts	20. April	8. Juni	30. Novbr.
1925	22. Februar	12. April	31. Maj	20. Novbr.

Højvandet ved Nordslesvigs Bæsthst.

Højvandet er udregnet paa Grundlag af Flodtabelleerne i den af det tyske Indenrigsministerium udgivne „Nautisches Jahrbuch“ og egne Jagttagelser.

De for hver Dags Formiddag og Eftermiddag anførte Klokkeslet angiver Højvandet ved Nomo Havn og Ballum „Kørested“. For at finde Flodtiden ved Skærbæk Brohoved maa man lægge 20 Minutter, ved Odde paa Nordland Nomo omtrent 10 Minutter og ved Højer Slujs 50 Minutter til.

Lavvandet indtræder $6\frac{3}{4}$ —7 Timer efter Højvandet.

Beregningerne er udførte af Thade Petersen, Haderslev.

Bestemmelse af Middagslinien.

Paa en vandret plan Flade, som er opstillet saaledes, at den kan befinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen imellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. Middagslinien er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne affaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 18de og 25de Juni eller imellem den 18de og 25de December.

Hver Gang Stiftens Skygge falder i Middagslinien, er det sand Middag.

Bemærkninger vedrørende Kalenderen.

Dagen begynder Kl. 12 om Natten; alle Tiderne fra Midnat til Middag regnes til Morgen, og alle Tiderne fra Middag til Midnat til Aften. Klokkeslettet angiver den mellemeuropæiske Tid.

Festregning og Høsttiderne 1915.

Foråret begynder d. 21. Marts.
Sommeren " d. 22. Juni.
Efteråret " d. 24. September.
Vinteren " d. 22. December.
Det gyldne Tal er 16., Epakten XIV.
Søndagsbøglavet er C., Solcirkelen 20.

Fæstelaug Søndag d. 14. Februar.
Paaftedag d. 4. April.
Pinsedag d. 23. Maj.
Første Advent d. 28. November.
Paaft Vededag d. 30. April.
Pruedsfist Vededag d. 17. November.

Januar 1915.

D. C. N.

Ulugmaaned.

31 Dage

ZeNum. 3. E.
Sjoivande

	Eftm.	Form.		Fm.	Em.
1. Uge. Kristi Omstørelse. Luf. 2, 21.					
2. Række: Matth. 6, 5-13.					
F.	1 Nytaar	3.34	9.21	E f. M. 1 Eftm.	2 2½
L.	2 Abel	4.53	9.52	Solen Jorden nærmest	2½ 3½
2. Uge. Da Herodes var død. Matth. 2, 9 til Enden.					
2. Række: Matth. 2, 13-18.					
G.	3 S. e. Nytaar	6.16	10.13	Enod	3½ 4
M.	4 Methusalem	7.42	10.27		4 4½
Ti.	5 Simeon	9.08	10.38		4½ 5½
D.	6 S. 3 Konger	10.32	10.47	} Sol op 8.49, ned 4.09 Tusmørket varer 52'	5½ 6
T.	7 Knud Hertug	11.58	10.54		6 6½
F.	8 Erhard	Morg.	11.03	C f. Kv. 10 Aften	6½ 7½
L.	9 Julianus	1.27	11.12		7½ 8
3. Uge. Da Jesus var 12 Aar gammel. Luf. 2, 42 til Enden.					
2. Række: Marf. 10, 13-16.					
G.	10 1. S. e. h. 3 Kong.	3.00	11.25	Paul Eremit	8½ 9
M.	11 Hyginius	4.37	11.45		9½ 10
Ti.	12 Reinhold	6.11	12.15	} Maanen Jorden nærmest Sol op 8.44, ned 4.20 Tusmørket varer 50'	10½ 11½
D.	13 Hilarius	7.34	1.07		— 12
T.	14 Felix	8.33	2.22		12½ 14
F.	15 Maurus	9.09	3.53	☉ n. M. 4 Eftm.	1½ 2½
L.	16 Marcellus	9.31	5.27		2½ 3½
4. Uge. Brudsluppet i Kana. Joh. 2, 1-11.					
2. Række: Luf. 19, 1-10.					
G.	17 2. S. e. h. 3 Kong.	9.45	6.57	Antonius	3½ 4
M.	18 Brisca	9.54	8.22		4½ 4½
Ti.	19 Bontianus	10.02	9.42	} Sol op 8.36, ned 4.32 Tusmørket varer 49'	5 5½
D.	20 Fab. og Sebast.	10.09	10.59		5½ 6
T.	21 Agnes	10.17	Morg.		6 6½
F.	22 Vincentius	10.25	12.15		6½ 7
L.	23 Emerentius	10.34	1.31	☉ i. Kv. 7 Form.	7½ 7½
5. Uge. Da Jesus gik ned af Sjærgtet. Matth. 8, 1-13.					
2. Række: Luf. 17, 5-10.					
G.	24 3. S. e. h. 3 Kong.	10.47	2.49	Timotheus	8 8½
M.	25 Pauli Omvend.	11.06	4.05	Maanen Jorden fjærnest	8½ 9½
Ti.	26 Polycarpus	11.33	5.20	} Kejs. Vilhelm II. s Fjbd. Sol op 8.26, ned 4.46 Tusmørket varer 47'	10 10½
D.	27 Chrysofomus	12.17	6.25		11½ 11½
T.	28 Carol. Magn.	1.17	7.17		— 12½
F.	29 Valerius	2.32	7.53		12½ 1½
L.	30 Lovise	3.56	8.18		1½ 2½
6. Uge. Arbejderne i Vingarden. Matth. 20, 1-16.					
2. Række: Matth. 25, 14-30.					
G.	31 Septingestma	5.23	8.35	Vigilius. ☉ f. M. 6 Morg.	2½ 3

Februar 1915.

D. C. N.

Blidemaaned. 28 Dage.

Se Anm. 3. S.
Dagbænde.

		Eftm.	Form.		Em.	Em.
M.	1 Brigida	6.51	8.46		3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$
Ti.	2 Kyndelmisje	8.17	8.56	} Sol op 8.14, ned 5.01 } Tusmørket varer 46'	3 $\frac{3}{4}$	4 $\frac{1}{4}$
D.	3 Blasius	9.44	9.04		4 $\frac{1}{2}$	5
T.	4 Veronica	11.13	9.12		5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$
F.	5 Agathe	Morg.	9.21		5 $\frac{3}{4}$	6 $\frac{1}{2}$
L.	6 Dorothea	12.45	9.33		6 $\frac{1}{2}$	7

7. Uge. **De fire Slags Sædejord.** Luk. 8, 4—15.

2. Række: Mark. 4, 26—32.

S.	7 Scragesjima	2.20	9.49	} Richard. Ci. kv. 6 Morg. } Maanen Jorden nærmest	7	7 $\frac{1}{2}$
M.	8 Corintha	3.54	10.15		7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$
Ti.	9 Apollonia	5.20	10.56	} Sol op 8.00, ned 5.15 } Tusmørket varer 45'	8 $\frac{3}{4}$	9 $\frac{1}{4}$
D.	10 Scholastika	6.26	12.02		10 $\frac{1}{2}$	11
T.	11 Euphrosyne	7.09	1.25		11 $\frac{3}{4}$	—
F.	12 Eulalia	7.35	2.57		12 $\frac{1}{2}$	14
L.	13 Benignus	7.51	4.27		1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$

8. Uge. **Kristi Daab.** Matth. 3, 13 til Enden.

2. Række: Luk. 18, 31 til Enden.

S.	14 Fastelavn	8.02	5.55	} Valentinus. Estomiji. } U n. M. 6 Morg.	2 $\frac{1}{2}$	3
M.	15 Faustinus	8.11	7.18		3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{3}{4}$
Ti.	16 Hvide Tirsdag	8.18	8.37	} Ulystlig Solformørkelse } Juliane	4	4 $\frac{1}{2}$
D.	17 Uste-Onsdag	8.25	9.54		} Findanns.	4 $\frac{1}{2}$
T.	18 Concordia	8.33	11.11	} Sol op 7.45, ned 5.30 } Tusmørket varer 43'	5	5 $\frac{1}{2}$
F.	19 Animon	8.42	Morg.		5 $\frac{1}{2}$	6
L.	20 Eucharis	8.52	12.28		6	6 $\frac{1}{2}$

9. Uge. **Jesús fristes af Djævelen.** Matth. 4, 1—11.

2. Række: Luk. 22, 24—32.

S.	21 1. S. i Fasten	9.09	1.46	} Samuel. Qvadragesjima. } Invocavit.	6 $\frac{1}{2}$	7
M.	22 Peders Stol	9.33	3.01		} Maanen Jorden fjærnest } s. kv. 4 Morg.	7 $\frac{1}{2}$
Ti.	23 Papias	10.08	4.11	} Matthias. } Sol op 7.29, ned 5.45 } Tusmørket varer 42'	8	8 $\frac{1}{2}$
D.	24 Tamperdag	11.00	5.08		9	9 $\frac{1}{2}$
T.	25 Victorinus	12.08	5.51		10 $\frac{1}{2}$	11
F.	26 Jnger	1.28	6.20		11 $\frac{3}{4}$	—
L.	27 Leander	2.55	6.39		12 $\frac{1}{2}$	1

10. Uge. **Den kanauiske Kvinde.** Matth. 15, 21—28.

2. Række: Mark. 9, 27—29.

S.	28 2. S. i Fasten	4.23	6.53	Ollegaard. Reminiscere.	14	2
----	-------------------	------	------	-------------------------	----	---

Marts 1915.

D. C. N.

Tordmaaned. 31 Dage

 2e Ann. 3. G.
Søjvande.

		Efterm.	Form.		Fm.	Em.
M.	1 Albinus	5.52	7.04	☉ f. M. 8 Aften.	2	2 $\frac{1}{2}$
Ti.	2 Simplicius	7.21	7.13			2 $\frac{3}{4}$
D.	3 Kunigunde	8.52	7.21	} Sol op 7.12, ned 5.59 } Tusmørket varer 42'	3 $\frac{1}{2}$	4
T.	4 Adrianus	10.26	7.31			4
F.	5 Teophilus	Mora.	7.41	Maanen Jorden nærmest	4 $\frac{3}{4}$	5 $\frac{1}{2}$
L.	6 Gotfred	12.02	7.56			5 $\frac{1}{2}$

 11. Uge. **Jesús drev en Djævel ud.** Luk. 11, 14—28.

2. Række: Johs. 8, 42—51.

G.	7 3. S. i Fasten	1.39	8.19	Perpetua. Denfi.	6	6 $\frac{1}{2}$
M.	8 Beata	3.09	8.55	☾ i. Kv. 1 Eftm.	6 $\frac{3}{4}$	7
Ti.	9 40 Nidbere	4.21	9.52			7 $\frac{1}{2}$
D.	10 Edel	5.10	11.10	} Sol op 6.55, ned 6.14 } Tusmørket var 42'	8 $\frac{3}{4}$	9 $\frac{1}{2}$
T.	11 Thata	5.40	12.39			10 $\frac{1}{2}$
F.	12 Gregorius	5.58	2.08		11 $\frac{1}{2}$	—
L.	13 Macedonius	6.11	3.34		12 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$

 12. Uge. **Jesús bespiser 5000 Mand.** Joh. 6, 1—15.

2. Række: Johs. 6, 35—51.

G.	14 Midfaste	6.20	4.57	Enthyrius. Lactare.	1 $\frac{1}{2}$	2
M.	15 Zacharias	6.28	6.16	☉ n. M. 9 Aften.	2 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{3}{4}$
Ti.	16 Gudmund	6.35	7.35			3
D.	17 Gertrud	6.42	8.52	} Sol op 6.37, ned 6.27 } Tusmørket varer 42'	3 $\frac{1}{2}$	4
T.	18 Alexander	6.50	10.09			4
F.	19 Joseph	7.01	11.27		4 $\frac{1}{2}$	5
L.	20 Gerd 23	7.14	Morg.		5	5 $\frac{1}{2}$

 13. Uge. **Engelen Gabriel udsendes.** Luk. 1, 26—38.

2. Række: Luk. 1, 46—56.

G.	21 5. S. i Fasten	7.35	12.43	} Venedictus. Judica. For- } aarets Beg. Maanen Jor- } den fjærn. Jævndogn.	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{3}{4}$
M.	22 Paulus	8.05	1.55			6
Ti.	23 Fidelis	8.49	2.58	☽ f. Kv. 12 Nat.	6 $\frac{1}{2}$	7
D.	24 Africa	9.49	3.45			7 $\frac{1}{2}$
T.	25 Mariae Bebud.	11.03	4.20	} Sol op 6.19, ned 6.41 } Tusmørket varer 42'	8 $\frac{1}{2}$	9
F.	26 Gabriel	12.26	4.43			9 $\frac{1}{2}$
L.	27 Caspar	1.52	4.58		11 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$

 14. Uge. **Jesús Indtog i Jerusalem.** Matth. 21, 1—9.

2. Række: Mark. 14, 3—9.

G.	28 Palmecandag	3.20	5.11	Enstadius.	—	12 $\frac{1}{2}$
M.	29 Jonas	4.48	5.20		12 $\frac{3}{4}$	1 $\frac{1}{2}$
Ti.	30 Ovirinus	6.19	5.29	☽ f. M. 7 Form.	1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
D.	31 Balbina	7.54	5.38			2 $\frac{1}{2}$

April 1915.

D. C. N.

Faaremaaned. 30 Dage.

Se Anm. 3. & Sjvande.

		Aften	Morg.		Fm.	Em.
I.	1 Skærtorsdag	9.32	5.49	Jugo	3	3½
F.	2 Langfredag	11.13	6.03	Theodosius	3½	4
L.	3 Nicetas	Mora.	6.22	Maanen Jorden nærm.	4½	4½

15. Uge. **Kristi Opstandelse.** Mark. 16, 1—7.

2. Række: Matth. 28, 1—8.

G.	4 Paaske dag	12.48	6.54	Ambrosius.	5	5½
M.	5 2. Paaske dag	2.11	7.45	Frene	5½	6
Ti.	6 Sigtis.	3.08	8.58	C f. Rv. 9 Aften	6½	7
D.	7 Egessippus	3.43	10.26	Sol op 5.44, ned 7.08	7½	8
I.	8 Janus	4.04	11.55	Tusmørket varer 43'	8½	9½
F.	9 Procopius	4.20	1.21		10½	10½
L.	10 Eschiel.	4.29	2.43		11½	—

16. Uge. **Jesús kom ind ad lukte Døre.** Joh. 20, 19 til Enden.

2. Række: Johs. 21, 15—19.

G.	11 1. S. c. Paaste	4.37	4.02	Leo. Dvasimodo.	12½	12½
M.	12 Julius	4.45	5.19		1	1½
Ti.	13 Justinus	4.52	6.35	☉ n. M. 1 Efterm.	1½	2½
D.	14 Tiburtius	4.59	7.53	Sol op 5.26, ned 7.22	2½	2½
I.	15 Olympia	5.09	9.10	Tusmørket varer 45,	3	3½
F.	16 Mariane	5.22	10.27		3½	3½
L.	17 Nicetus	5.40	11.41	Maanen Jorden fjærnest	4	4½

17. Uge. **Jesús er den gode Hyrde.** Joh. 10, 11—16.

2. Række: Johs. 10, 22—30.

G.	18 2. S. c. Paaste	6.06	Morg.	Eleutherius. Misericor.	4½	4½
M.	19 Daniel	6.45	12.46	dia Domini.	5	5½
Ti.	20 Suspicius	7.40	1.40		5½	5½
D.	21 Florentius	8.47	2.18	Sol op 5.10, ned 7.35	6½	6½
I.	22 Cajus	10.05	2.44	Tusmørket varer 47'		
F.	23 Georgius	11.28	3.03	☉ f. Rv. 5 Efterm.	7	7½
L.	24 Albertus	12.51	3.16		8	8½
					9½	9½

18. Uge. **Kristi Bortgang til Faderen.** Joh. 16, 16—22.

2. Række: Johs. 14, 1—11.

G.	25 3. S. c. Paaste	2.17	3.27	Markus. Jubilate.	10½	11
M.	26 Ektus	3.45	3.36		11½	—
Ti.	27 Ananias	5.17	3.44		12½	12½
D.	28 Vitalis	6.53	3.55	Sol op 4.54, ned 7.49	1	1½
I.	29 Peter Marthr	8.33	4.07	Tusmørket varer 48'		
F.	30 Dauid Beded.	10.15	4.24	☉ f. M. 3 Efterm.	1½	2½
				Severus	2½	3
				Maanen Jorden nærmest		

Maj 1915.		D. C. N.		Majmaaned.	31 Dage.	Se Num. 3. S. Højvande.	
		Aften Morg.				Jun.	Jul.
L.	1 Phil. o. Jacob.	11.47	4.52			3½	3½
	19. Uge. Den Helligaands Sendelse. Joh. 16, 5—15.						
	2. Række: Johs. 8, 28—36.						
S.	2 S. e. Paaste	Morg.	5.35	Athanasius. Cantate.		4	4½
M.	3 Korsmisse	12.58	6.42			4½	5
Ti.	4 Florian	1.42	8.08	{ Sol op 4.38, ned 8.02 Tusmørket varer 51'		5½	6
D.	5 Gothard	2.09	9.39			6½	6½
L.	6 Joh. a. Port.	2.26	11.08	{ C i. Kv. 6 Morg. De hje Natter begynder Kpr. Vilhelms Fødsd.		7½	7½
F.	7 Flavia	2.37	12.32			8½	9
L.	8 Stanislaus	2.46	1.53			9½	10½
	20. Uge. Veder i Jesu Navn! Joh. 16, 23—28.						
	2. Række: Johs. 17, 1—11.						
S.	9 S. e. Paaste	2.54	3.10	Anspar. Rogate.		11	11½
M.	10 Gorbianus	3.01	4.25			—	12½
Ti.	11 Mamertus	3.09	5.41			12½	1
D.	12 Pancratius	3.18	6.57	{ Sol op 4.24, ned 8.15 Tusmørket varer 54'		1½	1½
L.	13 Simmelfartsd.	3.30	8.14		Jugenus.		2
F.	14 Kristian	3.47	9.29	{ C n. M. 5 Morg. Maanen Jorden fjærn.		2½	2½
L.	15 Sophie	4.10	10.38				3
	21. Uge. Naar Trosteren kommer. Joh. 15, 26—16, 4.						
	2. Række: Johs. 17, 20 til Enden.						
S.	16 S. e. Paaste	4.45	11.34	Sara. Graudi.		3½	3½
M.	17 Bruno	5.35	Morg.			4½	4½
Ti.	18 Eril	6.38	12.17			4½	5
D.	19 Potentiana	7.52	12.46	{ Sol op 4.12, ned 8.27 Tusmørket varer 57'		5½	5½
L.	20 Angelica	9 11	1.07				6
F.	21 Helene	10.33	1.21			6½	7
L.	22 Castus	11.55	1.33	C f. Kv. 6 Morg.		7½	7½
	22. Uge. Gvo mig efter. Joh. 14, 23 til Enden.						
	2. Række: Johs. 14, 15—21.						
S.	23 Plnsedag	1.19	1.43	Desiderius.		8½	9
M.	24 2. Plnsedag	2.45	1.51	Esther.		9½	10½
Ti.	25 Urbanus	4.16	2.00	{ Beda. Sol op 4.02, ned 8.39 Tusmørket varer 60'		11	11½
D.	26 Tamperdag	5.53	2.11				—
L.	27 Lucian	7.33	2.26			12½	1
F.	28 Vilhelm	9.12	2.47	{ C f. M. 11 Aften. Maanen Jorden nærmest		1½	1½
L.	29 Magimnus	10.36	3.22				2½
	23. Uge. Kristus og Mikodemus. Joh. 3, 1—15.						
	2. Række: Matth. 28, 18 til Enden.						
S.	30 Trinitatsd.	11.33	4.19	Bigand		3	3½
M.	31 Petronella	Morg.	5.41			4	4½

Juni 1915.

D. C. N.

Stærkommer. 30 Dage.

Se Anm. 3. S.
Sejlsbude

		Nat	Form.		Jm.	Ent.
Ti.	1 Mikomedes	12.08	7.13	} Sol op 3.54, ned 8.48	4 $\frac{1}{2}$	5
D.	2 Marcellinus	12.29	8.46		5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
T.	3 Erasmus	12.44	10.15	} Tusmørket varer 63'	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
F.	4 Optatus	12.54	11.39		7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
L.	5 Bonifacius	1.02	12.58	C f. Nv. 6 Aften. Grundbløvsdag	8	8 $\frac{1}{2}$

24. Uge. **Den rige Mand.** Uaf. 16, 19 til Enden.

2. Række: Uaf. 12, 13—21.

S.	6 1.S.e. Trinitat.	1.10	2.14	Norbertus	9	9 $\frac{1}{2}$
M.	7 Jeremias	1.18	3.30	} Sol op 3.48, ned 8.56	10 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$
Ti.	8 Medardus	1.27	4.46		11 $\frac{1}{2}$	11 $\frac{1}{2}$
D.	9 Primus	1.38	6.02	} Tusmørket varer 66'	—	12 $\frac{1}{2}$
T.	10 Dymphrius	1.53	7.18		12 $\frac{1}{2}$	1
F.	11 Barnab. Apost.	2.14	8.31	Maanen Jorden fjærn.	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$
L.	12 Basilus	2.45	9.31	☉ n. M 8 Aften.	2	2 $\frac{1}{2}$

25. Uge. **Den store Nadder.** Uaf. 14, 16—24.

2. Række: Uaf. 14, 25 til Enden.

S.	13 2.S.e. Trinitat.	3.30	10.17	Cyrius	2 $\frac{1}{2}$	3
M.	14 Rufinus	4.30	10.50	} Sol op 3.46, ned 9.01	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$
Ti.	15 Vitus	5.42	11.13		4	4
D.	16 Tycho	6.59	11.28	} Tusmørket varer 68'	4 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
T.	17 Eotolphus	8.20	11.41		5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
F.	18 Leontius	9.41	11.51	5 $\frac{1}{2}$	6	
L.	19 Gervafius	11.03	11.59	6 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	

26. Uge. **Det fortabte Faar.** Uaf. 15, 1—10.

2. Række: Uaf. 15, 11 til Enden.

S.	20 3.S.e. Trinitat.	12.25	Morg.	} Sølverius. ☉ f. Nv. 3 Efterm.	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
M.	21 Albans	1.51	12.08		8	8 $\frac{1}{2}$
Ti.	22 10,000 Mart.	3.22	12.17	} Sølverb. Arets længste Dag. Sommerens Begynd.	9	9 $\frac{1}{2}$
D.	23 Paulinus	4.57	12.28		} Sol op 3.46, ned 9.03	10
T.	24 St. Panedag	6.36	12.46	} Tusmørket varer 68'		11 $\frac{1}{2}$
F.	25 Prosper	8.07	1.14		—	12 $\frac{1}{2}$
L.	26 Pelagius	9.19	1.57	Maanen Jorden nærmest.	1	1 $\frac{1}{2}$

27. Uge. **Værer barmhjærtige!** Uaf. 6, 36—42.

2. Række: Matth. 5, 43 til Enden.

S.	27 4.S.e. Trinitat.	10.03	3.08	} Sybjoerddag. ☉ f. M. 5 Morgen.	2	2 $\frac{1}{2}$
M.	28 Eleonora	10.31	4.38		3	3 $\frac{1}{2}$
Ti.	29 Petr. og Paul.	10.49	6.15	} Sol op 3.49, ned 9.03	3 $\frac{1}{2}$	4
D.	30 Lucina	11.00	7.49		} Tusmørket varer 67'	4 $\frac{1}{2}$

Juli 1915.

D. C. N.

Ormemaaned. 31 Dage

Se Ann. 3. S.
Søjvande

		Aften	Form.		Fm.	Em.
L.	1	Theobaldus	11.10	9.16	5½	5½
F.	2	Maria Beføg.	11.18	10.40	6½	6½
L.	3	Cornelius	11.26	11.59	7	7

28. Uge. **Jesús lærer fra Skibet.** Lut. 5, 1—11.

2. Række: Matth. 16, 13—26.

G.	4	S. S. c. Trinitat.	11.34	1.16	Utricus. C j. Sv. 7 Form.	7½	7½
M.	5	Andselmus	11.45	2.33	Solen Jorden fjærn.	8½	8½
Ti.	6	Dion	11.59	3.50	} Sol op 3.55, ned 8.59 } Tusmørket varer 65'	9	9½
D.	7	Willebalbus	Morg.	5.07		10	10½
L.	8	Rjetb	12.17	6.19	Maanen Jorden fjærnest.	11	11½
F.	9	Softrata	12.45	7.23		—	12½
L.	10	And Rouge	1.26	8.15		12½	1

29. Uge. **Sarisærnes Retfærdighed.** Matth. 5, 20—26.

2. Række: Matth. 19, 16—26.

G.	11	S. S. c. Trinitat.	2.21	8.53	Søjva	1½	2
M.	12	Henrik	3.30	9.19	⊙ u. M. 11 Form.	2½	2½
Ti.	13	Margarethe	4.47	9.36	} Sol op 4.04, ned 8.53 } Tusmørket varer 61'	3	3½
D.	14	Bonaventura	6.08	9.49		3½	4
L.	15	Apostl. Delsing	7.31	9.59		4½	4½
F.	16	Suzanne	8.52	10.08		5	5
L.	17	Megius	10.13	10.17		5½	5½

30. Uge. **Jesús besøger 4000 Mand.** Mark. 8, 1—9.

2. Række: Matth. 10, 24—31.

G.	18	S. S. c. Trinit.	11.36	10.25	Arnolphus	6½	6½
M.	19	Justa	1.04	10.36	⊙ i. Sv. 10 Aften.	7	7
Ti.	20	Elias	2.35	10.50	} Sol op 4.14, ned 8.43 } Tusmørket varer 59'	7½	7½
D.	21	Evemus	4.10	11.12		8½	8½
L.	22	Maria Magd.	5.42	11.46		9½	10
F.	23	Apostlinaris	7.01	Morg.	Sundbedagene begynder.	10½	11½
L.	24	Christina	7.56	12.43	Maanen Jorden nærmest.	11½	—

31. Uge. **De falske Profeter.** Matth. 7, 15—21.

2. Række Matth. 7, 22 til Enden.

G.	25	S. S. c. Trinit.	8.31	2.04	Jacobus	12½	1
M.	26	Anna	8.53	3.38	⊙ i. M. 1 Esterm.	2	2½
Ti.	27	Martha	9.07	5.15	} Sol op 4.25, ned 8.32 } Tusmørket varer 56'	2½	3
D.	28	Aurelius	9.17	6.47		3½	3½
L.	29	Duf	9.25	8.13		4½	4½
F.	30	Abdon	9.33	9.36		5	5½
L.	31	Germanus	9.42	10.57		5½	5½

August 1915.

D. C. N.

Høstmaaned.

31 Dage

Se Num. 3. 2.
Søjlvand.

		Aften		Ejtm.		Fm.		Em	
32. Uge.		Den utro Husfoged. Luf. 16, 1—9.							
		2. Række: Luf. 12, 32—48.							
G.	1	D. S. e. Trinit.	9.52	12.15	Beder's Fængsel.	6½	6½		
M.	2	Hannibal	10.04	1.33	C f. Nv. 10 Aften.	7	7		
Ti.	3	Nikodemus	10.20	2.51	Sol op 4.37, ned 8.19 Tusmørket varer 53'	7½	7½		
D.	4	Dominicus	10.45	4.05		8	8½		
L.	5	Osvaldus	11.20	5.14	Maanen Jorden fjærnest.	9	9½		
F.	6	Kristi Forklar.	Morg.	6.11		10	11		
L.	7	Donatus	12.10	6.53		11½	—		

33. Uge. **Jesús græder over Jerusalem.** Luf. 19, 41 til Enden.

2. Række: Matth. 11, 16—24.

G.	8	10. S. e. Trinit.	1.15	7.22	Ruth. Uhyrlig Solformørkelse.	12½	12½		
M.	9	Romanus	2.30	7.43		De lyse Nætter ophører.	14	1½	
Ti.	10	Laurentius	3.52	7.57	☉ n. M. 12 Nat.	2	2½		
D.	11	Herman	5.14	8.08	Sol op 4.50, ned 8.05 Tusmørket varer 50'	2½	3		
L.	12	Clara	6.37	8.18		3½	3½		
F.	13	Hippolytus	8.00	8.27		4	4½		
L.	14	Enjebius	9.23	8.34		4½	4½		

34. Uge. **Parisæeren og Tolderen.** Luf. 18, 9—14.

2. Række: Luf. 7, 36 til Enden.

G.	15	11. S. e. Trinit.	10.50	8.44	Marie Himmelfart.	5½	5½		
M.	16	Rochus	12.20	8.57		5½	6		
Ti.	17	Anastatius	1.53	9.16	☉ f. Nv. 3 Morg. Sol op 5.03, ned 7.49	6½	6½		
D.	18	Mgapetus	3.24	9.45		7	7½		
L.	19	Sebalbus	4.48	10.31	Tusmørket varer 48'	7½	8½		
F.	20	Bernhard	5.51	11.41	Maanen Jorden nærmest.	8½	9½		
L.	21	Salomon	6.31	Morg.		10½	11½		

35. Uge. **Den Døve og Stumme.** Mark. 7, 31 til Enden.

2. Række: Matth. 12, 31—42.

G.	22	12. S. e. Trinit.	6.57	1.09	Symphorian.	11½	—		
M.	23	Zachæus	7.13	2.43	Hundebagene ender.	12½	1		
Ti.	24	Bartolomæus	7.24	4.16	☉ f. M. 11 Aften.	14	2		
D.	25	Ludvig	7.34	5.45	Sol op 5.16, ned 7.33 Tusmørket varer 46'	2½	3		
L.	26	Zrenæus	7.41	7.10		3½	3½		
F.	27	Gebhardus	7.50	8.31		4	4½		
L.	28	Augustinus	7.59	9.52		4½	4½		

36. Uge. **Samaritaneren og Leviten.** Luf. 10, 23—37.

2. Række: Matth. 20, 20—28.

G.	29	13. S. e. Trinit.	8.11	11.11	Johannes's Halsbaggelse.	5½	5½		
M.	30	Benjamin	8.26	12.30		5½	5½		
Ti.	31	Bertha	8.46	1.47		6	6½		

Septbr. 1915.

D. C. N.

Fjftemaaned.

30 Dage

Ge Num. 3. S. Højvande

				Aften	Eftm.			Fm.	Em.
D.	1	Vegibius	9.17	2.59	{ Sol op 5.29, ned 7.16 Tussmørket varer 44' ☾ i. Kv. 4 Efterm. Maanen Jorden fjærn.	6½	7		
F.	2	Elisa	10.01	4.01		7½	7½		
F.	3	Seraphia	10.59	4.49		8½	9		
L.	4	Theodosia	Morg.	5.23		9½	10½		

37. Uge. **De 10 Syedalske.** Luk. 17, 11—19.

2. Raft: Johs. 5, 1—15.

S.	5	14. S. e. Trinit.	12.11	5.47	Regina	10½	11½
M.	6	Magnus	1.29	6.03		12	—
Ti.	7	Robert	2.52	6.16	{ Sol op 5.42, ned 6.58 Tussmørket varer 43'	12½	1
D.	8	Maria Fodfel	4.15	6.26		1½	2
F.	9	Gorgonius	5.39	6.35	☉ n. M. 12 Middag.	2½	2½
F.	10	Burchhardt	7.04	6.44		3	3
L.	11	Hillebert	8.31	6.54		3½	3½

38. Uge. **Jungen kan tjene to Herrer.** Matth. 6, 24 til Enden.

2. Raft: Luk. 10, 38 til Enden.

S.	12	15. S. e. Trinit.	10.02	7.05	Guido	4½	4½
M.	13	Cyprianus	11.36	7.22		4½	5
Ti.	14	† Ophøjelse	1.10	7.48	Maanen Jorden nærm.	5½	5½
D.	15	Tamperdag	2.36	8.29	{ Ekstid Sol op 5.55, ned 6.40 Tussmørket varer 42'	6	6½
F.	16	Euphemia	3.45	9.31		☾ i. Kv. 8. Form.	6½
F.	17	Lambertus	4.31	10.52		7½	8½
L.	18	Titus	5.00	Morg.		8½	9½

39. Uge. **Endens Son af Rain.** Luk. 7, 11—17.

2. Raft: Johs. 11, 19—45.

S.	19	16. S. e. Trinit.	5.19	12.22	Constantia	10½	11½
M.	20	Tobias	5.32	1.53		11½	—
Ti.	21	Matthaus	5.42	3.22	{ Sol op 6.09, ned 6.22 Tussmørket varer 42'	12½	1
D.	22	Mauritius	5.51	4.47		1½	1½
F.	23	Linus	5.59	6.09	☉ i. M. 11 Form.	2½	2½
F.	24	Tecla	6.03	7.29	Efteraar. Beg. Jævnøgn.	3	3
L.	25	Cleophas	6.19	8.49		3½	3½

40. Uge. **Den Vatersøttige.** Luk. 14, 1—11.

2. Raft: Mark. 2, 14—22.

S.	26	17. S. e. Trinit.	6.32	10.08	{ Adolph. Kong Kristian X.'s Fodf.	4	4½
M.	27	Coasmus	6.50	11.27		4½	4½
Ti.	28	Venceslaus	7.17	12.41	{ Sol op 6.22, ned 6.04 Tussmørket varer 42' Maanen Jord. fjærnest.	5	5½
D.	29	Wittelsdag	7.55	1.48		5½	5½
F.	30	Hieronimus	8.47	2.41		6	6½

Oktober 1915.

D. C. N.

Sædemaaned. 31 Dage

Se Anm. 3. S.
Spjænde

		Aften	Eftm.			Fm.	Em.
F.	1 Remigius	9.53	3.20	C i. Kv. 11 Form.		6½	7½
L.	2 Ditlev	11.07	3.48			7½	8½

41. Uge. Svis Søn er Kristus? Matth. 22, 34 til Enden.

2. Række: Johs. 15, 1—11.

G.	3 18. S. e. Trinit.	Morg.	4.03	Mette	8½	9½
M.	4 Franciscus	12.27	4.22	{ Sol op 6.35, ned 5.46 Lusmørket varer 42'	10	10½
Ti.	5 Blacidus	1.49	4.33		11½	—
D.	6 Broderus	3.12	4.43		12½	12½
L.	7 Amalie	4.36	4.52		1	1½
F.	8 Tungeborg	6.04	5.02		1½	2
L.	9 Dionysius	7.34	5.13	☉ u. M. 11 Aften.	2½	2½

42. Uge. Den Værkbrudne. Matth. 9, 1—8.

2. Række: Johs. 1, 35 til Enden.

G.	10 19. S. e. Trinit.	9.10	5.29	Gereon	3	3½
M.	11 Genejus	10.47	5.52	Maanen Jorden nærm.	3½	4
Ti.	12 Maximilian	12.19	6.28	{ Sol op 6.49, ned 5.29 Lusmørket varer 42'	4	4½
D.	13 Angelus	1.37	7.24		5	5½
L.	14 Calixtus	2.30	8.41		5½	6
F.	15 Hedvig	3.03	10.09	☉ f. Kv. 3 Eftem.	6½	7
L.	16 Galus	3.25	11.39		7½	8½

43. Uge. Bryllupsklæderne. Matth. 22, 1—14.

2. Række: Matth. 21, 28—44.

G.	17 20. S. e. Trinit.	3.39	Morg.	Florentinus	8½	9½
M.	18 Lukas	3.51	1.07	{ Sol op 7.03, ned 5.12 Lusmørket varer 42'	10½	11½
Ti.	19 Valthajar	4.00	2.32		11½	—
D.	20 Feliciamus	4.08	3.53		12½	12½
L.	21 Ursula	4.17	5.12		1	1½
F.	22 Corbula	4.27	6.30		{ Rejjerinde Auguste Vif- torias Fødselsdag.	1½
L.	23 Soren	4.39	7.49	☉ f. M. 1 Morg.	2½	2½

44. Uge. Den kongelige Mand. Joh. 4, 46—53.

2. Række: Johs. 4, 34—42.

G.	24 21. S. e. Trinit.	4.55	9.08	Proclus	3	3½
M.	25 Crispinus	5.19	10.24	{ Sol op 7.17, ned 4.56 Lusmørket varer 43'	3½	3½
Ti.	26 Amandus	5.53	11.34		4	4½
D.	27 Sem	6.39	12.32		4½	4½
L.	28 Sim. og Juda	7.40	1.17		5	5½
F.	29 Marcijus	8.51	1.48		5½	6
L.	30 Abjalon	10.07	2.11	Maanen Jorden fjærn.	6½	7

45. Uge. Den gældbundne Tjener. Matth. 18, 23 til Enden.

2. Række: Matth. 18, 1—14.

G.	31 22. S. e. Trinit.	11.26	2.27	{ Reform. Begyndelse. C f. Kv. 6 Morg.	7	7½
----	----------------------	-------	------	---	---	----

Novbr. 1915.

D. C. N.

Slagtemaned. 30 Dage

2e Anm. 3. E.
Søjvande

		Nat Eftm.		Fm. Em.	
M.	1	Alle Helgensb.	Morg.	2.39	8 9
Ti.	2	Alle Sjælesb.	12.46	2.49	9½ 10½
D.	3	Hubertus	2.08	2.59	10½ 11½
L.	4	Otto	3.32	3.07	11½ —
F.	5	Malachias	5.00	3.18	12½ 12½
V.	6	Leonhardus	6.33	3.32	1½ 1½

46. Uge. **Skattens Mont.** Matth. 22, 15—22.

2. Række: Mark. 12, 41 til Enden.

G.	7	23. S. c. Trinit.	8.11	3.52	{ Engelsbredt ☉ n. M. 9 Form.	1½ 2
M.	8	Claudius	9.48	4.23	{ Maanen Jorden nærm.	2½ 2½
Ti.	9	Theodor	11.16	5.12		3½ 3½
D.	10	Luther	12.22	6.24	{ Sol op 7.46, ned 4.27	4 4½
L.	11	Morten Bisp	1.03	7.52	{ Tusmørket varer 45'	4½ 5½
F.	12	Torkilb	1.29	9.24		5½ 6
V.	13	Arcadius	1.46	10.51	☾ f. Kv. 12 Nat.	6½ 7

47. Uge. **Jairi Datter.** Matth. 9, 18—26.

2. Række: Johs. 5, 17—29.

G.	14	24. S. c. Trinit.	1.59	Morg.	Frederik	7½ 8
M.	15	Leopold	2.09	12.21		8½ 9½
Ti.	16	Athenius	2.17	1.42	{ Anianus	9½ 10½
D.	17	Pr. Bededag	2.26	3.00	{ Sol op 8.00, ned 4.15	11 11½
L.	18	Heshajus	2.35	4.18	{ Tusmørket varer 47'	12 —
F.	19	Elisabeth	2.47	5.36		12½ 12½
V.	20	Wolfgangus	3.02	6.53		1½ 1½

48. Uge. **Odelæggelsen og Bederistagelighed.** Matth. 24, 15—28.

2. Række: Lut. 17, 20—33.

G.	21	25. S. c. Trinit.	3.23	8.10	{ Maria Dyring. ☉ f. M. 7 Aften.	2 2½
M.	22	Cecilia	3.54	9.22		2½ 2½
Ti.	23	Stemens	4.35	10.25	{ Sol op 8.13, ned 4.05	3 3½
D.	24	Thryfogonus	5.31	11.13	{ Tusmørket varer 49'	3½ 4
L.	25	Catharina	6.39	11.49	{ Maanen Jorden fjærn.	4 4½
F.	26	Conradus	7.53	12.14		4½ 5½
V.	27	Facundus	9.09	12.32		5½ 5½

49. Uge. **Jesu Indtog i Jerusalem.** Matth. 21, 1—9.

2. Række: Lut. 4, 16—30.

G.	28	1. S. i Advent	10.28	12.45	Sophie Magdalene.	6 6½
M.	29	Saturninus	11.46	12.55	☾ f. Kv. 11 Aften.	6½ 7½
Ti.	30	Andreas	Morg.	1.0.		7½ 8½

Decbr. 1915.

D. C. N.

Kristmaaned.

31 Dage

Se Anm. 3. S.
Sjvande

		Nat	Estm.		Tim.	Min.
D.	1 Arnold	1.06	1.14	Sol op 8.26, ned 3.58 Tusmørket varer 50'	8½	9½
F.	2 Bibiana	2.29	1.24		9½	10½
F.	3 Evend	3.56	1.35		10½	11½
L.	4 Barbara	5.30	1.51		11½	—

50. Uge. Tegn i Sol og Maane. Uaf. 21. 25—36.

2. Række: Matth. 25, 1—13.

G.	5 2. S. i Advent	7.08	2.16	Sabina	12½	12½
M.	6 Mikolaus	8.42	2.55	☉ n. M. 7 Aften.	1½	1½
Ti.	7 Agathon	10.02	3.57	Maanen Jorden nærm.	2½	2½
D.	8 Mariæ Uanf.	10.56	5.22	Sol op 8.36, ned 3.53 Tusmørket varer 51'	3	3½
F.	9 Rudolph	11.29	6.59		3½	4½
F.	10 Judith	11.51	8.34		4½	5½
L.	11 Damafus	12.05	10.04		5½	6

51. Uge. Johannes i Fængsel. Matth. 11, 2—10.

2 Række: Uaf. 1, 67 til Enden.

G.	12 3. S. i Advent	12.16	11.28	Epimachus	6½	7
M.	13 Lucia	12.25	Morg.	☉ f. n. 1 Efterm.	7	7½
Ti.	14 Crispus	12.34	12.49	Mikatius	8	8½
D.	15 Tamperdag	12.43	2.07	Sol op 8.44, ned 3.52 Tusmørket varer 52'	9	9½
F.	16 Lazarus	12.54	3.25		10	10½
F.	17 Albine	1.08	4.42		11	11½
L.	18 Christophorus	1.27	5.59		—	12½

52. Uge. Johannes's Vidnesbyrd. Joh. 1, 19—28.

2. Række: Johs. 3, 25 til Enden.

G.	19 4. S. i Advent	1.54	7.12	Nemesius	12½	1
M.	20 Abraham	2.33	8.17	☉ f. M. 2 Efterm. Maanen Jorden fjærn.	1½	1½
Ti.	21 Thomas	3.25	9.10		2	2½
D.	22 Japetus	4.29	9.50	Sol op 8.49, ned 3.53 Tusmørket varer 52'	2½	3½
F.	23 Torlacus	5.42	10.18		Solhverv. Marets forreste Dag. Vinterens Begyndelse.	3½
F.	24 Adam	6.58	10.38	Drq. Alexandrines Fsb.	4	4½
L.	25 Juledag	8.16	10.52		4½	5

53. Uge. De Vise og Skriftefog. Matth. 23, 34 til Enden.

2. Række: Matth. 10, 32 til Enden.

G.	26 2. Juledag	9.33	11.03	St. Stephan	5	5½
M.	27 Johs. Evangel.	10.51	11.13		5½	6½
Ti.	28 Vornedag	Morg.	11.21	Sol op 8.51, ned 4.00 Tusmørket varer 52'	6½	6½
D.	29 Noah	12.10	11.30		7	7½
F.	30 David	1.32	11.41		☉ j. n. 2 Efterm.	7½
F.	31 Enhver	3.00	11.55		8½	9½

Landejendommens Nettoudbytte („Reinertrag“).

Efterstaaende Tabel angiver Nettoudbyttet af hver Hektar eller Morgen Jord (henholdsvis Ager, Eng o. s. v.),
saaledes som dette er fastsat for 1. til 8. Klasse's Jorder ved Boniteringen i 1875:

	Ager		Eng		Stob		Høe		Græsland		Vand	
	1 Hektar	1 Morgen	1 Hektar	1 Morgen	1 Hektar	1 Morgen	1 Hektar	1 Morgen	1 Hektar	1 Morgen	1 Hektar	1 Morgen
Klasse 1	Mr. 52.87	Mr. 13.50	Mr. 70.50	Mr. 18.00	Mr. 29.50	Mr. 6.00	Mr. 58.75	Mr. 15.00	Mr. 58.75	Mr. 15.00	Mr. 41.12	Mr. 10.50
" 2	" 42.34	" 10.80	" 58.75	" 15.00	" 14.10	" 3.60	" 47.00	" 12.00	" 47.00	" 12.00	" 23.50	" 6.00
" 3	" 28.20	" 7.20	" 47.00	" 12.00	" 11.75	" 3.00	" 35.25	" 9.00	" 35.25	" 9.00	" 7.05	" 1.80
" 4	" 18.80	" 4.80	" 35.25	" 9.00	" 7.05	" 1.80	" 23.50	" 6.00	" 23.50	" 6.00	" 2.35	" 0.60
" 5	" 14.10	" 3.60	" 23.50	" 6.00	" 3.25	" 0.90	" 11.75	" 3.00	" 16.45	" 4.20	" 0.39	" 0.10
" 6	" 8.22	" 2.10	" 15.27	" 3.90	" 2.35	" 0.60	" 5.87	" 1.50	" 9.40	" 2.40		
" 7	" 3.52	" 0.90	" 9.40	" 2.40	" 0.78	" 0.20			" 2.35	" 0.60		
" 8	" 1.17	" 0.30	" 4.70	" 1.20	" 0.39	" 0.10			" 0.39	" 0.10		

Efterstaaende Tabel viser, hvor meget en Hektar Jord (henholdsvis Ager, Eng etc.) af første til ottende Klasse
skal koste, naar den beregnes efter **40 Gange Nettoudbyttet**:

	1 Hektar Ager	1 Hektar Eng	1 Hektar Stob	1 Hekt. Høejord	1 H. Græs. (Røse)	1 Hektar Vand
Klasse 1	Mr. 2115.00	Mr. 2820.00	Mr. 940.00	Mr. 2350.00	Mr. 2350.00	Mr. 1645.00
" 2	— 1692.00	— 2350.00	— 564.00	— 1850.00	— 1880.00	— 940.00
" 3	— 1128.00	— 1580.00	— 470.00	— 1410.00	— 1410.00	— 282.00
" 4	— 752.00	— 1410.00	— 282.00	— 940.00	— 940.00	— 94.00
" 5	— 564.00	— 940.00	— 141.00	— 470.00	— 658.00	— 15.68
" 6	— 329.00	— 611.00	— 94.00	— 235.00	— 376.00	
" 7	— 141.00	— 376.00	— 31.33		— 94.00	
" 8	— 47.00	— 188.00	— 15.68		— 15.68	

Tabel

for Kubikberegning af rundt Træ.
(Tværmaal i Tommer)

Længde i Fod	8'	10'	12'	14'	16'	18'	20'	22'	24'	26'	28'	30'	32'	34'	36'	38'	40'
4	1.1	2.1	3	4.1	5.3	7	8.3	10.2	12.2	14.3	17	19.3	22.2	25.1	28.1	31.2	35
6	2	3.1	4.3	6.2	8.2	10.3	13	16	19	22	25.3	29.2	33.2	38	42.2	47.1	52.2
8	2.7	4.1	6.1	8.2	11.1	14.1	17.2	21	25	29.2	34.1	39.1	44.3	51.2	56.2	63	69.3
10	3.2	5.2	8	10.3	14	17.3	21.3	26.2	31.2	37	42.3	49	56	63	70.3	78.3	87.1
12	4.1	6.2	9.2	12.3	16.3	21.1	26.1	31.3	37.3	44.1	51.2	59	67	75.3	85	94.2	104.3
14	4.3	7.2	11	15	19.2	24.3	30.2	37	44	51.3	60	69.3	78.1	88.1	99	110.1	122.1
16	5.2	8.3	12.2	17	22.2	28.1	35	42.1	50.1	59	68.2	78.2	89.2	101	113	126	139
18	6.1	9.3	14	19.1	25	31.3	39.1	47.2	56.2	66.2	77	88.2	100.2	113.3	127.1	141.3	157
20	7	11	15.3	21.2	28	35.2	43.3	52.3	63	73.3	85.2	98.1	111.3	126	141.2	157.2	174.2
22	7.3	12	17.1	23.2	30.3	39	48.3	58.2	69	81	94	108	123	138.3	155.2	173.1	192
24	8.1	13	19	25.3	33.2	42.2	52.2	63	75.2	88.2	102.3	118	134	151.2	169.3	189	209.2
26	9	14.1	20.2	27.3	36.1	46	56.3	68.3	81.3	96	111.2	127.3	145.1	164	184	205	227
28	9.3	15.1	22	30	39	49.2	61	74	88	103.1	119.3	137.2	156.2	176.3	198	220.3	244.2
30	10.2	16.1	23.2	32	42	53	65.2	79.1	94.1	110.3	128.2	147.1	167.3	189.1	212	236.2	262
32	11.1	17.2	25	34.1	44.3	56.2	70	84.2	100.2	118	137	157	178.3	202	226.1	252	279.1
34	11.3	18.2	26.3	36.1	47.2	60	74.1	89.3	107	125.2	145.2	167	190	214.2	240.2	268	296.1
36	12.2	19.3	28.1	38.2	50.1	63.3	78.2	95	113	132.3	154	176.3	201	227	254.2	283.3	314.1
38	13.1	20.3	30	40.2	53	67.1	83	100.2	119.2	140	162.2	186.3	212.1	239.3	268.3	299.2	331.3
40	14	21.3	31.2	42.3	56	70.3	87.1	105.3	125.3	147.2	171	196.2	224.2	252.1	283	315	349.1
42	14.3	23	33	45	58.3	74.1	91.3	111	132	155	179.3	206.1	234.3	265	297	331	366.3
44	15.1	24	34.2	47	61.2	77.3	96	116.1	138.1	162.1	188.1	216	245.3	277.2	311	346.3	384
46	16	25	36	49.1	64.1	81.3	102	121.2	144.2	169.3	196.3	225	257	290	325.1	362.2	401.3
48	16.3	26.1	37.3	51.1	67	85	104.3	126.3	151	177	205.2	235.3	268.1	302.3	339.2	378.1	419
50	17.1	27.1	39.1	53.2	70	88.2	109	132	157	184.2	214	245.2	279.2	315.2	353.2	394	436.3

Tallet efter Punktet angiver Fjerdedel Kubikfod.

Altsaa 17.2 = 17¹/₂ Kubikfod. 58.3 = 58³/₄ Kubikf d, 64.1 = 64¹/₄ Kubikfod osv.

Reduktions-Tabel

mellem dansk, svensk, norsk og tysk Mønt, samt omvendt.

Kroner og Øretil Rigsmark og Penning | Rigsmark og Penning til Kroner og Øre

Ø.	P.	Ø.	P.	Ø.	P.	P.	Ø.	P.	Ø.	P.	Ø.
1	1	44	50	87	98	1	1	44	39	87	77
2	2	45	51	88	99	2	2	45	40	88	78
3	3	46	52	89	M. 1	3	3	46	41	89	79
4	5	47	53	90	1.01	4	4	47	42	90	80
5	6	48	54	91	1.02	5	4	48	43	91	81
6	7	49	55	92	1.04	6	5	49	44	92	82
7	8	50	56	93	1.05	7	6	50	44	93	83
8	9	51	57	94	1.06	8	7	51	45	94	84
9	10	52	59	95	1.07	9	8	52	46	95	84
10	11	53	60	96	1.08	10	9	53	47	96	85
11	12	54	61	97	1.09	11	10	54	48	97	86
12	14	55	62	98	1.10	12	11	55	49	98	87
13	15	56	63	99	1.11	13	12	56	50	99	88
14	16	57	64	Kr. 1	1.13	14	12	57	51	M. 1	89
15	17	58	65	2	2.25	15	13	58	52	2	Kr. 1.78
16	18	59	66	3	3.38	16	14	59	52	3	2.67
17	19	60	68	4	4.50	17	15	60	53	4	3.56
18	20	61	69	5	5.63	18	16	61	54	5	4.44
19	21	62	70	6	6.75	19	17	62	55	6	5.33
20	23	63	71	7	7.88	20	18	63	56	7	6.22
21	24	64	72	8	9	21	19	64	57	8	7.11
22	25	65	73	9	10.13	22	20	65	58	9	8
23	26	66	74	10	11.25	23	20	66	59	10	8.89
24	27	67	75	20	22.50	24	21	67	60	20	17.78
25	28	68	77	30	33.75	25	22	68	60	30	26.67
26	29	69	78	40	45	26	23	69	61	40	35.56
27	30	70	79	50	56.25	27	24	70	62	50	44.44
28	32	71	80	60	67.50	28	25	71	63	60	53.33
29	33	72	81	70	78.75	29	26	72	64	70	62.22
30	34	73	82	80	90	30	27	73	65	80	71.11
31	35	74	83	90	101.25	31	28	74	66	90	80
32	36	75	84	100	112.50	32	28	75	67	100	88.89
33	37	76	86	200	225	33	29	76	68	200	177.78
34	38	77	87	300	337.50	34	30	77	68	300	266.67
35	39	78	88	400	450	35	31	78	69	400	355.56
36	41	79	89	500	562.50	36	32	79	70	500	444.44
37	42	80	90	600	675	37	33	80	71	600	533.33
38	43	81	91	700	787.50	38	34	81	72	700	622.22
39	44	82	92	800	900	39	35	82	73	800	711.11
40	45	83	93	900	1012.50	40	36	83	74	900	800
41	46	84	95	1000	1125	41	36	84	75	1000	888.89
42	47	85	96			42	37	85	76		
43	48	86	97			43	38	86	76		

Metrisk Maal og Vægt.

Længdemaal.

- 1 Mil er $7\frac{1}{2}$ Kilometer er 7500 Meter.
 1 Kilometer er 100 Dekameter er 1000 Meter.
 1 Meter er 10 Decimeter er 100 Centimeter.
 1 Meter er $3\frac{1}{2}$ ($3,4865$) Fod. 1 Centimeter er $\frac{5}{12}$ ($0,4187$) Tommer
 1 Alen er 57 Centimeter, 20 Alen $11\frac{2}{3}$ Meter.

Rummaal.

- 1 Kubikmeter er $42\frac{1}{3}$ ($42,401$) Kubikfod.
 " er ca. $\frac{1}{2}$ ($0,47213$) Favn Brænde.
 1 Favn Brænde er ca. $2\frac{2}{11}$ ($2,181$) Kubikmeter.

a. Tørre Varer.

- 1 Hektoliter er 10 Dekaliter er 100 Liter.
 1 Hektoliter Korn er $\frac{5}{7}$ ($0,7188$) Tønde.
 1 Hektoliter Korn er $5\frac{3}{4}$ ($5,7504$) Skæppe.

b. Flydende Varer.

- 1 Hektoliter er $\frac{5}{11}$ Oksehoved ($0,460$).
 1 Liter er $\frac{5}{9}$ Kande ($0,552$).
 1 Hektoliter er $2\frac{3}{4}$ Anker ($2,760$).
 1 Hektoliter er $\frac{6}{7}$ Tønde Øl ($0,862$).

Flademaal.

- 1 Hektar er 100 Arc er 10,000 Kvadratmeter.
 1 Kvadratmeter er $12\frac{1}{6}$ Kvadratfod, 1 Ar er $4\frac{3}{4}$ Kvadratroder
 1 Hektar er ca. 2 ($1,0810$) Tønder Land à 240 Kvadratroder.

Vægt.

- 1 Kilogram er 10 Hektogram er 100 Dekagram er 1000 Gram
 1 Kilogr. er 2 Pd., 1 Lod, 16 Gram, er $1\frac{7}{12}$ Dekagr. eller Nylod.
 1 Dekagram er 2 Kvint. 1 Kvint er $\frac{1}{2}$ Dekagram.

Rentetabel.

Aarlig Rente.

Kapital	6 $\frac{0}{10}$	5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$	5 $\frac{0}{10}$	4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$	4 $\frac{0}{10}$
1 M.	0,06	0,05	0,05	0,04	0,04
2 —	0,12	0,11	0,10	0,09	0,08
3 —	0,18	0,16	0,15	0,13	0,12
4 —	0,24	0,22	0,20	0,18	0,16
5 —	0,30	0,27	0,25	0,22	0,20
6 —	0,36	0,33	0,30	0,27	0,24
7 —	0,42	0,38	0,35	0,31	0,28
8 —	0,48	0,44	0,40	0,36	0,32
9 —	0,54	0,49	0,45	0,40	0,36
10 —	0,60	0,55	0,50	0,45	0,40
20 —	1,20	1,10	1,00	0,90	0,80
50 —	3,00	2,75	2,50	2,25	2,00
100 —	6,00	5,50	5,00	4,50	4,00
500 —	30,00	27,50	25,00	22,50	20,00
1000 —	60,00	55,00	50,00	45,00	40,00

Drægtigheds-Kalender.

Finder Parring Sted	er Fødselen at vento hos			Finder Parring Sted	er Fødselen at vento hos		
	Hoppen	Koen	Soen		Koen	Faarret	Soen
1 Jan.	6 Dec.	11 Okt.	24 April	1 Juli	10 April	29 Nov.	22 Okt.
5	10	15	28	5	14	3 Dec.	26
9	14	19	2 Mai	9	18	7	30
18	18	23	8	18	22	11	3 Nov.
17	22	27	10	17	26	15	7
21	26	31	14	21	30	19	11
25	30	4 Nov.	18	25	4 Mai	23	15
29	3 Jan.	8	22	29	8	27	19
2 Febr.	7	12	26	2 Avg.	12	31	23
6	11	16	30	6	16	4 Jan.	27
10	15	20	3 Juni	10	20	8	1 Dec.
14	19	24	7	14	24	12	5
18	23	28	11	18	28	16	9
22	27	2 Dec.	15	22	1 Juni	20	13
26	31	6	19	26	5	24	17
2 Marts	4 Febr.	10	23	30	9	28	21
6	8	14	27	3 Sept.	13	1 Febr.	25
10	12	18	1 Juli	7	17	5	29
14	15	22	5	11	21	9	2 Jan.
18	20	26	9	15	25	13	6
22	24	30	13	19	29	17	10
26	28	3 Jan.	17	23	3 Juli	21	14
30	4 Marts	7	21	27	7	25	18
3 April	8	11	25	1 Okt.	11	1 Marts	22
7	12	15	29	5	15	5	26
11	16	19	2 Avg.	9	19	9	30
15	20	23	6	13	23	13	3 Febr.
19	24	27	10	17	27	17	7
23	28	31	14	21	31	21	11
27	1 April	4 Febr.	18	25	4 Avg.	25	15
1 Mai	5	8	22	29	8	29	19
6	9	12	26	2 Nov.	12	2 April	23
9	13	16	30	6	16	6	27
13	17	20	3 Sept	10	20	10	3 Marts
17	21	24	7	14	24	14	7
21	25	28	11	18	28	18	11
25	29	4 Marts	15	22	1 Sept	22	15
29	3 Mai	8	19	26	5	26	19
2 Juni	7	12	23	30	9	30	23
6	11	16	27	4 Dec.	13	4 Mai	27
10	15	20	1 Okt.	8	17	8	31
14	19	24	5	12	21	12	4 April
18	23	28	9	16	25	16	8
22	27	1 April	13	20	29	20	12
26	31	5	17	24	3 Okt.	24	16
30	4 Juni	9	21	28	7	28	20

Jagtkalender efter den ny Jagtlov.

Vildtet	Maa jages
Elsdyr: Hjorte Hinde og Kalve	1.—30. September. Aldeles ikke.
Kronhjorte og Daadyr : Hjorte Hinde og Kalve	1. Avgust til 28. Februar. 16. Oktober til 31. Januar.
Raadyr: Raabukke Raaer og Raakid	16. Maj til 31. December. 1. November til 31. December.
Grævlinger	1. September til 31. December.
Bævere:	1. Oktober til 30. November.
Harer	1. Oktober til 15. Januar.
Urhaner	1. December til 31. Maj.
Urhøns	1. December til 31. Januar.
Birke-, Hassel- og Fasanhaner	16. September til 31. Maj.
Birke-, Hassel- og Fasanhøns	16. September til 31. Januar.
Agerhøns, Vågtler og skotske Mosehøns	1. September til 30. November.
Vildænder	1. Juli til 28. Februar.
Snepper	1. Juli til 15. April.
Trapper	1. September til 31. Marts.
Vilde Svaner, Traner, Hjejler (Brøkfugle). Vågtelkonger og alle andre jagtbare Sump- og Vandfugle med Undtagelse af Vildgæs	1. Juli til 30. April.
Drosler (Kramsfugle)	21. September til 31. December.

Mønttabel.

Landets Navn	Mont- enheden	Skillemønt	Værdi i			Der udpræges		
			tysk	dansk	Mont.	i Guld	i Sølv	
			M.	Pf.	Kr.	Ø.		
Belgien	Franc	100 Centimes	0	80	0	72	40, 20, 10, 5 Francs	5, 2, 1, $\frac{1}{2}$ Franc
Brasilien	Milréis	1000 Réis	2	29	2	04	20, 10, 5 Milréis	2, 1, $\frac{1}{2}$ Milréis
Danmark	Krone	100 Øre	1	12 $\frac{1}{2}$	1	00	20, 10, 5 Kroner	2, 1 Krone, 50, 25, 10 Ø.
England	Pd. Sterling	20 Shill. 12 Pence	20	43	18	16	5, 2, 1, $\frac{1}{2}$ Pd. St.	6, 4, 2 $\frac{1}{2}$, 2, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$ Shill.
Finland	Markka	100 Penniä	0	80	0	72	20, 10 Markka	2, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ Markka
Frankrig	Franc	100 Centimes	0	80	0	72	1 0, 50, 20, 10, 5 Fr.	5, 2, 1 Fr., 50, 20 Centimes
Grækenland	Drachme	100 Lepta	0	80	0	72	100, 50, 20, 10, 5 Drm.	5, 2, 1 Drm., 50, 20 Lepta
Holland	Gulden	100 Cents	1	69	1	50	10 Gulden	2 $\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$ Guld., 25, 10 Cents
Italien	Lira	100 Centes.	0	80	0	72	100, 50, 20, 10, 5 Lira	5, 2, 1 Lira, 50, 20 Centes.
Japan	Yen	100 Sen	4	19	3	73	20, 10, 5, 2, 1 Yen	1, $\frac{1}{2}$ Yen, 20, 10, 5 Sen
Kina	Taël	10 Macesh 10 Candarins 10 Kash	6	40	5	70	1, $\frac{1}{2}$ Taël, 2, 1 Mace
Nordamerik.	Dollar	100 Cents	4	19	3	73	20, 10, 5, 2 $\frac{1}{2}$, 1 Dollar	1, $\frac{1}{2}$ Doll., 25, 20, 10 Cents
Norge	Krone	100 Ore	1	12 $\frac{1}{2}$	1	00	20, 10, 5 Kroner	2, 1 Krone, 50, 25, 10 Ø.
Portugal	Milréis	1000 Réis	4	53	4	03	5 Milréis	500, 250, 100, 50 Réis
Rumænien	Lëu	100 Bani (Pari)	0	80	0	72	20, 10, 5 Leï	2, 1, $\frac{1}{2}$ Lëu
Rusland	Rubel (Sølv)	100 Kopek	3	24	2	88	10, 5 Rubler (sælde)	1, $\frac{1}{2}$ R., 25, 10, 5, 15, 10, 5 Kop.
Rusland	Rubel (Sedl.)	100 Kopek	2	16	1	92
Serbien	Dinar	100 Parà	0	80	0	72	2, 1, $\frac{1}{2}$ Dinar
Spanien	Peseta	100 Centimos	0	80	0	72	20, 10, 5 Pesetas (sælde)	5, 2, 1, $\frac{1}{2}$ Pes., 20 Centim.
Sveits	Franc	100 Centimes	0	80	0	72	20 Francs	5, 2, 1, $\frac{1}{2}$ Fr., 20 Centimes
Sverige	Krona	100 Øre	1	12 $\frac{1}{2}$	1	00	20, 10, 5 Kronor	2, 1 Krona, 50, 25, 10 Øre
Tyrkiet	Pjaster	40 Parà 13 Asper	0	18	0	16	100, 50 Pjast. (sælde)	20, 10, 5, 2 Pja., 40, 20 Parà
Tyskland	Reichsmark	100 Pfennige	1	00	0	88 $\frac{1}{2}$	20, 10, 5 Reichsm.	5, 3, 2, 1, $\frac{1}{2}$ Mark
Ægypten	Pjaster	40 Parà	0	18	0	16	100, 50, 25 Pjast. (sælde)	10, 5, 2 $\frac{1}{2}$, 1 Pjaster
Øster.-Ung.	Gulden (Fl.)	100 Kreuzer	2	00	1	78	8, 4 Gulden	2, 1, $\frac{1}{2}$ Gulden

Fortegnelse over Markhederne i Aaret 1915.

Affortellser: S. Heste. Kv. Kvæg. Kr. Kram.
De indklammede Tal angiver, hvormange Dage Markedet holdes.

Slesvig.

- Mabenraa**, 16. Febr., 2. Marts Kv. S., 27. April Kv., 4., 11. Maj Kv. S., 16. Jull (2) Kr., 27. Jull, 6., 19. Okt. Kv. S., 21. Okt. (2) Kr., 26. Okt., 16. Dec. Kv. S.
- Agerstov**, 4. Maj, 12. Oktbr. Kv. S.
- Arnum**, 1. Maj, 11. Aug., 2. Okt. Kv. S. Trav.
- Arnæs**, 9. Juni (2) Kr.
- Byggenborg**, Markedet ophævet 1906.
- Boldersted**, 28. April, 6. Okt. Kr. Kv. S.
- Bredsted**, 17. Februar (3) Kr., 23., 30. April, 7., 14. Maj Kv. S., 17. Juni (2) Kr., 18. Sept. S. Kol. 1., 8., 15., 22., 29. Okt., 6., 12., 19., 26. Novbr. Kv. S., 2. Dec. (2) Kr.
- Broager**, 11. Maj, 3. Novbr. (2) Kr., (1) Kv. S.
- Bromølle**, 28. Maj Kv. S.
- Dhuneved** paa Als, 26. Jull, Kv. S.
- Gæbbøl**, 3. Maj, 4. Okt. Kv. S.
- Gærsforde**, 14. Febr. (3) Kr., 15. Febr., 29. April Kv. S., 20. Juni (3) Kr., 21. Juni Kv. S., 3. Oktbr. (3) Kr., 4. Oktbr. Kv. S.
- Holbe**, 20. April, 20. Septbr. Kr. Kv. S.
- Hjensborg**, 3. Febr., 2. Marts Kv. S., 14. Marts (4) Kr., 7., 9., 14., 16. April Kv. S., 21. April Magerst., 23., 30. April Kv. S., 6. Maj Magerst., 7., 14., 21., 28. Maj, 14. Jull, 11. Sept. Kv. S., 19. Sept. (4) Kr., 6. Oktbr. Magerst., 22. Okt. (2) Kv. S., 28. Okt., 4., 11. Novbr. Kv. S.
- Frederikstad**, 14. Maj Kr., 22. Jull (2) Kr. (1) Kv. S., 10. Sept. Kr., 6. Oktbr. Kr. Kv. S., 7. Okt. S.
- Garding**, 4. Febr., 17. Juni (3) Kr.
- Gelting**, 21. April, 4. Oktbr. Kv.
- Graasten**, 6. Maj, 7. Okt. Kv. S.
- Gram**, 12. Maj, 21. Okt. Kv. S. Trav.
- Hadersted**, 9. Jan., 15., 22. Febr., 1., 8., 16., 22. Marts, 6. April Kv. S., 11. April (3) Kr., 12., 19., 26. April, 3., 10., 17., 25., 31. Maj, 7., 14., 21. Juni Kv. S., 18. Jull (2) Kr. Trav., 20. Septbr. Kv. S., 26. Septbr. (3) Kr., 27. Septbr., 4., 11., 18., 25. Okt., 1., 8., 15. Novbr. Kv. S.
- Hanved**, 1. Maj, 29. Septbr. Kr. Kv. S.
- Sellevad**, 6. Maj, 13. Okt. Kv. S.
- Hueh**, 20. April, 20. Sept. Kv. S.
- Husum**, hver Lørsdag fra Nptaar til St. Hansdag (dog Dnsdag den 31. Marts i Stebet for Lørsdag den 1. April, Skertørsdag, og Dnsdag den 12. Maj i Stebet for Lørsdag den 13. Maj, Himmeljartsdag) Kv. S., hver Dnsdag fra St. Hansdag til Mikkelsdag Kv. S., hver Dnsdag og Lørsdag fra Mikkelsdag til 2. Dec. (dog Lrsd. d. 16. Novbr. i Stebet for Dnsdag d. 17. Novbr., or. Bebedag) Kv. S., 9., 16., 23. og 30. Decbr. Kv. S., hver Lrsdag fra 29. Jull til 30. Novbr. undtagen Lrsdag den 3. August (dog Mandag den 16. Novbr. i Stebet for Lrsdag den 18. Novbr.) Jaar, 6. Januar, 22. Marts, 29., Juni Kv. S., 3. Juni (4) Kr. llb, 23. Sept. (4) Kr.
- Højer**, 6. Maj 11., 24. Okt. Kv. S. Trav.
- Jels**, 28. April, 19. Okt. Kv. S., Stehl., Trav., Husflbns.
- Kappel**, 2. Marts Kv. S., 6. Maj, 20. Okt. (2) Kr.
- Karsh**, 16. April, 8. Okt. Kv. S.
- Kreikum**, 4. Maj, 26. Okt. Kv. S. Landbrugsprodufter.
- Kliblev**, 6. April, 9. Sept. Kv. S.
- Kristiansøst**, 24. April, 1. Maj, 9., 16. Oktbr. Kv. S.
- Krop**, 22. Okt. Kr. Kv. S.
- Kunghorn**, 24. April Kr. Kv. S., 17. Aug. (2) Kr., 18. Aug. Kv. S.
- Lysborg**, 15. Juni, 25. Sept. Kr. Kv. S.
- Lær**, 16., 23. Febr., 2., 9., 16., 23., 30. Marts, 6., 13., 20., 27. April, 4. Maj Kv. S., 10. Maj (2) Kr. Kv. S., 18., 26. Maj, 1., 8., 15., 22., 29. Juni, 6., 13., 20. Jull, 30. August, 6., 13., 20., 27. Septbr. Kv. S., 4. Oktbr. (2) Kr., (1) Kv. S., 11., 19., 26. Okt., 2., 9., 16., 22., 29. Novbr. Kv. S.
- Løgumkloster**, 2., 16. Marts Kv. S., 14. April (3) Kr., 16. April, 1. Maj, 16. Juni, 20. Jull Kv. S., 16. Aug. (2) Kr., 17. Aug., (?) Okt. Kv. S.
- Miblum**, 1. Maj Kv. S.
- Mibøl**, 26. April, 3. Maj Kv. S., 17. Juni (2) Kr., (1) Kv. S., 11., 18. Oktbr., 1. Novbr. Kv. S.

Norbørg, 3. Maj (2) Kr., 4. Maj Kv. S., 21. Septbr. (2) Kr., 3. Novbr. Kv. S.
Cidensvort, 13. Jull, 10. Aug., 14. Sept., 12. Okt. Kv. S.
Overs-Jærbøl, 2. April, 14. Oktbr. Kv. S.
Oversø, 14. April Kv. S.
Nabsted, 21. April, 7. Okt. Kv. S.
Nodding, 27. April, 14. Sept., 16. Oktbr. Kv. S.
Saarup, (Angel), 26. April Kv. S., 3. Maj Mag. Kv., 13. Sept. Kv. S.
Stobyn (Als), 24. Sept. Kv. S.
Stoulund, 28. April, 16. Sept. Kv. S.
Starbæk, 28. April, Kv. S. Træd. 6. Maj Kv. S., 20. Oktbr. Kv. S. Træd.
Elesvig, 9. Jan. Kv. S., 12. Februar (5) Kr., 3. Marts, 6., 13., 27. April, 4., 11. Maj, Kv. S., 1. Sept. (4) Kr., 6. Sept. (2) Kv. S., 22., 29. Okt., 5. Nov. Kv. S.
Sommersted, 4. Maj, 12. Okt. Kv. S., Gøllemarked hver Fredag.
Staubjerg, 6. April, 12. Okt. Kv. S.
Svausted, 28. Septbr. Kr. Kv. S.
Sønderborg, 4. Marts Kv. S., 26. Marts Kr. Kv. S., 7. Maj Kv. S., 21. Jull Kr., 10. August, 7. Sept. Kv. S., 30. Sept. Kr., 19. Okt. Kv. S.
Sønderbrarup, 29. April Kv. S., 24. Jull (3) Kr. (2) Kv. S., 14. Okt. Kv. S.
Sønderstapel, 22. April, 8. Okt. Kr. Kv. S.
Tinglev, 5. Maj, 24. Aug. Kv. S.
Toflund, 27. April, 29. Sept. Kv. S. Træ., Rebl- og Huskibso.
Treje, 24. April Kv. S.
Tønder, 8., 29. Jan., 19. Februar og hver Fredag fra 5. Marts til 2. Maj (undtagen Fredag den 2. April, Vangfredag) og fra 2. Jull til 10. Decbr. Kv. S., 6. Aug., 3. og 17. Sept. Høveds. Kv. og Sm., 26. Maj (4) Udb., 27. Maj, 23. Sept. (2) Kr., 29. Sept. (3) Humle.
Tømting, 16. Maj (2) Kr., 23., 30. Juni, 7., 14., 21., 24. Jull, 4., 11., 18. Aug. Kv. S., 20. Aug. Kr. Kv. S., 26. Aug., 1., 8. Sept. Kv. S., 9. Sept. Høstf. S., 16., 22., 29. Sept., 6. 11., 13., 18., 20., 25., 27. Okt. Kv. S., 31. Okt. (2) Kr., 1., 3., 10. Nov. Kv. S.
Ulserup, 24. Sept. Kv. S.
Vyf paa Hø, 2. Maj (4) Kr., 16. Okt. (4) Kr. (1) Kv. S.
Viterloqum 7. Maj, 8. Okt. Kv. S.

Høsten og Vauenburg.

Alstona, 22. Marts, 21. Juni, 13. Sept., 22. Novbr. (3) Kr.
Bad Cidestøe, 20. Marts, 18. Juni, 24. Sept. Kr. Kv. S.
Barmstedt, 22. Marts, 2. Juni, 16. Aug., 29. Okt. Kr. Kv. S.
Bramstedt, 26. April (2) Kr. Kv., 26. Okt. Kr. Kv. S.
Glumshørn, 27. April Kr. Kv., 7. Jull Kr., 30. Sept. Kr. Kv. S., 1. Novbr. Kr. Kv. S. Hver Fredag Kvægmarkted.
Glimstødt, 2. Maj, 18. Jull, 17. Okt. (3) Kr.
Hødemarvsden, 4. Maj Kv. S., 20. Okt. (2) Kr. Kv. S.
Helde, 9. Marts Kr. S., 24. April, 6. Maj Kv., 7. Jull Kr. S., 30. Sept. Kv., 29. Decbr. S.
Hønstødt, 26. April Kv. S., 16. Sept., 6. Dec. Kr.
Høbenvestedt, 30. April Kr. Kv. S., 27. Aug. S., 16. Okt. Kr. Kv. S.
Hørst, 21. April, 20. Okt. Kr. Kv. S.
Jæghoe, 14. Marts (3) Kr., 24. April Kv. S., 7. Sep. S. Kv., 12. Sept. (4) Kr., 24. Okt. Kv. S.
Kellinghusen, 6. Maj Kr. Kv. S., 24. Juni, 2. August S., 9. August Kr., 13. Okt. Kv. S.
Kile, 21. Febr. (4) Kr., 22. Febr. S., 26. April Kv., 4. Jull (4) Kr., 5. Jull S., 10. Okt. (4) Kr., 11. Okt. S. Kvægmarked u) ior Kvæg hver Mandag og Torsdag fra Kl. 8-1 h) for Evin og Lugtørg hver Mandag og Fredag fra Kl. 8-1 og hver Tirsdag fra Kl. 3-7 Gøttorm. Naar en af disse Dage falder paa en almindelig Fredag, afholdes Kvægmarktedet paa den berpaa følgende Lørdag til samme Tid paa Byens Kvægtorn.
Krempe, 11. April, 10. Okt. (2) Kr. Hver Onsdag Høstemarked og Torsdag.
Vauenburg, 29. Jan., 26. Febr., 26. Marts Evin, 8. April Kr. Kv. S., 30. April, 24. Maj, 25. Juni, 30. Jull, 27. Aug., 24. Sept. Evin, 7. Okt. Kr. Kv. S., 20. Oktbr., 26. Novbr., 31. Decbr. Evin.
Vunden, 6. April, 6. Okt. Kr. Kv. S.
Vitsenburg, 9. Marts Kr. Kv. S., 24. April Kv., 19. Jull Kr. S., 4. Nov. Kr. Kv.
Warne, 27. April (2) Kr. (1) Kv., 5., 12., 19. Maj Kv., 11. Okt. (2) Kr. (1) Kv., 13., 20., 27. Okt., 3. 10. Novbr. Kv., 25. Dec. S.
Weldorf, 16. Marts (2) Kr. (1) S., 3., 9., 16., 23., 30. April, 7., 14., 21., 24. Maj Kv., 20. Sept. (2) Kr. (1) S., 1., 8., 15., 22., 29. Okt., 5., 12., 19., 26. Nov. Kv.

Møln, 13., 27. Jan., 10., 24. Febr., 10., 24. Marts, 14. April Soln, 29. April Kv., Sv. 12., 26. Maj, 9. Juni Sv., 16. Juni Kr.Kv., 23. Juni, 14., 28. Jull, 11., 25. August, 8., 22. September, 13. Oktbr. Soln, 20. Oktbr. Kv., 27. Oktbr. Soln, 9. Novbr. (3) Kr. 10., 24. Novbr., 8., 22. Decbr. Sv.

Neumünster, 28. April (2) Kr. (1) Kv. §. og Magerløg fra Panbbrugst., 20. Aug. (2) Kr. (1) Kv.S., 20. Oktbr. (2) Kr. (1) Kv. §. og Magerlo. fra Panbbrugst.

Neustadt, 11. Febr. (2) Kr., 31. Maj Kr., 1. Nov. (3) Kr. Solnemarked hver Torsdag i o. Ri. 8-10 Lornmbag.

Norrorf, 21. April Kr.Kv.S. 28. Jull Kv.S., 11. Nov. Kr.Kv.S.

Oldenburg, 8. Febr. Kr.S.Klosterf., 24. April Kv., 13. Juli Kr.S., 25. Okt. Kr., 6. Nov. no.

Oldesloe, se: Vad Oldesloe.

Winneberg, 12. April Kr. Magerlo., 21. Okt. Kr.

Wlon, 1. Marts, 7. Juni, 6. Sept. Kr.S., 8. Nov. Kr.Kv.S.

Wreeh, 4. Febr. Kr.Kv.S., 15. Marts Kv.S., 18. Maj Kr.Kv.S., 18. Okt. Kv.S.

Wageburg, 7., 21. Jan. 4., 18. Febr. 4. Marts Wrlse, 17. Marts Kr.Kv.S., 18., 31. Marts, 15. April, 6., 20. Maj, 3., 17. Juni, 1. Jull Wrlse, 14. Jull Kr.Kv.S., 16. Jull, 6., 19. Aug. 2., 16. September, 7., 21. Oktbr. Wrlse, 27. Oktbr. Kr.Kv.S., 4., 18. Novbr., 2., 16. Decbr. Wrlse.

Wensborg, 12. Jan. S., 24. Febr. (3) Kr., 2 Marts 23. April Kv.S., 5. Maj Magerløg, 27. Juni (3) Kr., 24. Jull Kv.S., 26. Sept. (3) Kr., 2., 26. Okt. Kr.S.

2. Novbr. Magerlo. Handel med alle Slags Soln paa de ugentlige Grismarkeder.

St Michaelsdonn, 4., 11. Maj Kv., 18. Maj Kr.Kv. Træo. 16., 21., 28. Oktbr. Kv.

Segeberg, 28. Jan. S., 2. Maj, 23. Aug., 1. Nov. (2) Kr.Kv.S.

Uerrefen, 6., 17. Jan. 2., 10. Febr., 2., 16. Marts, 6. April Wrlse, 20. April Kr.Kv.S., Wrlse, 4., 14. Maj, 1. Jull Wrlse, 11. Juni Kr., 15. Juni, 6., 20. Jull Wrlse, 28. Juli Kr., 3. 17. Aug., 7., 21. Sept., 5., 19. Okt. Wrlse, 20. Okt. Kr.Kv. 2., 16. Novbr., 7., 21. Dec. Wrlse.

Wandebek, 12. April, 31. Maj, 30. August, 11. Oktbr. Kr.Kv.S. Køgs- og Hestemarked hver Torsdag, naar Helligdne, Sønnebogen forud.

Wedel, 2. Febr. Kr., 14. April Kr.Kv., 26. Okt. Kr.Stude.Sør.

Weesiburen, 27. April, 1. Okt. Kr.Kv.S.

Witmer, 4. Jan. S., 26. Apr. Kv.S., 30. Jull S., 1. Aug. (4) Kr., 1. Sept. Kulsdyr, 20., 27. Okt. Kv.

Hamborg.

16. Januar, 12. Februar, 12. Marts, 1. April, 7. Maj S., 21. Maj Kr.Kammermarked, 27. Aug., 24. Sept., 29. Oktbr. S., 5. Dec. (22) Kr. (Donn).

Fjedelvægmarked :

1. For Hornløg og Jaar hver Torsdag.
2. For Kalve hver Tirsdag.
3. For Soln hver Sønnebag undtagen Mandag.

Torbcdage.

Mandag: Haberslev, Tønning, Fredericia.
Tirsdag: Nabe-raa, Dujum, Kolbing, Gøbjærg.
Onsdag: Vejle, Aarhus, Randers, Siborg, Aalborg.
Torsdag: Dujum, Fredericia, Varde.
Fredag: Alensborg, Arebrillstid, Sønder, Kredsien, Kolbing.
Lørdag: Nabenraa, Vægmørdre, Mønsbørg, Eersøig, Dujum, Gøbjærg, Vejle, Aarhus, Randers, Siborg, Aalborg.

Markeder paa de danske Øer.

Almindingen, 1. Jull S.

Marup, 19. Jan., 16. Marts, 12. Maj, 14. Sept. og 10. Nov. Heste og Kreaturer.

Nesens, Torvcdag hver Onsdag og Torsdag, første Torsdag i hver Maaned med levende Kreaturer. 16. og 27. Febr., 23. Marts, 25. Juni, 22. Septb. og 16. Novbr. Heste og Kreaturer.

Vogenf, Torvcdag hver Torsd., første Torsd. i hver Maaned med lev. Kreat. 2. Febr. Heite: 25. Febr., 9. Marts og 11. Maj Heste og Kreaturer, 8. Jull Heite, 23. Septbr., 9. Nov. og 21. Dec. S. og Kreat.

Esby, 10. Marts og 29. Septbr. Heste og Kreat.

Falkø, 30. Marts og 26. Oktbr. Kreat.

Frederiksbund, Torvcdag hver Mandag og Torsdag; anden Onsdag i hver Maaned Marked med levende Kreat. 26. Jan., 24. Febr. og 31. Marts Heite og Kr., 28. April Heite, 3. Novbr. (Hæraarmarked) og 20. Decbr. (Rulemarked) Heste og Kr.

- Frederiksbævt**, 2. Febr., 6. April, 6. Jull, 7. Sept. og 3. Dec. Heste og Kr.
- Faaborg**, Torvedag hver Tirsdag, Torvedag og Førdag; anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., med levende Kreaturer. 23. Jan. Heste; 23. Februar, 11. Mars, 17. Juni, 5. Okt. og 6. Nov. Heste og Kreat.
- Græsted**, 1. Febr., 1. Mars, 12. April, 3. Maj, 7. Juni, 6. Sept., 4. Okt. og 6. Decbr. Heste og Kreat.
- Sæleb**, 4. Mars Heste og Kreat., særlig Heste; 12. Maj, 10. Sept. og 1. Novbr. Kreat.
- Hedslager**, 14. Maj og 24. Sept. Heste og Kreat.
- Helsing**, 13. Jan., 10. Febr., 10. Mars, 14. April, 12. Maj, 9. Juni, 14. Jull, 8. Sept. 13. Okt. og 10. Nov. Kreaturer.
- Helsingør**, Torvedag hver Onsdag og Førdag. 24. Febr., 19. April, 19. Jull og 15. Okt. Kreaturer.
- Hillerød**, Torvedag hver Mandag og Torsdag. Treble Onsdag i hver Maaned og første Onsdag i hver Maaned med Undtagelse af Mars, Maj og November Marked med Kreaturer. 3. Mars stort Hestemarked; 3. Maj (Joraarsmarked) Heste og Kreaturer; 2. Novbr. (Efter årsmarked) Heste og Kreaturer.
- Holbæk**, Torvedag hver Onsd. og Førdag: 16. Febr. Heste; 11. og 25. Mars, 8. April, 21. Juni (Sommermarked) og 19. Oktober Heste og Kreaturer; 23. Novbr. (Efteraarsmarked) Kreaturer.
- Hvalsø**, 3. Mars, 10. Maj, 7. Sept. og 11. Nov. Kreaturer.
- Horsholm**, 20. April og 29. Okt. Heste og Kr.
- Hviderub**, 12. Apr. og 11. Okt. Heste og Kreaturer.
- Kallundborg**, Torvedag hver Tirsdag og Førdag. 8. Februar, 24. Mars, 3. Maj (Joraarsmarked), 21. Jull (Sommermarked), 21. Sept. og 4. Nov. (Efteraarsmarked) Heste og Kreaturer.
- København**, Torvedage Mandag og Torsdag med Slagtekvæg.
- Køge**, Torvedag Onsdag og Førdag. 6. Jan., 3. Febr., 10. og 24. Mars, 14. April, 21. Maj (Joraarsmarked), 2. Juni, 27. Jull, 1. og 21. Sept., 6. og 27. Okt. (Efteraarsmarked), 1. og 17. Decbr. (Julemarked) Heste og Kreaturer.
- Korsør**, Torvedag hver Onsdag og Førdag. 15. Juni (Sommermarked) H. og Kr.
- Kjertumbyde**, Torvedag hver Tirsdag og Førdag, 19. Febr., 6. Mars, 4. Juni, 10. Okt. og 24. Nov. Heste og Kreaturer.
- Marlbo**, Torvedag hver Onsdag og Førdag. 25. Februar, 9. og 30. Mars, 10. Juni (Sommermarked) og 21. Sept. Heste og Kr.
- Marstal**, Torvedag hver Tirsdag og Førdag. 23. Maj og 1. Okt. Heste og Kreat.]
- Wildesfart**, Torved. hver Tirsdag og Førdag. 3. og 26. Febr., 20. Mars, 7. April, 14. Jull, 23. Sept. og 4. Novbr. H. og Kr.
- Nakkeb**, Torvedag hver Førdag; hver Tirsdag Torvedag med levende Kr. 19. Febr., 4. og 18. Mars, 5. og 26. Okt. og 9. Novbr. Heste og Kreaturer.
- Nyhavn**, Torvedag hver Onsdag og Førdag; hver Førdag m. lev. Kr. 24. Febr. og 12. Mars Heste og Kreaturer; 7. Jull Heste; 15. Okt. og 12. Nov. Heste og Kreat.
- Nyhøbing** (Køster), Torvedag hver Onsd. og Førd. Hver Tirsd. og Marked med Kreat. 26. Febr. Heste. 24. April, 21. Jull (Sommermarked), 6. Okt. og 10. Nov. H. og Kr.
- Nyhøbing** (Sjælland) 17. Feb. Heste; 21. April Kreaturer; 9. Juni (Sommermarked) og 22. Sept. (Høstmarked) Heste og Kr.; 15. Dec. Heste.
- Nysted**, 25. Mars, 8. April og 22. Sept. Heste og Kreat., 2. Nov. Heste.
- Nørre-Naby**, 20. Maj og 2. Okt. Heste og Kr.
- Næstved**, Torvedag hver Onsdag og Førdag. Onsdagene 20. Jan., 17. Februar, 17. Mars, 21. April, 19. Maj (Joraarsmarked), 16. Juni, 21. Jull (Sommermarked), 18. August, 15. Sept., 20. Okt., 17. Nov. (Efteraarsmarked) og 15. Dec. Heste og Kr.
- Odense**, Torvedag hver Mandag, Onsdag og Førdag. Hver Mandag Marked med Kreaturer (eller, holdt Helligdag, den paafølgende Tirsdag). 4. Januar, 8. Febr., 1. Mars, 26. April, 3. Maj, 14. Juni, 10. Jull (St. Knud), 9. August, 27. Septbr., 18. Oktober, 8. Nov. og 20. Decbr. Heste.
- Presto**, anden Tirsdag i hver Maaned Heste og Kr.
- Ringe**, 19. Mars, 8. Juni, 6. Oktbr. og 23. Nov. Heste og Kreaturer.
- Ringsted**, Torvedag hver Onsdag og Førdag. Tirsdagene 12. Januar, 9. Februar, 9. Mars, 23. Mars (Joraarsmarked), 13. April, 11. Maj, 8. Juni (Sommermarked), 13. Jull, 10. Aug., 7. og 24. Septbr. (Høstmarked), 12. Oktbr., 9. Nov. (Efteraarsmarked) og 14. Decbr. (Julemarked) Heste og Kreat.
- Roskilde**, Torvedag hver Onsd. og Førdag. Hver Mandag paa Njoro Torvedag for Handel med Smaagræse. 4. Jan., 12. Febr., 6. og 19. Mars, 9. April, 5. Maj (Joraarsmarked), 7. Juni, 5. Jull, 2. Aug., 6. Sept., 24. Septbr. (Varemarked), 8. Nov. (Efteraarsmarked) og 8. Decbr. Heste og Kreaturer.
- Rudbøbing**, Torved. hver Tirsd. og Førd. 18. Mars, 18. Juni og 13. Nov. Heste og Kr.
- Ruds-Bevby**, 10. April og 7. Okt. Kreaturer.

Rodby, hver Torsdag Torsdag med alle Slags Landbrugsprodukter unbtagen Heste og Sornfog. 16. Febr. og 23. Marts Heste og Kreat.; 6. Jull (Sommermarked) og 19. Oktober Kreaturer; 16. Novbr. Heste og Kreaturer.

Roune, Torsdag hver Onsdag og Førdag.

Sakfobing, Torsdag hver Førdag, 2. og 16. Marts Heste og Kreat.; 13. Jull (Sommermarked) og 1. Okt. Kreaturer; 3. Nov. Heste og Kreaturer.

Sesthor, Torsdag hver Førdag. 5. Marts, 7. Maj, 3. Sept. og 6. Nov. Heste og Kr.

Slagelse, forste Ursdag i Maanederne Februar, Marts, April, Juni, August, Oktober og Decbr. Marked med Heste og Kreaturer. 5. Jan. stort Hestemarked: 2. og 16. Marts, 4. Maj (Høstaarmarked), 6. og 7. Juli (Sommermarked), 14. Septbr. (Høstmarked), samt 2. og 3. Nov. (Høstaarmarked) Heste og Kr.

Slaugerup, 23. Marts, 17. Maj, 15. Juni og 30. Nov. Heste og Kreaturer.

Soro, 12. og 26. Marts, 8. April, 17. Maj, 23. Juni (Sommermarked), 22. September (Høstmarked), 8. Oktbr., 5. Novbr. og 10. Decbr. Heste og Kreaturer.

Stene, Torsdag hver Onsd. og Førd. 8. Marts, 21. og 24. Sept. (Høstaarstn.) H. og Kr.

Storehedinge, 2. og 16. Marts, 6. April, 18. Maj (Høstaarmarked) og 15. Okt. (Høstaarmarked) H. og Kr.

Stubbekobing, Torsdag hver Ursdag og Førdag. 26. Maj og 23. Okt. Heste og Kr.

Svendborg, Torsd. hver Onsd. og Førd., hver Onsd. med lev. Kreat. 13. Jan., 17. Febr. 3. og 17. Marts, 19. Maj, 22. Jull, 13. Oktbr., 5. og 25. Nov. H. og Kr.

Svminde, 20. April og 24. Sept. Heste og Kreat.

Tranebjerg p. Samso, 25. Marts og 7. Okt. Heste og Kreat.

Wordingborg, Torsdag hver Onsdag og Førdag. Førdagene 8. Jan., 6. Febr., 5. Marts, 9. April, 7. Maj, 4. Juni, 2. Jull, 6. Aug., 3. Sept., 1. Okt., 5. Nov. og 3. Dec. Marked m. Heste og Kreaturer.

Worsfobing, Torsd. hver Onsd. og Førd.; anden Ursd. i hver Maaned Torsd. med lev. Kreat. 5. Marts, 20. Jull og 7. Okt. Heste og Kreaturer.

Wisthke, 27. Jan., 21. April, 28. Jull og 27. Okt. Heste og Kreaturer.

Markeder i Jylland.

Maabjbro, 8. April, 20. Maj, 16. Sept. og 15. Oktbr. Heste og Kreaturer.

Maaborg, Torsdag hver Onsdag og Førdag. Hver Ursdag Marked med Kreaturer. 22. Jan. og 19. Febr. Heste; 9. Marts og 16. Decbr. Heste og Kreaturer.

Maibak, 4. Okt., Heste og Kreaturer.

Maistrup, 14. Jan., 18. Marts, 21. April, 16. September og 24. November H. og Kr.

Marhus, hver Ursdag Marked med Kreaturer paa Kvægtorvel. Førdag alm. Torsdag med Landbrugsprodukter paa Byens Torve. 7. Jan., 1. og 22. Febr., 8., 15. og 22. Marts Heste; 6. April, 10. Maj, 6. Jull, 19. Oktb. og 18. Dec. Heste og Kreat.

Mars, 6. Febr., 9. April, 27. Maj, 9. og 30. Sept. og 5. Nov. Heste og Kreaturer.

Mgerbøl, 19. April og 8. Okt. Heste og Kreaturer.

Millingebro, 5. Febr., 26. Marts, 7. Maj, 7. Juni, 23. Jull, 7. Septbr., 15. Oktbr. og 16. Decbr. H. og Kr.

Mnedager, 8. Maj og 9. Okt. Heste og Kreaturer.

Mjeringsbro Station, forste Førdag i hver Maaned Marked med Heste og Kreaturer; (hvis Helligdag, Esgnedagen efter).

Bramminge, 21. April, 2. Aug. og 11. Okt. Heste og Kreaturer.

Brande, 29. Marts 30. Jull og 27. Septbr. Heste og Kreaturer.

Bryrup, 12. Maj og 22. Sept. Heste og Kreaturer.

Bredstrup, 1. Febr., 8. Maj, 24. Jull og 22. Oktober Heste og Kreaturer.

Brondersted, 11. Jan., 8. Februar, 8. Marts, 12. April, 10. Maj, 14. Juni, 12. Jull, 9. August, 6. September, 11. Oktober, 8. November og 13. Decbr. Heste og Kreat.

Brorup, 6. Marts, 6. Maj og 30. Sept. Heste og Kreaturer.

Bukke, 17. Sept. Heste og Kreaturer.

Bakmarkebro, 21. April og 6. Oktbr. Heste og Kreaturer.

Bakum, 17. Marts og 16. Okt. Heste og Kreaturer

Bortov, 14. April og 8. Oktober Heste og Kreaturer.

Bronninglund, 21. April og 4. Okt. Heste og Kreat.

Cbeltøft, 23. Jan., 11. Marts, 24. Juni og 23. Sept. Heste og Kreaturer.

Cgtved, 3. Maj og 7. Oktober Heste og Kreaturer.

Cshjærg, Torsdag hver Førdag. Hver Førdag hele Maret Marked med Kreaturer (naar Helligd., Esgned. forud). 29. Jan., 29. April og 24. Sept. Heste og Kreat.

Fierstedev, 18. Jan., 17. Febr., 7. April, 23. Juni, 10. Sept., 14. Oktober, 6. Novbr. og 11. Dec. Heste og Kreaturer.

Flaensthold, 10. April, 13. Sept. og 5. Nov. Heste og Kreaturer.

Foldingbro, 19. Maj og 2. Okt. Heste og Kreaturer.

- Fredericia**, Torvedag hver Mandag og Torsdag. 6. Mars, 5. Maj, 9. Jull og 19. Noobr. Heste og Kreaturer.
- Frederikshavn**, Torvedag hver Onsdag og Førdag, fra Oktober til Jul hver Førdag med lev. Kreaturer. 19. Jan., 15. April, 24. Sept. og 14. Okt. Heste og Kreaturer.
- Gibe**, 16. Febr., 16. Mars, 29. April, 6. Jull, 10. Sept., 24. Okt. og 22. Nov. $\text{\textcircled{S}}$ og $\text{\textcircled{R}}$.
- Grænaa**, Torved. h. $\text{\textcircled{S}}$., 22. Jan., 8. Mars, 1. Jull, 1. Okt., 9. Noobr. og 7. Decbr. $\text{\textcircled{S}}$ og $\text{\textcircled{R}}$.
- Grindsted**, 24. Mars, 23. Jull, 9. Sept. og 22. Nov. Heste og Kreaturer.
- Hadsen**, Isrie Ursdag i hver Maaned Heste og Kreaturer.
- Hadsund**, 7. April, 10. Maj, 9. Sept. og 6. Okt. Heste og Kreaturer.
- Hals**, 27. Sept. Heste og Kreaturer.
- Halsbrimmen**, 19. April og 2. Okt. Heste og Kreaturer.
- Hammel**, 26. Januar, 6. Mars, 29. April, 21. Maj, 29. Jull, 4. og 22. Oktbr. og 6. Decbr. Heste og Kreat.
- Havndal**, 29. April, 24. Jull, 1. Okt. og 25. Nov. Heste og Kreaturer.
- Herning**, Torvedag hver Førdag. 5. Febr., 6. Mars, 13. April, 16. Maj, 25. Juni, 3. og 4. Septbr., 9. Oktbr. og 15. Decbr. Heste og Kreaturer.
- Hjallerup**, 24. Jan., 25. Febr., 26. Mars, 22. April, 1., 2. og 24. Juni, 22. Jull, 27. Aug., 23. Sept., 24. Okt., 26. Nov. og 23. Decbr. Heste og Kreat.
- Hjørring**, Torvedag hver Førdag, i November og December tillige hver Onsdag. Hver Onsdag hele Marti Marked med Kreaturer. 20. Januar ene: 6. Mars og 27. Mars Heste og Kreaturer: 28. Maj og 21. Jull Heste; 25. Sept. og 23. Okt. Heste og $\text{\textcircled{R}}$.
- Høbro**, Torvedag hver Førdag, 16. Jan., 12. Febr., 11. Mars, 15. April, 14. Maj, 11. Juni, 30. Jull, 13. Aug., 23. og 24. Sept., 22. Okt., 12. Nov. og 10. Dec. Heste og $\text{\textcircled{R}}$.
- Holstebro**, Torvedag hver Ursdag og Førdag, hver anden Ursdag fra anden Ursdag efter Oktobermarkedet indtil Jul med $\text{\textcircled{R}}$. 9. Jan. $\text{\textcircled{S}}$ og Kreat.; 18. Febr. $\text{\textcircled{S}}$; 17. Mars 20. April, 8. Maj, 10. Juni, 23. Juli, 19. Sept., 7. Okt. og 20. Nov. Heste og Kreat.
- Holsted**, 7. Jan., 15. April, 30. Aug. og 17. Nov. Heste og Kreaturer.
- Horseshjld**, 21. April og 21. Septbr. Heste og Kreaturer.
- Horsens**, Torvedag hver Torsdag (i Jættens dag Onsdag) og hver Førdag; første og tredje Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Oktbr., Noobr. og Decbr. indtil Jul med lev. Kreat. 9. Jan., 3. og 24. Febr. og 10. Mars Heste; 17. og 24. Mars 7. April, 3. Maj, 11. og 12. Juni, 3. Aug., 1. og 27. Oktbr. Heste og Kreat.
- Hurup**, 15. Febr. Heste og Kreat.; 3. Juni Heste; 6. Septbr. Heste og Kreat.
- Høver Kro**, 18. Mars, 3. Maj, 27. Septbr. og 18. Noobr. Heste og Kreaturer.
- Hvelinge**, 14. Maj og 24. Septbr. Heste og Kreaturer.
- Hvarup**, 23. April og 17. September Heste og Kreat.
- Hjellerup**, 7. April, 28. Maj, 29. September og 21. Oktober Heste og Kreaturer.
- Holding**, Torvedag hver Ursdag og Førdag, hver Ursdag Marked med Kreat. 12. Jan., 6. og 26. Februar og 12. Mars Heste; 19. og 26. Mars, 29. April, 8. Maj, 21. Jull, 18. Septbr. og 15. Oktbr. Heste og Kreat.
- Holind Station**, 13. Jan., 10. Feb., 10. Mars, 12. Maj, 9. Juni, 14. Jull, 4. Septbr., 10. Nov. og 8. Decbr. Heste og $\text{\textcircled{R}}$.
- Kembjg**, Torvedag hver Førd. 29. Mars, 9. Juni, 30. August, 5. Oktober og 19. Noobr. Heste og Kreaturer.
- Kunderhob**, 24. April og 23. Sept. Heste og Kreat.
- Kæso**, 10. April og 10. Sept. Heste og Kreaturer.
- Kogtor**, Torvedag hver Førdag, sidste Ursd. i hver Maaned Torvedag med lev. Kreat. 10. April, 21. Jull, 14. Sept., 14. Okt. og 22. Nov. Heste og Kreaturer.
- Køkken**, 10. April og 8. Okt. Heste og Kreaturer.
- Maringer**, Torvedag Isrie og tredje Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 24. Febr. 13. Juli, 7. Okt. og 10. Nov. Heste og Kreaturer.
- Mørke**, 11. Maj og 21. Okt. Heste og Kreaturer.
- Nibe**, Torvedag hver Mandag og Førdag, anden og tredje Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 25. Jan., 15. Mars, 24. April, 21. Juni, 13. Sept., 7. Okt. og 8. Nov. Heste og Kreaturer.
- Nyholting** (Niors), Torved. hver Førd., hver anden Førdag mellem Wilfelds. og Jul med lev. Kreaturer. 7. Januar, 17. Febr., 16. Mars og 9. April Heste og Kreat.; 7. Juni Heste; 24. Jull, 25. Sept. og 15. Okt. Heste og Kreat.
- Norre Nebel**, 22. April og 14. Sept. Heste og Kreaturer.
- Norre Snede**, 16. April, 9. Juli og 3. Nov. Heste og Kreaturer.
- Norre Sundby**, Torvedag hver Onsdag og Førdag; hver Ursdag fra Okt. til Jættelavn Torvedag med Kreaturer. 21. Jan. Heste og Kreat.; 18. Febr. Heste; 8. Mars, 24. April og 9. Okt. Heste og Kreat.
- Odder**, 4. Jan., 19. Febr., 26. Mars, 1. Maj, 30. Juli, 17. Sept. og 10. Nov. Heste og Kreat.

- Hanberd,** Torvedag hver Onsdag og Førdag, sidste Dag med Kreaturer. 5. og 6. Jan., 29. og 30. Jan., 20. og 27. Febr. og 13. Mars Heste; 20. Mars, 10. April og 8. Maj Heste og Kreaturer; 21. og 22. Juni Ilib; 2 og 3 Juli Heste; 10. og 11. September, 2. og 30. Okt., 13. Nov. og 17. Dec. Heste og Kreaturer.
- Kingslobing,** Torvedag fra Vaalse til Mikkelsdag yordag, ellers Onsdag. 2. Febr. Heste; 24. April, 29. Juli, 31. Aug. og 11. Oktbr. Heste og Kreaturer.
- Kilbe,** Torvedag hver yordag. 3. Febr., 8. Mars, 26. April, 4. og 17. Maj, 12. Juni, 3. Aug., 11. Sept., 4., 12. og 26. Okt. og 23. Nov. Heste og Kreaturer.
- Kj.,** 21. April, 18. Maj, 9. Sept. og 20. Oktbr. Heste og Kreaturer.
- Kholm,** 26. Jan. og 20. Okt. Heste og Kreat.
- Kilde,** 12. Mars, 21. Sept. og 23. Nov. Heste og Kreaturer.
- Killeborg,** Torved. hver yordag. 6. Febr., 13. Mars, 10. April, 11. Maj, 9. Juni, 7. Juli, 30. Septbr. 25. Oktbr., 25. Novbr. og 21. Decbr. Heste og Kreaturer.
- Kindal,** 15. Febr., 12. Mars, 3. Maj, 26. Juli, 24. Sept., 22. Okt. og 29. Novbr. Heste og Kreaturer.
- Kjals,** 16. April og 25. September Heste og Kreaturer.
- Klauderborg,** Torvedag hver Førdag, første Førdag i hver Maaned samt alle Førdage i Jansen og fra 1. Novbr. til Jul med levende Kreat., 5. Januar, 2. og 23. Februar og 9. Mars Heste; 16. og 23. Mars, 19. Maj, 10. Juni, 2. Aug., 14. September og 26. Oktbr. Heste og Kreaturer.
- Klbe,** Torvedag hver Tirsdag og Førdag. 2. og 26. Januar, 3. Mars, 10. April og 14. Maj H. og Kr.; 8. Juni Heste; 26. Juli, 11. Sept., 4. Okt. og 13. Nov. H. og Kr.
- Kjern,** 11. Febr. og 16. Mars Heste og Kreaturer; 31. Juli Heste.
- Kjorping,** 13. Jan., 11. Februar, 10. Mars, 14. April, 15. Maj, 10. og 26. Juni, 22. Sept., 21. Okt., 11. Nov. og 9. Dec. Heste og Kreaturer.
- Klavégaard Station,** 24. Mars, 26. Juni og 9. Sept. Heste og Kreat.
- Kruer,** 31. Mars og 10. Septbr. Heste og Kreaturer.
- Ksby,** Torvedag hver Førdag. 7. April, 20. Sept. og 12. Okt. Heste og Kreat.
- Konder Omme,** 14. Maj og 26. Oktbr. Heste og Kreaturer.
- Korn,** 3. Maj, 16. Septbr. og 12. Oktbr. Heste og Kreaturer.
- Ksheds,** Torved. hver Onsd. og Førd. - Januar Heste og Kreat.; 16. Februar Heste; 15. Mars, 8. April og 10. Maj Heste og Kreaturer; 4. Juni Heste og Ilib; 6. Juli, 7. Sept., 1 og 13. Okt. (Store Onsdag) Heste og Kr.
- Korup Vasthus,** 14. Maj, 9. Juli og 20. Sept. Heste og Kreaturer.
- Krustrup Station,** a den Onsdag i Maaned-rne April, August og Oktober Marked med Heste og Kreaturer. 4. Juni Heste og Kreat.
- Korring,** 22. Februar, 9. April, 10. Maj, 21. Juli, 6. Oktober og 8. Decbr. Heste og Kr.
- Kistrup** (Hornum JærnbaneStation), 9. Januar, 13. Mars, 3. Maj, 28. Juni, 20. Septem-ber, 26. Oktober og 6. Decbr. Heste og Kreaturer.
- Kistrup Station,** 19. Maj og 21. Sept. Heste og Kreaturer.
- Kldum,** 27. April og 30. Sept. Heste og Kreat.
- Klistær,** 28. April, 1. Sept. og 21. Okt. Heste og Kreaturer.
- Klandel,** 23. Maj og 18. Oktbr Heste og Kreaturer.
- Klarde,** Torved. hver Førdag. 4. Febr., 5. og 10. Mars, 27. April, 10. Maj, 14. Juni, 4. August, 16. Sept., 13. Okt. og 24. Nov. Heste og Kreaturer.
- Klesen,** 28. April, 26. Juni og 13. Sept. Heste og Kreaturer.
- Kesse,** Torvedag hver Onsdag og yordag, hver Onsdag fra 1. Novbr. Indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 11. Januar, 4. og 26. Februar og 11. Mars Heste; 18. og 25. Mars, 8. April, 4. Maj, 14. Juni, 2. og 29. Okt. H. og Kr.
- Kester Snæfing,** 31. Mars og 16. Septbr Heste og Kreaturer.
- Kiborg,** Torved hver Onsd. og Førd. sidste Førd. i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Førdag med levende Kreaturer. 4. Jan. Heste; 27. Jan., 19. Febr., 12. Mars, 17. og 29. April, 29. Maj, 26. Juni (Egnadingsmarked), 27. Juli, 2. Aug., 27. og 24. Septbr. (Toitemarked), 23. Oktbr., 27. Novbr. og 18. Decbr. H. og Kr.
- Kildebæk,** 1. Mars, 26. Juni, 30. August og 23. Okt. Heste og Kreaturer.
- Kildbjerg,** 6. Maj og 21. September Heste og Kreat.
- Kildrup,** 4. Maj og 6. Okt. Heste og Kreaturer.
- Korbæse,** 10. April og 6. Aug. Heste og Kreaturer.
- Kraa Station,** 19. April og 17. Sept. Heste og Kreat.
- Kjgub,** 23. April og 27. Okt. Heste og Kreaturer.
- Ksteruan,** 4. Februar, 4. og 29. Mars, 6. Maj, 1. Juli, 26. Aug., 7. Oktbr. og 4. Nov. Heste og Kreaturer.
- Kstvirf,** 28. April og 6. Okt. Heste og Kreaturer.

Porto-Takster.

- Et frankeret Brev** indt. 20 Gr. 10 P.; til Danmark for de første 20 Gr. 20 P., for hver følgende 20 Gr. 10 P.
- **ufrankeret Brev** indtil 20 Gram 20 Pq.
- **dobbelt Brev** fra 20—250 Gr. frank. 20 P., ufrankeret 30 P.
- **frankeret Brev** indtil 250 Gr indenfor selve Postdistriktet 5 P.
- Korrespondancekort** 5 P., til Danmark 10 P.
- Trykfager** indtil 50 Gr. 3 P., fra 50—100 Gr. 5 P., fra 100—250 Gr. 10 P., 250—500 Gr. 20 P., 500—1000 Gr. 30 P.
- Trykfager** til Udlandet indenfor Verdenspostforeningen 5 P. for hver 50 Gr. Kan foriendes indtil 2 Kilogr. og skal frankeres.
- Forretningspapirer**: Regnskaber, Fragtbreve, Manuskript, Korrektur osv.) Indenfor Tyskland, de tyske Besiddelser og Østerrig-Ungarn: indtil 250 Gr. 10 P., 250—500 Gr. 20 P. og 500—1000 Gr. 30 P. Til Udlandet indenfor Verdenspostforeningen 5 P. for hver 50 Gr., dog mindst 20 Pq. Forretningspapirer skal frankeres.
- Vareprøver** indtil 250 Gr. 10 P., fra 250—500 Gr. 20 P.; til Danmark og andre Lande indenfor Verdenspostforeningen 5 P. for hver 50 Gr. indtil 350 Gr., men mindst 10 P. Skal frankeres.
- Rekommanderede Breve** foruden Porto 20 P.
- Postanvisninger** indtil 5 M. 10 P. til 100 M. 20 P., over 100 til 200 M. 30 P., 200—400 M. 40 P., 400—600 M. 50 P., 600—800 M. 60 P.; til Danmark indtil 355 Kr.: 10 P. for hver 20 M., i det mindste 20 P.
- Postopkrævning af Pengesummer**: For indtil 800 M. 30 P. forud; desuden Porto som for Postanvisninger; til Danmark indtil 720 Kr.: Brevporto + 20 P.
- Posteftertrav** højst 800 M. Portoer er = Portoer for Breve eller Brevkort + 10 P.; til Danmark indtil 720 Kr.: Brevporto + 20 P.
- Pakker** indtil 5 Kilogr. (10 Pbd.) ved en Distance af 75 Kilom. (10 Mil) 25 P., over 75 Kilom. 50 P. Pakker til Danmark indtil 5 Kilogr. 80 P., tungere Pakker efter Beregning.
- Pengebreve** indtil 75 Kilom. (10 Mil) 20 P., ufrank. 30 P., over 75 Kilom. 40 P., ufrank. 50 P.
- Forføringsgebyr** for hver 300 M. eller en Del af 300 M. 5 P., i det mindste 10 P.
- Breve** indenfor Verdenspostforeningen: frankerede Breve 20 P. for de første 20 Gr., for hver følgende 20 Gr. 10 P., ufrank. det dobbelte af det manglende Beløb.
- Breve til Nord-Amerika** ad den direkte Vej over Hamborg 10 P. for hver 20 Gr. — Pakker til Nord-Amerika efter særlig Beregning.
- Telegrammer** for hele det tyske Rige og Østerrig-Ungarn: For hvert Ord 5 P., dog mindst 50 P. Til Danmark 10 P. for hvert Ord, mindst 50 P. Udbetalinger pr. Telegram indtil 800 M. den sædvanlige Postanvisningsporto og Taksten for et Telegram.

B. For Danmark.

Breve: indenfor Danmark 10 Ore; til Sverrige og Norge: indtil 20 Gr. 10 Ore, indtil 125 Gr 20 Ore, indtil 250 Gr. 30 Ore; til det øvrige Udland indenfor Verdenspostforeningen (altsaa ogsaa Sønderjyskland: indtil 20 Gr. 20 Ore, for hver følgende 20 Gr. 10 Ore.

Brevkort: indenfor Danmark samt til Sverrige og Norge 5 Ore, til det øvrige Udland indenfor Verdenspostforeningen 10 Ore.

Trykfager: indenfor Danmark 4 Ore; til Udlandet indenfor Verdenspostforeningen 5 Ore for hver 50 Gr. Vægtgrænse 2 Kg.

Postauidninger: indenfor Danmark: indtil 25 Kr. 10 Ore, indtil 50 Kr. 15 Ore, indtil 100 Kr. 20 Ore; indtil 200 Kr. 25 Ore, indtil 300 Kr. 30 Ore, indtil 500 Kr. 35 Ore, indtil 720 Kr. (Maximum) 40 Ore; til Sverrige og Norge: indtil 25 Kr. 15 Ore, indtil 36 Kr. 18 Ore, indtil 100 Kr. 30 Ore, indtil 200 Kr. 45 Ore, derefter 15 Ore for hvert 100 Kr., Maximum 720 Kr.; til Tyskland: indtil 36 Kr. 18 Ore, indtil 54 Kr. 27 Ore, indtil 72 Kr. 36 Ore, og derefter 9 Ore for hver 18 Kr.; til det øvrige Udland i Reglen 18 Ore for hver 36 Kr.

Pakker: indtil 5 Kg.: indenfor Danmark: indtil 2½ Kg. 20 Ore, indtil 5 Kg. 30 Ore; til Sverrige og Norge: ½ Kg. 30 Ore, indtil 1 Kg. 60 Ore, indtil 1½ Kg. 90 Ore, indtil 5 Kg. 120 Ore; til Tyskland 72 Ore, til Mellemøstropa 108 Ore, til Italien, Spanien, Tyrkiet og Rusland 162 Ore.

Pakker til Nord-Amerika: indtil 2 Kg. 1 Mk. 40 Pg. og derefter 70 Pg. for hvert Kg. mere.

Besjel-Stempel-Tarif.

Besjeler indtil 200 Mk. — 10 Pg.; over 200—400 Mk. — 20 Pg. og for hver 200 Mk. — 10 Pg. mere indtil 1000 Mk.: hvert 1000 Mk. 50 Pg. og for hvert 1000 Mk. eller en Del deraf 50 Pg. mere.

Løbefrakter indtil 160 Mk. — 1 Mk. 50 Pg. og fremdeles for hver 50 Mk. — 50 Pg.

Vejrspaadomme for 1915.

(Efter den 11-aarige Periode.)

Januar: I den første Tredjedel af Maanedens Tøvejr. Derefter klart Vejr med let Frost. I Slutningen af Maanedens tiltagende Kulde, Iedsaget af Enefald.

Februar: I de første tre Uger klart og koldt med østlige Vinde. Resten af Maanedens mildere.

Marts: Først Regn og Blæst, derefter opklarende Vejr med Kulde, efterfulgt af Storm og Sne. I Slutningen af Maanedens stille Frost.

April: I den første Tredjedel af Maanedens koldt og klart, derefter Sne- og Haglbyger. I sidste Tredjedel mildt og smukt.

Maj: I Begyndelsen af Maanedens mildt og smukt, derefter Blæst og Regn. I sidste Halvdel af Maanedens klart Vejr med Varme om Dagen, men kølige Nætter.

Juni: Tiltagende Varme med enkelte Tordenbyger. Omkring Midten af Maanedens koldt og Blæst. Slutningen af Maanedens mild og smul.

Juli: Først mildt og smukt, derefter ustadigt med nogen Blæst. I sidste Halvdel af Maanedens meget varmt.

August: Tørt Vejr med megen Varme og enkelte Tordenbyger. Henimod Slutningen lidt køligere.

September: I den første Halvdel af Maanedens meget smukt og mildt Vejr. Derefter noget ustadigt og fugtigt.

Oktober: Først en Del Regn, derefter varmt og mildt.

November: I Begyndelsen meget mildt. Derefter ustadigt og koldt med Sne hist og her. I de sidste Dage af Maanedens Tøvejr og taaget.

December: Taaget og mildt til henimod Midten af Maanedens. Derefter koldt og stormfuldt Vejr med megen Sne.

Mennesket spaa'r,
men Gud raa'r.

Til Læserne!

Paa Grund af de under Krigen raadende Presseforhold udkommer Sprogforeningens Almanak denne Gang i et andet Omflag end det hidtil kendte og med et Indhold, der er mindre syldigt og delvis et andet end det oprindeligt bestemte, hvilke Ændringer forhaabentlig ogsaa Læserne vil godkende, da jaamtidig Almanakkens Pris for i Aar er bleven tilsvarende nedsat, nemlig fra 60 til 40 Pg.

Pf Almanakkens underholdende Stof fremhæves en større historisk Fortælling af Frimenighedspræst Thade Petersen, som sikkert vil blive læst med almindelig Interesse. Resten er Smaafortællinger og Smaating, hidrørende fra forskellige, mest ældre Forfattere, som Læserne forhaabentlig ogsaa vil kunne have nogen Fornøjelse af.

Vi hidjætter her som et Udtryk for manges Tanker og Ønsker i disse alvorlige Tider følgende Vers, tagne af Indledningsdigtet i Fлиндs Almanak for 1869:

Nye Tanker, nye Ord,
Nye Ønsker Nytaarsmorgen! —
Alt, hvad er vel nyt paa Jord?
Glæden ej, end mindre — Sorgen!

Alt, hvad hændes skal i Aar,
Derfor raade Gud alene;
Han ej Haanden af os slaar,
Giver os for Brød ej Stene! —

Dermed anbefalende Sprogforeningens Almanak for 1915 til Læsernes Velvilje og Overbærenhed,

tegner paa Udgivernes Vegne

M. A n d r e s e n.

København i Oktober 1914.

(S. 11)

Svenskerne paa Romø.

Historisk Fortælling.

af Thade Petersen.

(Eftertryk uden Forfatterens Tilladelse forbydes.)

„Du—u—u!“

Det var Maren af Mikkels, der blæste ind ad Døren hos Gregers Jenseus i Toftum, bogstaveligt blæste ind ad den. I det Øjeblik hun nemlig lagde Fingeren paa Klinken, bragede den for et vældigt Vindstød op paa vid Gavl. Det dundrede gennem Huset, og Marens Hyl blandede sig med Stormens, der pressedes sammen i den lange smalle Forstue og for' pibende ud ad Dørsprækkerne i den modsatte Side af Huset.

„Gud Fader bevar voss sikken et Vær,“ gispede hun, da hun herinde var kommen lidt til Vejret igen.

„Faa luk, luk, skynd dig at lukke,“ raabte Gregers Jenseus Kone, Mette, der i det samme havde aabnet Røkkendøren for at se, hvad det var for et Speltakel.

Det var lettere sagt end gjort. De to Koner maatte lægge alle deres Kræfter sammen for at faa Døren presset i igen, menis den udestængede Vind arrigt snærrede ad dem gennem Revner og Sprækker.

„Men hvad vilde du da ud efter i et saadant Vejr?“ sagde Mette, da de havde faaet Klinken ordentlig lukket og Hvirvelen drejet for.

„Jo“, sagde Maren, „lille Jens kom lige hjem fra Bjer-gene. Han havde været ude at se efter Faarene, og saa sagde han, at han havde set et lille Skib ude paa Havet helt hennu for Listerdyb. Jeg tænkte saa, det kunde jo gerne være Gregers, der var paa Hjemvej. Du sagde jo i Gaar, at du havde faaet

Bud med Baltzer fra Zubre, at han snart var færdig til at gaa fra Amsterdam og maaske kunde komme i næste Uge. Og saa tænkte jeg da, jeg vilde sige dig det. For det kunde jo godt være ham, der allerede var paa Hjemvej. Det er da ellers et forfærdeligt Vejr at komme i."

"Na Gud bevare ham!" sagde Mette og folbede uvilkaarligt Hænderne. Det var i det Øjeblik mere end et Udbrud.

"Men mon det da ogsaa skulde være ham? Jeg kan næsten ikke tro det. Baltzer kom først i Forgaars, og han sagde, at da han rejste, havde Gregers endnu en 3—4 Dage, inden han kunde blive sejllar."

"Ja nu maa Du hufte paa, vi har haft stærkt Blæst i flere Dage, og netop Sydvest. Han kan løbe hjem i en Fart."

"Ja det har Du Ret i. Men at det saa skal blæse op til saadan Storm, lige som han skal ind. Na, vor Herre hjælpe ham til at komme godt i Land."

Mette havde ingen Ro paa sig mere. Hendes Tanker havde nok dvælet ved Gregers hele Dagen, siden hun om Morgenens vaagne og horte Tasterkenerne klapse i Rækken og de gamle Egetræes Sparrer knirke paa Loftet. Og hver Gang, Stormen tog et nyt Tilløb mod Mur og Tag og jog et nyt Brøl gennem den aabne Storsten ned til hende i Røkkenet, sendte hun en bekymret Tanke til den elskede Mand, og i hendes Hjerte rørte sig en stille Bøn for ham og alle dem, der særbedes paa Euen. Men egentlig var hun ret rolig ved det. Hun troede nemlig sikkert, at han endnu laa godt fortojet i Amsterdam. Nu var der rokket ved denne Tro. Hun kunde umulig gaa roligt her inden Døre i Uvisshed om, om det var hendes Mand, der laa der ude i det frygtelige Vejr, og om hvordan det gik ham. Hun fik Mæren til at gaa med sig op paa „e stoer Bjerr“, den højest Top i den nærmeste Klitrække. Derfra kunde de se ud over Listerdyb.

Nomos Kvinder var i de Tider ikke bange for at tage et Tag med selv det værste Vejr paa Landjorden. Deres Mænd maatte tage ja mangt et Tag paa Euen. Med deres røde Nationaldragts svære uldne Skørt højt opkildret stred de to Kvinder i næsten vinkelbøjet Stilling sig frem mod Stormen. Na, hvor det gjorde godt, da de kom op i Læ af „e stoer Bjerr“. Men det værste var tilbage. De var nær aldrig naaet op paa Toppen af det. Stormen kom i rasende Løb jagende op ad Luvside af

Skitten og stødte dem Gang efter Gang tilbage, naar de vovede sig op paa Toppen. De tænkte Dyrger af Flyvesand, den jog fraan sig, gjorde dem det oven i Købet næsten umuligt at se frem for sig. Omfider naaede de derop i et lille Pusterum og stod nu støttet til hinanden med Haanden over Øjnene og spejdede mod Sydvest. Jo, det var tydeligt nok en Jagt. Men om det var ham, kunde ingen af dem sige. Der var jo saamange Jagier fra Nømo, der sejlede til Holland om Foraaret og kom hjem nu ved denne Tid.

Gamle Søren Nielsen, der boede tæt nedan for Skitterne, havde set de to Koner arbejde sig der op. Der maatte være noget usædvanligt paa Færde. Han stavrede op til dem og fik at vide, hvad de saa efter.

„Jo, det er da sikkert, det er ham,“ sagde han, saa snart han fik Øje paa Jagten. „At gaa med kun torebet Storsejl i saadant Vejr! Hvem andre end Gregers vover det?“

„Men tror I, han kan komme ind i det Vejr?“ spurgte Mette.

„Han kommer lige saa let ind ad Listerdyb? som vi kommer ned herfra. Bare — —“

Et nyt voldsomt Stormstød stoppede Munden paa den Gamle og væltede ham overende ned i Læ af Toppen.

De to Kvinder, der støttet til hinanden havde holdt igen, gik ned til ham.

Her blev de siddende i Læ en Tid og benyttede hvert Øjeblik et Pusterum mellem Vindstødene til at krybe op for at se, hvordan det gik Sejleren.

Jo, der var ingen Tvivl. Det skulde nok gaa. Han var allerede inde i Læ af List. I rasende Fart gik det baaren af Strømmen og dreven af Stormen ind. Nu er han paa Højde med Helmodde, vender, firer Biggen, tager Storsejlet ind, og staar for en Stump Tok ind i Læ af Nømo. Snart kaster han Anker ved Havnen. Al Fare er forbi.

Et Par Timer senere sad Gregers Jensen og det halve Hundrede Mand, der fra forskellige Hvalfangere var med ham hjem, lunt inden Døre i deres Hjem. At Stormen snærrede og pøb ad dem, var der ingen, der hørte. Hvem vilde vel lade den forstyrre Hjemkomsten's Lykke? Der var nok endda, der kunde virke forstyrrende paa den.

„Saa slap vi da godt hjem“, sagde Jørgen Ripper fra Zubre, da han og et Par Raboer, der var gaaet med Gregerz Jønsen ind for at sige Goddag, sad og gottede sig ved en Staal varmi El, Mette i en Fart havde faaet i Stand til dem.

„Ja det gjorde vi“, sagde Gregerz. Gid vi nu bare var vel her fra igen.

„Hvordan mener Du det?“ spurgte Mette.

„Jeg er bange for, at vort Ophold her hjemme denne Gang kan blive længere, end vi ønsker. En Dag, jeg stod paa Kajen i Amsterdam og saa paa nogle Grønlandsfarere, der netop stod indad, hørte jeg et Par høje Herrer gaa og tale sammen om de mange Skibe, der i denne Tid vendte hjem. Saa siger den ene: „Den næste Tur, de skal gøre, bliver vist ikke til Grønland men til Øresund“. I de sidste Dage talte man overalt om, at det trak op til Krig med Danmark, og de havde saa travlt med at tackle Skibene til, som om det var lige ved Udfartstiden til Grønland.“

„Men hvad ondt har vi da gjort dem i Holland?“ spurgte Mette.

„Vi har intet ondt gjort dem,“ sagde Gregerz, „men de vil ikke betale Told i Øresund. For Resten er det nok Evensterne, der sætter ondt i dem. Kan Du huske ham, den store Købmand Ludvig Beer?“ vendte han sig til Jørgen Ripper. „Han flyttede jo til Everrig og skal der være bleven en stor Mand. Han rejser nok rundt til alle Pladser i Holland for at leje Skibe til Evensterne, og vilde helst have hele den hollandske Flaade med.“

Gregerz Jønsens Krigsærelser var ikke uden Grund. Den svenske General Torstenson var paa det Tidspunkt allerede paa Vej nede fra Slesien op mod Holstens Grænser. Den 12. December rykkede han med 12,000 Mand ind i Holsten. Kristian IV. var ikke forberedt paa dette Overfald. Torstenson mødte derfor ingen nævneværdig Modstand. Iuden Jul havde han saa godt som hele Holsten i sin Magt. Kun Fæstningerne Glückstadt og Krempe holdt Stand imod ham. Da Rendsborg overgav sig, laa Vejen til Slesvig aaben, og saa hurtigt næsten, som Høstene kunde vende, gik det op igennem Landet. Folk flygtede.

Byer blev plyndrede og Gaarde brændt, overalt hvor Fjenden holdt Raft.

Vi skal ikke her følge Evensterne paa deres Tog op igennem Nørrejylland, end mindre give en Skildring af Krigen i Almindelighed. Kun det lille Ujsnit af den, der berører Romø, har her Interesje for os.

Da Torstenson den 9. Januar 1644 rykkede ind i Nørrejylland, var hele Sleävigs Fastland paa Trøjborg nær i hans Vold og fik Krigenes Raadsler at føle. Vesterhavssøerne var endnu bleven forstaaede for de vilde Krigere, men snart skulde Ulykken ramme ogsaa dem.

Det var en af de første Dage i Februar. Nogen egentlig Vinter havde det ikke været endnu. For det meste blæste der en ret raff sydvestlig Vind. Saaledes ogsaa den Dag. Mens det ellers de foregaaende Dage havde været Regntykning, var det den Dag ret klart. Gregers Jensen og hans Nabo, Søren Nielsen, var paa Vej ud gennem Klitterne. De vilde ud at se, om der ikke skulde være noget Driwtommer at bjerge ved Stranden. Som de lige er kommen op paa en af de yderste Klitter og kaster Blikket ud over Havet, udbryder Gregers Jensen:

„Du jaar vi nok ellers andet at bestille end at bjerge Strandtræ.“

„Hvad da?“ siger Søren, hvis Blik ikke var faldet i den Retning.

„Se der!“ Gregers pegede lige ud mod Vinden.

Langt ude i Sydvest saas en hel Flaade, vel omtrent en Snes Skibe med tydelig Kurs mod Visteryb.

„Hvad mon det er?“ siger Søren.

„Jeg er bange for, at det er Evenstere,“ siger Gregers, der stirrede skarpt spejdende paa de svulmende Sejl.

„Da Gud naade os!“ sagde Søren. „Du hørte vel, hvad Jannik Bohnsen fra Astrup forleden fortalte om, hvorledes de huserede der oppe paa Fastlandet.“

„Naa, derfor behøver de da ikke at faa Lov til at gøre det her,“ sagde Gregers.

„Tror du da, at de skulde være bedre mod os?“

„Nej, men vi kunde jo være værre mod dem.

„Vi skal altsaa slaas med dem, mener du?“

„Naturligvis. Vi har da ogsaa Skibe.“

„Naa, det kunde jo da ogsaa være danske Skibe,“ sagde Søren lidt efter.

„Alligevel maa vi i Gang. For saa er det for at hente Søfolk. Dem har Kongen haardt behov nu.“

Det var baade svenske og danske Skibe. Det var det værste af alt. Kongen havde givet Englænderen Markus Wittke Overkommandoen over en lille Flotille paa 8 Galejer og 2 Pramme, med hvilke han skulde beskytte Vesterhavssøerne. Men Englænderen var en Forræder, der, da han traf sammen med en lidt større svensk Flaade, ikke alene straks overgav sig til den, men gik med alle sine Skibe i Tjeneste hos Svenskerne. Det var de to forenede Flaadeafdelinger, der nu stod ind ad Visterdyb for at besætte Rømø og Sild og derved gøre sig til Herre over det vigtige Farvand og de gode Ankerpladser ved Vist og Rømø Havn.

Det varede ikke ret længe, inden de to Mænd var klar over, at det var Fjender, der nærmede sig.

„Stif Du over til Juvre,“ sagde Gregeris til Søren, og sig Baltzer Beseed. Han er Pantemand der. Sig, han maa faa dem samlet Mænd af Huse hurtigst muligt. Jeg løber saa hjem og faar dem samlet fra Toftum og sender Bud til Bolilmark og Bødborg og længere sonder paa, at de maa støde til os. Vi maa være paa Havnen, inden de kommer ind. Endnu kan det lykkes. Det er faldende Vand, og de kan ikke staa lige ind nu. Før end om en tre Timer kan de ikke flyde ind.“

Alle Mændene var jo hjemme paa denne Aarstid. Havde det været en god Maanedes Tid senere, vilde de have været paa Vej til Grønland. Dens Befolkning havde da bestaaet af Kvinder og Krøblinger, Oldinger og Børn.

Rigelig en halv Time senere rykkede en Snees Mand fra Toftum Syd paa. I Bolilmark stødte en lignende Flok til. Tilgeledes i Bødborg, Tvismark og Kongsmark. Lidt senere kom en 40 Mand fra Juvre. Fra de forstellige Bjer paa Sønder-

Landet var de allerede strømmet sammen til Havnen. Der havde de opdaget Flaaden omtrent samtidig med, at Gregers og Søren saa den. Leer og Hjørke var naturligvis de flestes Vaaben. En Del havde afbrækkede og tilspidsede Hærpuner sat paa Stang som Lanser. Vaabnene havde været hurtig ved Haanden. For 15 Aar siden havde Befolkningen fordrevet Wallensteins vilde Horder og Maaneder igennem forsvaret deres Ø imod dem. De Vaaben, man i den Tid havde lavet sig, var endnu gemt. Nogle havde Lanseer og Sabler, som de havde taget fra faldne og fangne Fjender. Ja der var endog en Snes Stykker, der endnu havde Bøsser og Krudt fra det Skib, de havde erobret fra Fjenderne. Hver mødte nu med det bedste, han havde.

De to Landsfogder var de højeste Myndigheder for henholdsvis den kongerigste og hertugelige Del af Øen. I Grunden burde de have været i Spidsen for Befolkningen ved en saadan Lejlighed, men den ene af dem var en affældig Olding, den anden en Krøbling, der kun daarligt kunde gaa. Raske Mænd kunde ikke blive hele Aaret hjemme for at passe slikt.

Under disse Forhold blev naturligvis den modigste og mest snarraadige selvvalgt Fører. Det var Gregers Jensen ubestridt.

„Vi har jo ogsaa Skibe“, havde Gregers sagt der ude paa Klitten, hvor han og Søren først fik Øje paa Svenskerne. Paa Vejen hjem havde han lagt sin Plan, og som rimeligt er, bygget den paa Skibene. Ikke færre end 30 Skibe var for Tiden hjemme. Deraf laa de 26 henne ved Havnen. De var ganske vist mindre end Svenskernes. De fleste var større Jagter, et Par mindre Galeaser. Med dem plejede de om Foraaret at sejle til Holland for at tage Hvre paa Hvalsaugerne. Ved Hjælp af dem tænkte han nu at spærre Svenskerne Indløbet mellem Fsenhage og Landet. Maaeste kunde de lokkes om bag Fsenhage og ved rigtig Benyttelse af Højbandet narres paa Grund her.

Planen var god nok. Der var kun den Hage ved den, at alle Skibene laa paa Land. Nu gjaaldt det om at faa dem hur-

tigt nok i Vandet. Men det var ingen let Sag. I sin Fjer havde Greger's rent overburderet, hvad der kunde gøres i et Par Timer. Ingen Redskaber eller nogen Ting var jo rede. Skønt man hurtigt gik i Lag med det, havde man dog ikke faaet flere end 5 eller 6 af Skibene ned til Stranden — men endnu langt fra flot — da Svenskerne stod om Helmodde.

Forehavendet med Skibene maatte opgives. Det gjaldt nu bare om at afflaa en Landgang.

Skytterne fik med deres svære Mustedonnere Plads oppe paa den høje Strænt, mens de øvrige henved 300 Mand danne de Ræde langs Havbrynet paa det Sted, hvor Landgangen kunde ventes.

Snar var Svenskerne gaaet for Anker ude i Dybet, før et Par Hundrede Mand i smaa Joller roede ind mod Stranden. De holdt sig tæt sammen og afgav saaledes et ypperligt Maal for Skytterne. Svenskerne ventede aabenbart ikke, at der fandtes Bøssjer paa Romø. Da de var paa Skudvidde, knaldede den første Bøssje, og nu gik det Knald i Knald hele Rækken langs. 6 Baade havde hver en Mand død eller saaret, og flere endnu havde et Hul i Bunden, som Vandet vælte ind ad. Den Modtagelse var de ikke forberedt paa. I deres Forjamskelse glemte de at prøve paa at stoppe Hullerne. Intet havde de at sige med. De læffe Joller sank dybere og dybere. De ustabte maatte tage deres Besætning over og blev derved overlastede. En af dem sank, og flere af Bemanningen druknede. Her var det umuligt at bruge Bøssjerne. Saa hurtigt det lod sig gøre maatte hele Angrebsstyrken trække sig tilbage, inden de Romø's Skytter fik ladt igen. Det første Angreb var saaledes heldigt afflaaet. Det gav Mod. Man skulde nok holde de Krabater borte! Hvad vilde de her paa Landet?

Svenskerne vendte nu Bredsidens til og lod Kanonerne spille. De laa imidlertid for langt ude. Ruglerne naaede langt fra i Land og gjorde saaledes ikke mindste Skade.

Det var imidlertid bleven hen imod Aften. Efter den Modtagelse, de havde faaet, fandt Svenskerne det raadeligt ikke at gaa i Land til Natten. De vidste jo ikke, hvor stor Styrke Romøerne havde til deres Raadighed. Disse turde paa den anden Side ikke forlade deres Post. Stærke Vagtposter blev udsat, mens Hovedmængden søgte Nattevarter i de nærmeste Byer: Havneby,

Dun og Østerby og i Skibene, hvor de redte Leje af Halm. Mad blev dem bragt fra næsten hele Sønderlandet.

Ved Daggry viste det sig, at næsten alle de fjendtlige Skibe havde taget Grund under faldende Vand. Da Svenskerne Aftenen før havde mærket noget lignende ske og snart efter set, at de laa helt paa det tørre, havde det fylt dem med Angst, men snart byggede de — tilskyndet af den kyndigere Forræder Wittle --- deres Angrebsplan netop paa den Omstændighed. Det vilde jo aabenbart være lettere at føre en større Styrke i Land over de tørlagte Bagger end i de saa Fjoller, der var til Raadighed.

Knap var Vandet faldet fra Skibene, før omtrent 300 Svenskere jumpede ud og vadede i Land. Rømøerne kunde over for dette Træk ikke gøre andet end at forskanse sig bag deres Skibe oppe paa Stranden. De ydede dem et godt Værn. Her kom der nu til at staa en rasende Kamp. Bøzserne knalbede, Leer og Lanser blinkede. Der faldt adskillige paa begge Sider. Men for Svenskerne syntes det umuligt at naa frem. Hver Jagt var jo en Fæstning og maatte erobres for sig. Og der var Besætning baade inde i den og bag ved den. Kun en af dem faldt let i Svenskernes Hænder. Den laa et halvt Hundrede Alen fra de andre. For ikke at spille Kræfterne havde Rømøerne straks opgivet at værne den. Det skulde de dog snart faa Grund til at fortryde.

Deres Opmærksomhed havde været saa stærkt samlet om Værnet af de Skibe, de endnu havde i Besiddelse, at ingen havde tænkt paa det opgivne. Bludselig vendes alles Blikke mod det, mens et „Nu Gud naade os!“ undslipper et Par Hundrede Struher samtidig med, at Svenskerne bryder ud i et vildt Hyl. Op af den erobrede Jagts Storluger stod nemlig en kvælende Røg. Svenskerne havde tændt Ild i Halmen i den. Den stærke Blæst førte Røgen lige hen over alle de andre. Ingen kunde være i Tvivl om, hvad der nu stod paa Spil. Greger's kommanderede straks en anselig Skare hen til den brændende Jagt, men den traf her en overlegen jenssk Styrke. Efter en rasende Kamp i den kvælende Røg maatte den trække sig tilbage. Luerne slittede allerede op ad Mast og Vanter. Gnisterne drev som en Snebyge hen over de andre Skibe. Klatter af brændende Værg, Lovværk og Løj kom flyvende med, kastet af Svenskerne, der stod til Luvart for den brændende Jagt og pirrede op i Jlden med deres

Danser. Snart var hele Jagten et eneste Flammehav, der slukte lystigt og rasende efter at faa fat i de øvrige Skibe. Baade Rømver og Svenskere maatte snart trække sig bort fra dem. Kampen samlede sig nu om den brændende Jagt. Svenskerne havde som jagt taget Luven. Fra Læ var de ikke til at komme nær. Rømverne maatte faa angribe dem fra aaben Mark. Og her kom de med deres Vaaben tilkørt. Efter en kort Kamp blev de dreven tilbage. Hele Flaaden var redningsløst prisgivet Querne. Endnu forsvarede de sig bag Klittoppe og Volde, men Tabet af Flaaden, deres bedste Eje, havde berøvet dem Kampmodet. Der var ingen rigtig Klem i deres Forsvar, og snart flygtede de til alle Sider.

I de følgende Dage gik det ilde til paa Rømø. Næsten alle Huse blev ranfagede af Svenskerne. Vaaben og alt, hvad der kunde bruges til Vaaben, forlangtes udleveret og toges med. Plyndret blev der overalt, hvor der var noget at faa, og mange Hus: gik op i Luer. Kvinder blev iskandede, selv Børn blev dræbt, og mange Mænd slæbtes om Bord paa de fjendtlige Skibe for at gøre Tjeneste der.

Der var naturligvis ingen, Fjenderne hellere vilde have fat i, end den kække Ansører for Øboerne. Hvem han var, og hvor han boede, havde ikke kunnet skjules for deres Snushaner. Hans Hjem blev gennemført paa det pinligste, men uden Resultat. Heller ikke i noget andet Hus fandtes han. Hans Hustru var ikke til at formaa til at give Oplysninger om, hvor han var. Hun var heller ikke en Gang i Stand til det, da Gregers havde været faa forsigtig at gaa bort uden at sige hende eller nogen anden, hvor han gik hen. At det for ham ikke var raadeligt at blive hjemme, havde jo straks staaet klart for ham.

I deres Arrigskab stak Svenskerne Ild paa Gaarden. De haabede vel dermed at drive ham ud af et Skjul, de ikke havde kunnet opdage, eller brænde ham inde. Sverken det ene eller det andet lykkedes dog for dem.

Med et Par Brød og et roget Faarelaar havde Gregers søgt Skjul i en lille Hule i en af Klitterne ude i Bolikmark Vjerge. Hyrdebregene havde lavet den om Sommeren til Værn mod

Regnen. Det var paa et af de mest øde Steder paa Øen. Et sikrere Sted kunde næppe findes paa den lille Ø. Men længe kunde han alligevel ikke være tryk her. Med en 3—400 Mand kunde Øen let gennemsøges saadan, at ingen Blet af den blev uset. Det var Gregers klar nok over. Det gjaldt bare for ham om at undgaa den første Sussøgning og vinde Tid til at lægge nye Planer.

Fra sit Skjul havde han set Røgen stige op fra et brændende Hus i Toftum og nok anet, at det var hans Gaard, der gik op i Luer. Den følgende Nat listede han sig hjem for at se, hvordan det stod til. Hele Gaarden var en rygende Grushob. Gregers svor en frygtelig Svær, da han i nogen Afstand stod og saa paa disse sørgelige Rester af sit Hjem og sin Lykke. Hvad var der blevet af hans Kone og Børn? Var de maaske mis-handlede, dræbt, indebrændt? Gregers udmalede sig det værste paa den grusfuldeste Maade.. Na hvor det togte i ham. Havde han haft en Svensker her, han kunde have raddrækket ham, revet ham i Stumper og Stykker, pint ham ihjel. Ingen Grusomhed vilde have været ham, den ellers hjertensgode Mand, for uhyggelig.

Paa den Maade kunde han imidlertid ikke komme til at kose sin Svælvlyst. Galvt sanseløs dingledo han hen til Mads Jensen's Gaard, der laa ud mod Udkanten af Øen. Sagte bankede han paa Vinduet i Dørnjet, hvor Mads og Kone sov. Da han hørte forskræmt Hvijsen indensfor, nævnte han sit Navn, kom ind, fik at vide, at Mette og Børnene var i god Behold sluppet over til hendes Broder Troels i Juvre.

De Skilbringer, han ellers fik af Svenskernes Raahed, modnede snart en Plan, der var begyndt at dæmre hos ham paa Rejen her hen fra sin nedbrændte Gaard.

„Kald paa Klaus“, sagde han. Det var Madses ældste Søn, en dygtig Sømand, en rask og forboven Gut paa et Par og tyve Aar.

„Jeg vil til Glückstadt for at hente Hjælp mod Svenskerne. Vil du med?“ gif Gregers lige ind paa Klaus, da han kom ind i Dørnjet.

„Hvordan skal vi komme derhen?“ spurgte Klaus, idet han gned sig i Øjnene. „Alle Skibene er jo brændt“.

„Nede ved Odde ligger Niels Jønsens Jolle, godt skjult af Brinken. Den har Slyngherne ikke fundet endnu. Den sejler godt. Vinden er sprungen om i Nordvest. Tiden maa benyttes.“

„Na nej da, Klaus!“ sagde Moderen, „fanger de Jer, saa hænger de Jer med det samme.“

„Ja bliver jeg her, faar jeg nok en Løse i Livet, og vi alle med. Saa lige saa godt prøve det andet, sagde Klaus.“

Lidt senere listede de to Mænd bag ud af Gaarden og ned over Engene ad Odde til, forsynet med lidt Fødevarer.

Der var stærkt Højvande, og Baaden var kun lille, saa at det lykkedes de to Mænd ved Anspændelse af alle deres Kræfter at faa den sat i Vandet. Mast og Sejl laa i Baaden, der et Par Dage før Svenskerne's Ankomst havde været brugt til en Tur „ad Vaen“.

Saa hurtigt, det i Mørket lod sig gøre, fik de den tiltaklet, højste Sejl og stød til Sø. Det gjaldt om at komme forbi Svenskerne ved Havnen, inden det blev lyst. Med denne Vind og ved Hjælp af den nu indtrædende Ebbestrøm kunde de være der i Løbet af en lille Time. Men ved den Tid vilde det ogsaa begynde at dæmre.

„Det synes at blive stjerneklart,“ sagde Greger's. „Det har vi god Brug for. Vi har intet andet end Stjernerne og Kompasset at styre efter, saa længe vi endnu ikke kan se Land. Hold nu skarpt Udkig, at vi ikke kommer Landet for nær og stik flittigt ud for at maale Dybden. Løber vi paa Grund, gælder det vor Hals.“

„Hvor dybt stikker den?“ spurgte Klaus, mens han søgte efter Maalestangen.

„Halvtredje Fod.“

For den stive Kuling gik det i strygende Fart langs Landet. Greger's kendte Forvandet saa nøje og styrede saa sikkert, mest efter de Stjerner, der var at se, at Klaus intet Øjeblik naaede Bund med sin 6 Fod lange Stage.

Efter 3 Kvarters Sejlads sagde Klaus, der sad i Forstavnen: „Jeg tror, der kan skimtes noget ret forude. Mon det skulde være Svenskerne?“

„Se godt efter“, sagde Greger's, der ogsaa selv søgte at gennembore Mørket med sit Faldelblik.

„Jo, det er dem. Det er et Skib,” sagde Klaus efter et Par Minutters Forløb.

Greger's lagde Roret haardt i Styrbord og lod Baaden falde af for at komme saa langt uden om Svenskerne som muligt.

„Brug nu dine Øjne godt, at vi ikke kommer Skinglerne for nær, halvvhvistede han til Klaus, og glem ikke Stagen. Ud i Lø med den! Vi maa saa nær til Jsenhagen som muligt, men pas paa, at vi ikke løber paa den. Husk: Halvtredje Fod!”

„Nu har vi fire.”

„Ja, nu er der heller ingen Svensker at se mere,” sagde Greger's, lagde Roret om Bagbord og halede Skødet tot for at gaa i Retning af Sydsydvest.

Klaus holdt skarpt Øje forud og ind mod Land, men istat alligevel med Minuts Mellemrum ud for at maale Dybden. Kun saa Minutter havde de sejlet i sydsydvestlig Retning, før han udbrod: „Folket staa i det, der er endnu en af dem”, og pegede i Retningen forn for Tvær's ind mod Land.

Greger's bøjede sig forover, saa langs Vandspejlet, og skimtede nu ogsaa i den begyndende Dæmring de utydelige Omrids af et stort Skib.

„Det maa vel nok være den yderste af dem,” sagde han. „Hvor meget Vand har vi?”

„Halvfjerde Fod”.

„Saa maa vi vove det. Vi kan ikke gaa Jsenhagen nærmere for ikke at blive hængende paa Spidsen af den. Det er jo faldende Vand nu. Et Forspring faar vi jo da ogsaa, selv om de ser os.”

„Men hvad, hvis der nu ligger nogen af dem endnu længere ude?”

„Det faar hjælpe sig. Der er intet andet at gøre.”

Svenskeren voksede i Tydelighed fra Sekund til Sekund. Da de havde den lige tvær's, saa de Omridsene af Skroget saa tydeligt, at de af Storrelsen kunde skønne, at det maatte være selve Admiralskibet, den største af Orlogsmændene. Det var altsaa ogsaa rimeligvis den, der saa længst ude i Dybet. Saa var der ikke stor Fare for at træffe andre længere ude. Nu gjaldt det om at slippe ujet forbi. I næste Øjeblik vilde Af-

standen mellem dem og Svenskeren begynde at vokse igen, og snart vilde Faren være overstaaet.

Klaus glemte næsten sin Stage. Begge stirrede de gennem Dæmringen ufravendt mod Svenskeren. Deres Øren opfangede Lyden af Vagtens Tramp i Dækket paa hans Vandring frem og tilbage.

Pludselig blev det stille, uhyggeligt stille — 4—5 Sekunder. Det var som en Evighed for de to. De anede det værste. Skulde det alligevel ikke lykkes dem?

Da løb der et skingrende Fløjt ud over Vandet. Et Øjeblik for det isnende igennem baade Gregers og Klaus. De var opdagede. Der blev Larm om Bord paa Orlogsmændene: Trampen og Raaben og Kommanderen. Et Glimt skar igennem Mørket. Et Brag fulgte efter. En Kanonkugle var bleven sendt ud efter dem. Siget var heldigvis usikkert. Den plaskede i Vandet et godt Stykke til agters. Et Par mere fulgte efter med flere Minutters Mellemrum. Dem kunde Gregers og Klaus se ad. De kunde ikke mere se Svenskeren og endnu mindre ses fra den.

Den eneste Fare var nu den, at de kunde blive forfulgt. Endnu dækkede Halvmørket dem, men bare et Kvarter, saa vilde man kunne se længere, end de kunde være sejlet i den Tid.

Det gjaldt om at udnytte den Tid godt og om muligt føre Fjenden paa Vildspor.

Gregers gjorde Regning paa, at Svenskerne snarest vilde søge dem i Retning ad Ballum i den Tro, at de vilde bringe Bud til eller hente Hjælp paa Fastlandet. I saa Tilfælde skulde de faa en lang Ræse. Han satte Kursen mod Listerdyb. Her havde han Strømmen med og Vinden lige tværs. Det var ret til rast Sejlads.

Svenskerne søgte dem ganske rigtig i Retning af Ballum og Rødbysøje. Men — de havde ogsaa tænkt sig Muligheden af at skulle søge dem i Listerdyb. Gregers og Klaus var knap naaet halvvejs til Albueodde paa List, da de i den gryende Dag saa sig forfulgt af Svenskerens Storbaad, kun 1½ Kvartmil borte. Trosskyerens Uldkigsmænd havde nu ogsaa opdaget dem. Han ændrede Kursen lidt og satte lige ned imod dem.

Det var gode Raad dyre. De kunde ikke i Længden sejle omkay med den store Baad, der gik for et Pres af Sejl.

„Han haler ind paa os,” sagde Klaus efter at have iagttaget Evenskeren i nogle Minutter.

„Jeg kan se det,” svarede Greger's tørt.

„Hvad skal vi nu?”

„Se at smutte fra dem.”

„Jeg er bange for, der bliver ikke megen Smutten. Om en lille halv Time kan de have naaet os.”

„Vi faar se ad,” sagde Greger's og lagde i det samme Roret haardt i Styrbord og gav rum Skude.

„Hvor vil Du nu hen?” spurgte Klaus.

„Her over Spidsen af Jordsands Flak. Det vil jeg se om de kan gøre os efter. Pas nu Stagen, at vi ikke kommer for nær til Grund.”

Fem Fod meldte Klaus lidt efter. Fire Fod lidt senere. Tre Fod! lod det nogle faa Minutter efter.

„Det er godt, sagde Greger's. Pas paa, at vi holder det. Det er der ikke, naar de Strubberter kommer her, men vi maa flakket faa nær som muligt for at spare Vej.”

Evenskeren maatte have en Mand om Bord, der ikke var helt ukendt med det vanskelige Farvand. Han prøvede vel først at følge Greger's i Rølvandet, men opdagede snart, at det ikke gik for hans halvsjerde Fods Vaad. Saa luvede han op, søgte ud paa dybere Vand igen for at gaa uden om den Spids, som Greger's var sluppen godt over. Derved fik Greger's et nyt Forspring.

„Saa flap vi fra den saa vidt,” sagde han, da han saa Evenskeren luve op.

„Ja, det var godt det samme, sagde Klaus; bare det ikke kun bliver Galgenfrist.”

„Naa, alle Smuthuller kender de vel ikke, selv om de har en Forræder om Bord,” sagde Greger's. Men pas nu Stagen!”

„Tre og en halv!”

„Det er godt.”

For fulde Sejl og stærkt krængt i den stive Skuling strøg de nu et godt Kvarters Tid af Sted saa nær Jordsands Flak som bare muligt. Imidlertid var Evenskeren naaet om Hjørnet, fik atter Vinden med og satte lige ned mod dem.

„Han sejler godt,” sagde Klaus, der stiftevis havde Øjet ved ham og ved Stagen, som han med faa Minutters Mellemrum

stak ud for at maale Dyhden. „Det vil nok ikke vare længe, inden vi har ham her igen.“

„Det lader til,“ sagde Gregers kort og kastede et hastigt Blik paa Forfølgeren. Han sad ellers og stirrede ufravendt ind mod Vist. Nu havde han Skorstenene paa det nordligste Hus derinde over ét. Han lagde Roret om Styrbord, lod Baaden falde af for Vinden og stredede saaledes ind ad Højer Dyb i Stedet for at gaa over til Vist Leje, der ellers vilde være det redeligste Farvand langs Den Jydpaa.

„Hvad nu?“ sagde Klaus. „Skal vi til Højer?“

„J det mindste et Stykke paa Vej,“ sagde Gregers.

„Men Mand dog, vi løber jo lige i Fælden. Du huffer dog vel, at Vandet falder. Vi kan ikke naa ind, inden det er Lavvande, og derinde fra kan vi ingen Vegne slippe ud.“

„Det kan de Ræltringer da heller ikke,“ sagde Gregers.

En ti Minutter godt og vel gif det nu ind ad Højer Dyb med Vinden lige agterud. Her var der Vand nok, saa at Klaus kunde hengive sig til at gruble over, hvorlænge det kunde vare, inden de var fangede og hængte. Nogen anden Udvej saa han ikke. Svenstereu halede kendeligt ind paa dem fra Minut til Minut. Det var Tusinde Alen, han endnu var bag ved dem, vilde det kun være Minutters Sag for ham at vinde. Han syntes allerede, at han fik en snørende Fornemmelse i Halsen, men han kendte Gregers godt nok til at vide, at det ikke nyttede at gøre Jndvendinger. Der var ikke andet for end at gøre op med dette Liv. Der skulde ligefrem ske et Under, om de skulde beholde det længere end et Skvarters Tid.

Imidlertid sad Gregers ganske rolig ved Roret og saa ind mod Fastlandet, hvor man nu tydeligt saa baade Huse og Kirker i den gryende Morgen. Af og til kastede han et Blik tilbage paa Svenstereu. Tusinde Alen — fem Hundrede Alen — knap to Hundrede Alen — Tyve Mand talte han med dragne Sabler. De gjorde sig allerede klar til Entring. Om et Par Minutter vilde de være paa Siden af ham og slaa Hagerne i hans Ræling. Endnu en Gang kastede han et Blik ind mod Fastlandet. Jo, nu havde han Bisby Kirke midt imellem Hjerpsteb og Emmerlev.

„Klar ved Stagen,“ kommanderede han kort til Klaus, der foer op af sine triste Betragtninger. J samme Øjeblik lagde han

Roret haardt i Bagbord, halede Skødet tot og stævne de lige ind mod Reitum Kirke.

„Nu skal vi vel paa Grund, tænkte Klaus, og saa se at vade i Vand. Naa ja, man kan jo lige saa godt drukne som lade sig hænge.“

Han fik imidlertid ikke Tid til at dvæle ret længe ved sligt. Da han stak Stagen ud, var der kun fem Fod Vand. Et Øjeblik efter kun fire — tre — halvtredje.

Nu sidder vi der snart,“ tænkte Klaus. Baaden begyndte allerede at mudre.

„Helt over i Læ!“ raabte Gregers nu, mens han selv smed sig saa langt over i samme Side, som han bare kunde.

Staaende paa Kælingen og med højre Haand i Bantet strakte Klaus sig saa langt ud som muligt. Baaden krængede saa stærkt, at den Læ Kæling laa helt ned i Vandet. Det silrede lige langs med Kanten, og af og til gav det under den rasende Fart et lille Skvæt over. Det var der dog ikke Tid til at give Agt paa. Klaus havde for sit Vedkommende nok med at passe Stagen, og Gregers holdt lige saa skarpt Øje med den, hver Gang han med halv Minuts Mellemrum stak ud.

„To en kvart!“

Langsomt var det slækket af til det.

„To en kvart!“

Det blev ved at holde sig paa det. Under den stærke Krængning gik Baaden godt paa det.

„Knap to en kvart!“

Det begyndte igen at slække op, men langsomt. Gregers følte Roret hoppe, naar Agterenden gik ned i en Bølgedal og støbte let mod Grunden.

„Godt to!“ Baaden skurede ligesom langs paa Havbunden, og Røsvandet bag efter dem lignede en Kloakstrøm. Blev det slakkere endnu, vilde de løbe fast. Allerede for længe siden vilde Farten være taget af Baaden, hvis Havbunden ikke her havde været dækket af et tykt Lag isbrig Elik, som den stærkt krængede Baads glatte Bug kunde holdes glidende i. Men hvor længe? Hvert kvart Minut meldte Klaus „To!“ Det lod virkelig til, at de var paa den største Flaak. 10 Minutter blev det ved at gaa saadan, da løb det: „Godt to! — godt to! — to og en kvart! — to og en kvart — godt to og en kvart!“ De aandede begge

dybt op. Der kunde ikke være Tvivl om, at de var sluppen over. Snart havde de 2½. Det blev stadig kendetligt dybere. Al Fare for at blive sidde var nu fordi.

Hvordan stod det nu til med Svenskeren? Under den spændende Sejlads med en halvtredje Fods Baad paa to Fods Vand havde de hverken haft Blik eller Tanke tilovers til ham. At han ikke kunde følge dem her, var de jo sikre nok paa. Men hvad gjorde han saa? Begges Blik søgte ham nu paa en Gang. Hurra! der sad han og sprællede paa Banken! Han havde prøvet paa at følge efter dem, havde opdaget, at det ikke gik, havde maattet vende om, men havde gjort det et Minut eller to for sent. Under Vendingen løb han paa Grund, og nu stod han der med Stævnen lige mod Rinden. Hele Mandskabet var ivrigt i Gang for at varpe den af Grunden.

„Det kan de godt spare sig, sagde Gregeris. Vandet synker for hvert Minut. Til Skiffen to skal de nu nok blive, hvor de er, og saa kan de skyde en hvid Binde efter os.“

De var nu naaet helt ud i Vistleje, og skønt de her havde en stærk Ebbestrøm imod sig, gik det dog godt fremad for den stive Ruling af Nordvest. Det lykkedes dem ogsaa, saaledes som de havde haabet, endnu med denne Vandtid at naa forbi Morsum Klev og igennem Vesterleje, der her paa det flakke Sted kun er som en lille Rende, og saaledes at saa baade Vinden og den her sydgaaende Ebbestrøm med. Nu kunde de udnytte den og lige saa Brug for Flodstrømmen igen, naar de ved Middagstid skulde ind ad Før Leje.

De var omtrent naaet ind til Vyk paa Før, inden Svenskeren blev sløt igen. Sam behøvede de nu for Resten slet ikke at bryde sig om mere. Al Mulighed for Forsøgelse fra hans Side var udelukket, da han jo slet ikke vidste, hvadKurs de havde taget efter at være passeret Morsum Klev.

I Vyk fik Gregeris sin gode Ven Janz Broortjes, der havde en god stor og sødnygtig Dæksbaad, til at sejle videre med dem til Glückstadt, mens de lod deres egen Baad blive her. Rejsen derhen gik af uden videre Eventyr.

Den 15. Februar tiltraadte de Hjemreisen, ledsagede af to Galejer med 100 Mand. Seks Dage senere stævnedes de to Krigsskibe ind ad Listerdyb, mens Gregeris og Klaus, der efter at have hentet deres Baad i Vyk og være sejlet nedem om Silb,

luttede sig til ved Albue Odde paa List. Da de imidlertid næppe kunde være til nogen Nytte under Kampen, forlod de Galejerne ude for Helmod og stævnebe mod Vallum, dog kun for ad en Luvvej at slippe ubemærkede ind til Nørlandet, mens Svenskerne var optagne af Kampen.

Ved Aftenstid lykkedes det dem at ro ubemærkede ind ad Ejlands Laa, der den Gang var dyb nok til at besejles af en jaadan lille Baad. Her var der ingen af de med Landingsforholdene ukendte Svenskere, der passede paa. Baaden skjulte de i Mundingen af en dyb og bred Grøft og listede sig saa hjem, dækket af Mørket.

De to danske Skibes Ankomst havde den Dag samlet alle Svenskerne hen til Havnen og om Bord paa deres Skibe. Nogen Kamp kom det dog ikke til. Da den danske Fører saa, hvor stor Overmagten var, vendte han om netop tidsnok til at kunne benytte Ebbestrømmen udad, mens Svenskerne ikke kunde forfølge ham, da de fleste af deres Skibe allerede sad paa Grund.

Gregers fandt sin Hustru og sine to Børn uskadt hos sin Svoger Troels i Juure. Men var de end uskadt, saa havde de dog som alle andre der paa Den haft nok at døje af ondt. De raa Benditter, der fuldstændig havde Magten over dem, forlangte, hvad de fik Lyst til. Fik de det ikke med det gode, tog de det med Magt, og den mindste Modstand gengældte de tit nok med at lade Hujet gaa op i Røg og røde Luer. Næsten i hver By stod der søbede Mure og mindede dem, der endnu havde Tag over Hovedet, om, at det ikke var raadeligt at gabe mod Dvæmsmunden. Endnu for et Par Dage siden havde Troels maattet udlevere en af sine bedste Studer til dem. Det var den fjerde, han havde maattet trække hen til de fraadsende Fjender, og andre var det ikke gaaet bedre. Ingen Kvinde af nogenlunde tækkeligt Udseende var sikker for Slyngerne. Ja selv Børnene gik det ud over. I et enkelt Tilfælde havde en fuld Soldat efter Plyndringen og Afbrændingen af en Gaard jaget en Lanse gennem et lille Barn, kastet den over Skulderen og havde saaledes baaret Barnet døende, i de sidste Krampetræninger, gennem Byen, mens den stakfæls Moder og Fader maatte staa værgeløse og se paa det.

At Mette og hendes Børn var bleven staaende, var ingenlunde af Barmhjertighed. Hun stod under den svenske Kommandants jærlige Værn. Han havde paa det strengeste forbudt

et røre hende, ikke fordi han havde Velvilje for hende, men fordi han haabede, ved at gøre hende tryk, at kunne lokke Gregerz i en Fælde, hvis han da endnu levede og ikke var indebrændt i sin Gaard. At det var ham, der hin Morgen var sluppen bort i en Baad, holdt han jo nok for sandsynligt, men ingen vidste det. Ganske vist havde de gennemløgt hele Den efter ham og ikke fundet ham, men Kommandanten holdt det dog endnu for muligt, at han var skjult her paa Den, og at han enten vilde søge hjem til sin Svoger for at faa Mad, eller hans Kone vilde bringe den ud til ham. Mette blev derfor skarpt bevogtet, ganske vist saadan, at hun ikke skulde mærke det, men hun var jo da heller ikke nogen Tøsje. Hun forstod godt nok Meningen med det hele.

Alt slikt fik Gregerz at vide, da han hin Nat sad i Mørke sammen med Mette i Troelstes Stald — det var baade sikrere og varmere der end i Dørnset — men først havde han jo maattet fortælle om sin Tur.

Egentlig havde det været Gregerz' Plan kun at blive hjemme til hen i Morgenstunden. Saa vilde han sejle til Mansø, da han var bange for at blive opsnappet derhjemme. Da han imidlertid fik at vide, at Svenskerne saa godt som slet ikke kendte de store Engde der nede mod Nordøst, besluttede han at indlogere sig i Baaden dernede i Gjlands Laa. Den var ikke noget daarligt Skjulested. Over de store Engde kunde ingen komme bag paa ham. Og det vilde ikke være vanskeligt at faa Baaden anbragt saadan, at han til saa godt som enhver Tid kunde slippe bort med den. I Begyndelsen af Marts gjorde Gregerz og Klaus et nyt Togt til Glückstadt, denne Gang aldeles uset af Fjenden. De fik Løfte om Hjælp, saa snart der kunde undværes saa stor en Del af Besætningen, som gjordes nødvendig. Saa snart Gregerz kom hjem igen, var han saa ivrigt paa Færde, som Hensynet til hans Sikkerhed tillod, for at opmuntre Folk til at være rede til Hjælp, saa snart de danske Tropper kom. „Der kan jo da ogsaa laves Lanser af Moggreb“, gentog han atter og atter i hine Dage, naar Takten blev om Mangelen af Raaben.

Fra sit Skjulested listede Gregerz sig for Resten tit hjem til sin Svoger om Natten. Det var lettere nu, da Svenskernes Opmærksomhed siden de danske Galejers Besøg næsten helt var samlet om Havnen, og i det hele om Sonderlandet, der saa til Genæld led saa meget besværrer. Deres Hovedlejr havde de mellem

Skitterne nordfor Souderlands Mølle. De kaldes den Dag i Dag; Vejrbjærgene. Der gik det ilde til med Svir og Sold og med Fraadsen i de Levnedsmidler, de uheldige Beboere maatte skaffe til Veje.

Omsider slog dog Befrielsens Time for dem. Før Daggry den 21. Marts stævnedes Oberstløjtnant Buchwald ind ad Listerdyb med 10 Skibe med en Besætning af 600 Mand. Alt var som lagt til Kette for en let Sejr. For sydvestlig Vind var han naaet helt ind forbi Helmodde, inden det blev saa lyst, at de udlagte Bogtposter kunde opdage ham. Det blev Svenskernes Skæbne. Selv om de ikke i Besætning kunde hamle op med den danske Flotille, saa var de den langt overlegen i Skibsantal. De havde henved 30 større og mindre Skuder liggende for Anker ved Havnen. De mange Skibe var dog nu snarere til Hinder end til Nytte. Zuden de blev jejsklar — en Del af de største var ikke en Gang flod endnu — havde Buchwald Dybet spærret mellem Tjenhage og Muskingebankerne, saa Svenskerne var klemte inde som i en Fælde mellem Ven og de grunde Bænde paa Bankerne. Buchwald, der havde baade Vind og Strøm med, greb hurtigt ind og bragte Lorden blandt Tjenderne. Deres Skibe blev trængt sammen i en Klump og kunde saa godt som slet ikke bruge deres Kanoner, de kunde ikke manøvrere for hinanden og løb paa Grund, det ene efter det andet. Da de grundstødte Skibe nu kunde tages et for et uden at saa virksom Hjælp af de andre, blev de saa hurtigt overmandede, at Svenskerne i det hele snart saa deres eneste Frelse i at sætte de endnu manøvreringsdygtige Skibe paa Grund saa nær Kysten som muligt og i deres Bænde redde sig i Land for her at optage Kampen bag de paa Brinken opfastede Skanser, der desværre for dem endnu ikke var forsynede med Kanoner.

Mens Buchwald entrede 7—8 Skibe, lukkede Besætningen ned i Lasten og saaledes gjorde omtrent 50 Fanger, slap Resten af Svenskerne i Land. Han satte nu efter dem for at angribe dem der. Men det slap han galt fra. De 10—12 smaa Bænde, han havde til Raadighed, kunde i det højeste føre et Hundrede Mand ind ad Gangen. Og de blev ved Randkanten modt af en langt overlegen Styrke, som de maatte kæmpe med staaende i Vand til Livet. Buchwald blev snart klar over, at det vilde være halvsøs Færd at prøve paa at tiltvinge sig Landgang paa

den Maade. Han kaldte derfor Baadene tilbage, inden de endnu havde lidt synderligt Tab.

Endnu inden han var naaet til Klarhed over, hvordan han nu skulde komme Fjenden til Livs, bliver der ham meldt, at der Nord fra kommer en lille Sejlbaad med to Mand. Den styrer lige hen imod Admiralsfløjet, lægger bi ved det, og Føreren forlanger at faa Admiralen i Tale. Det var Gregers' Svoger Troels.

„Hvad vil du?“ spurgte Buchwald ham, da han var kommen om Bord.

Min Svoger Gregers Jensen, der bragte Bud om Besættelsen til Glückstadt, har sendt mig for at gøre Deres Højelbaarhed et Forslag med Hensyn til Landgangen.

„Og det mener du, vi skulde følge?“ smilede Krigsmanden lidt haanligt.

„Ja, De har Tropperne og Krigsdygtigheden. Vi har Skendfløjet til Farvandet og Landet. Naar vi lægger begge Dele sammen, er Sejren vis.“

„Det var ikke saa ilde sagt,“ svarede Oberstløjtnanten lidt velvilligere. „Lad høre.“

„Du er det Højvande. Om 5 Timer sidder imidlertid alle Skibene her omkring paa det tørre. Jeg raader Dem derfor til at lægge de største af Skibene længere ud i Dybet og kun lade dem beholde de nødvendige Skibsfolk. Der bliver de ikke overrumplede af en Fjende, der ingen Skibe har mere. Saa samler De hele det øvrige Mandskab paa to eller tre af de mindst dybtgaaende Skibe, gaar saa langt ind med dem, som det er nogeniunde muligt. De kan nu komme Landet paa 6—700 Alen nær. Og om godt 4 Timer kan De derfra gaa i Land.“

„Og saa skulde vi derfra storme Skanserne mener du?“

„Nej, saa skal De der slaas med Svenskerne. De bliver næppe roligt staaende og ser Dem komme i Land.“

„Staa nede paa Havets Bund! Det har jeg ikke været med til endnu, men det kunde jo ogsaa være værd at prøve.“

„Ja, saa er det Dem, der har Skanser — i Deres Skibe.“

„Du siger noget!“

„Og de andre — — —“

„Staar paa bar Bund. Det er genialt. Hvis Svoger og fig, at han skal blive Korporal med det samme, hvis han vil tage

Tjeneste paa kongelig Majestæts Skibe. Men hvor mange Mand har Svensterne?"

„Omtrent halvtredje Hundrede.“

„Ja, nu sidder et halvt Hundrede af dem under deres egne Skibes Storkulger. Altsaa 200 omtrent staar der i Stanserne derinde. Tror du nu ogsaa, de vover sig ud til os?"

„Ellers skal vi nok drive dem ud.“

„Vi? Hvem er vi?"

„Befolkningen paa Den.“

„Hvormange Mand er I?"

„Tre Hundrede.“

„Hvorfor har I saa ikke jmidt dem ud før?"

„Vi har kun Møggreb til Vaaben.“

„Det var egentlig godt nok til de Slynkler, men — stop lidt. Der ligger jo Vaaben nok fra de fangne Svenskere. Tag dem med og brug dem vel. Saa er I rede ved Middagstid.“

„Ja, det kan Deres Højvelbaarenhed stole paa.“

Lidt efter stævnedes Klaus med 80 Sværd og lige saa mange Lanser og en Del Bøsser om Bord ind mod Kronos.

De Vaaben, han bragte, var en kærkommen Styrkelse for de Starer, der fra Nørlandet fulgte Landvejen hen til Kirken — hvor de fik Vaabnene udleveret — for derfra at snige sig gennem Klitdalene til Samlingsstedet Vesten for det daværende Sønderho, omtrent hvor de nuværende Vestergaardshjerge og Dagsbjerg ligger. Allerede den Gang var der Klitter der, der bød dem et godt Skjul, selv om de ikke var saa høje som nu. Her samlede alle Nørlands Mand og saa mange fra Sønderlandet, som kunde slippe hjemme fra uset af Svensterne. Det var i alt en 300 Mand.

Lidt før Middag blev der paa „Borgbjerg“ nede ved Stranden rejst en Stang med et „Sjov“ paa Toppen. Det var Tegn paa, at nu var Vandet omtrent faldet fra de landsatte danske Skibe, og Tiden derfor kommen til Udrykning. Gregerz, der selvfølgelig var Hovedansfører, lod nu Folkene i smaa Flokke snige sig over den aabne Mark ned for Klitterne for atter at famles i Havnshjergene lidt Vesten for, hvor nu de vestligste Huse paa Havnen ligger. Der afventede de, at der blev rejst endnu et „Sjov“ paa „Borgbjerg“. Det betød: „Nu begynder Kampen!“ hvad enten det var ved, at Danstjerne gik fra Borde,

eller Svenskerne rykkede ud paa Badderne. I samme Øjeblik, som det saaes, brød Rømserne i sluttet Flok og uden Hensyn til Dækning lige frem mod Skanserne. Disse var i det Øjeblik temmelig blottede for Besætning. Da Danskerne, endnu inden deres Skibe laa helt paa det tørre, gik fra Borde, stormede Svenskerne ud for om muligt igen at møde dem ved Vandkanten. De kom imidlertid for sent. En overlegen Skare af Danske var allerede naaet op paa de tørre Badder. Kampen mod den tre Gange saa store danske Hær var forgæves. Anføreren havde lige givet Signal til Tilbagetog, da der lød Faresignal inde fra Skanserne. Det var Bagten derinde, der nu havde opdaget Rømserne. Svenskernes Tilbagetog til Vand blev nu til vild Flugt. Det gjaldt bare om at naa ind til Skanserne. Men inden de naaedes, var den lille tilbageblevne Besætning overmandet, og Skanserne tæt besat af Rømsø Mænd.

Tre Hundrede Mand paa Skanserne og fire Hundrede, der drev Fjenden ind mod dem! Kamp var Vand og Flugt umulig. Efter enkelte fortvilede Forsøg paa at slaa sig igennem, hvorved der faldt omtrent et halvt Hundrede Svenskere, strakte hele Ræksten af den indelømte Skare Vaaben — 130 Mand foruden 3 Kaptejner, 3 Løjtnanter og 3 Fændrikker og — hvad der var det ikke mindst vigtige — Forræderen Markus Wittke blev gjort til Fanger. Snart sad de vel forvarede om Bord paa Skibene.

Genimod Aften stod Buchwald ud af Listerdyb igen. Han havde vundet en glimrende Sejr, og en let Sejr. Kun ganske faa Mænd havde han mistet. Næsten 200 Fanger havde han ned i Lasten paa de forskellige Skibe. Han var kommen med 10 Skibe og sejlede nu med 20, deriblandt to af de danske, som Forræderen dernede havde givet Fjenden i Vold i sin Tid. Saa sad der endda 16 Skibe paa Grund derinde ved Rømø, deriblandt 7 ret store. Han havde egentlig Ordre til at brænde dem, men syntes, bestyrket af Søfolkene paa Rømø, at det var Synd. Der kunde blive god Brug for dem. Han havde givet Folkene paa Rømø det Hverv at passe godt paa dem og bjerge dem, naar de blev flod, og han tvivlede ikke om, at de nok skulde gøre det, de, der havde taget saa godt og snildt Del i Kampen for

at væрге deres Skind. Han havde jo ogsaa hørt om deres første Modstand mod Fjenden.

Seks Dage senere var der Fæst i Glückstadt, da den paa Farten fordoblede Flaade stævnedes derind. Og Dagen efter hang Martinus Wittke og dinglede i en Galge oppe paa Fæstningens Volde.

Nu kunde Rømsøerne aande frit efter den lange Trængsels-tid. De fik dog endnu en Gang en Skræk i Livet. I Begyndelsen af Maj stævnedes en svensk og hollandsk Flaade ind ad Listerdyb, men et Par Dage senere var Kristian IV. selv paa Rækken af dem. Den 16. Maj tilføjede han dem et alvorligt Nederlag og lukkede dem inde i Kongehavnen ved List. Derfra slap de nok senere ud, men Romø kom de ikke til at gøre nogen Skade.

De svenske Skanser paa Havnen er bleven slugt af Havet tillige med det Land, de laa paa, men et Par Kanoner, der maaste er bleven ført i Land fra de grundstødte Skibe, ligger endnu paa Havnen, og Mindeet om de skrækelige Tider er endnu bevaret i Folkemunde derovre.

(SW)

Hvorledes man kan koge Suppe paa en Høllepind.

Der var en Gang en Enkemand, som havde 7 store Sønner og 7 store Huse. Derhos havde han en lille Husholderisse og en lille Gryde; men forøvrigt bestod han bare af Skind og Ben, og det var Sønnernes, Husenes og den lille Grydes Skyld.

Han havde nemlig med Haand og Mund lovet sin salige Kone paa hendes Yderste at sørge godt for deres Sønner. Dette kunde -- saa mente han -- nu ikke bedre ske end ved at ferstikke dem hver et stort Hus. Hans Bestræbelser lykkedes; men herved var hans Kræfter ogsaa næsten blevne opslidte. Hvad der endnu var tilbage af Arbejdsdygtighed, skulde an-

vendes til Erhvervelsen af et nyt ottende Hus; thi som en fornuftig Mand og god Regnemester indsaa han, at 7 fra 7 kommer 0. Naar altsaa hver Søn fik et Hus, saa beholdt han intet selv, og han vilde hellere dø end være Undtagmand, Aftægtsmand, Jndfiddet eller Jnderste. Derfor vilde han først have det ottende Hus, jørend han afstod de syv, og derfor sled han — med Lugt at melde! — som et Bæst, for saa vidt han endnu var i Stand til at slide.

For at naa Maalet besluttede han sig først og fremmest paa den strengeste Økonomi, d. e. Kniberi. Han fæstede sig en lillebitte Husholderise og anskaffede sig den mindst mulige Gryde. Følgen af dette Selvpineri blev naturligvis, at han saldt af Dag for Dag, og at vi finder ham i den anhydede ynkelige Tilstand. Alt han herved blev endnu mindre stikket til at naa sit Sjemed, jalder af sig selv; og dog tænkte han Dag og Nat paa nye Jndstrækninger og mere energiske Beparelser.

En Nat, som han jaaledes laa og spekulerede, tyktes det ham, at hans salige Hustru stod ved hans Leje, og at de — jaaledes som tit i hendes levende Live — geraadede i en gemnyttig Ordveksling, der her — ogsaa ligesom tidligere — endte fra hendes Side med det spydige Udbrud: „Na, du kan ogsaa koge Suppe paa en Pølsepind!“

Det havde været den salige Kones Mundheld. Dermed aftar hun i hine lykkelige Dage gerne al videre Debat, og dermed betegnede hun, at han gjorde mange Ophævelser over ingenting. Men nu tog han Ordene i en anden og bogstaveligere Betydning. „Jeg har fundet det!“ udbrod han sjæleglad, „Birgitte (saa hed Husholderisen) maa koge os Suppe paa en Pølsepind, saa vil der blive alvorlig sparet, og jeg kan saa det ottende Hus.“

Straks den næste Morgen kaldte han Birgitte for sig og tog Sagen paa en noget siffig Maade. „Hør Birgitte!“ sagde han, „det gør mig ondt, at vi maa stilles; men der bliver nok ikke andet for. Doktoren har tilraadet mig, — du ser selv, jeg er saa svag, at jeg næppe kan hænge sammen, — at jeg, for at samle Styrke, skal nyde Suppe koge paa en Pølsepind. Den forstaar du sagtens ikke at lave?“ . . .

Birgitte tilstod sin store Uhyndighed i dette Stykke; men da hun dog ikke lod til at tage sig den foreløbige Opsigelse syn-

derlig nær, idet et saa knebent Hus ikke just havde stærk Tillokkelse for hende, og da han paa sin Side i Grunden ikke gerne vilde miste hende, fordi hun var saa lille og spiste kun lidt, — saa lod han en bedre Mine springe, idet han vedblev:

„Hvad der mest bedrøver mig, er, at jeg ikke kan give dig nogen god Ubefaling. Jeg maa oberensstemmende med Sandheden skrive paa dit Skudsmaal, at jeg afstediger dig af min Tjeneste, fordi du ikke har kunnet lave Mad til min Tilfredshed.“

Nu stak den arme ærefæere Birgitte i at tudskraale. Hun havde altid haft Ord for at være en ferm Kockepige; med et var hun stemplet som en Fjester i dette ædle Fag. Hun troede derfor at maatte falde til Føje ved for det første at falde paa Knæ, idet hun under salte Taarer forsikrede, at naar Herren kun vilde have lidt Taalmodighed og Overbærelse, skulde hun ved at opfriske sine Erindringer fra de „store Køkkener“ maasse dog nok hitte paa at lave den ommeldte Ret.

I sin Vaande huffede hun paa, at hun havde en Søstersøn, der var i Boghandlerlære. Til ham begav hun sig. Naar et Menneske midt iblandt saa mange Bøger og saa megen Lærdom ikke kunde give Raad, hvor skulde hun da hente det?

Hun forebragte sit Vrinde og skildrede sin Nød for den højlærde Søstersøn, en godmodig Fyr, der gerne vilde hjælpe Mosteren. Han nedtog alle Lagerets Kogebøger: Heinrich Petersens, Christiane Rosens, Fristrups, ja endog en „illustreret“; men hentede kun liden Trøst. Man kunde, som han snart saa, tage Suppe paa næsten alle Genstande af Plante- og Dyrriget; men paa en — Polsepind, det havde Bøgerne rent glemt. Hvad enten det nu var for ikke at bringe Bøgerne og den gastronomiske Videnskab i Vanrygte, eller for at blive Mosteren kvit, nok er det, ejter megen Gennembladning fandt han omsider paa, — da Talen var om at forskaffe en svag Mand Kræfter — at opgive hende Anvisningen til den første den bedste „Kraftsuppe“ med Tilføjende af en lille Fyrrepind. Dette kunde han saa meget lettere gøre, den Epidæmbub, som den gamle Pige aldrig ret havde kunnet læse, og hendes Øjne nu af Kølkenrog, Lug og Peberrod, for ej at tale om den seneste Tids Graad, var blevne saa svækkede, at alle Bogstaverne polkerede for hende, naar hun vilde se i Bøger.

Han læste derfor op for hende og indprentede hende nøje Tillavningen af en stærk, kraftig og nærende Bouillon, og foruden det behørigte Kvantum af Kalvestank, og hvad der ellers indeholder Næringsstof, betegnede han hende Størrelsen af den lille Bølsepind, som endelig maatte følge med alle de øvrige Dele, idet den ikke blot klarede det hele ligesom lidt Flynnderkind en hel Kaffeedel, men ogsaa ved en ejendommelig „kemisk Proces“ udtrak Kræfterne af Ingredienserne. Han var derhos saa klog at anprise hende en noget større Gryde og et saa tæt sluttende Laag som muligt.

Birgitte fulgte samvittighedsfuldt Anvisningen. For sine Sparestillinger anskaffede hun i Smug en Papinagryde eller Digestor, hvori man endog kunde koge Ben til Gelé; og nu til-lavede hun en Suppe paa Bølsepinden — ikke forglemmende Kalvestankerne — hvis blotte Duft bragte den udhungrede Hus-bondes Tænder til at løbe i Vand.

Han nød med største Velbehag denne Ret, og han følte sig saa vidunderlig styrket, at han blev ligesom til et ganske andet Menneske. Daglig maatte han have sin Bouillon; og skønt den oprindelige Hensigt med Suppen havde været Sparksomhed, og ikke just, som han foregav, Sundhedspleje, saa blev nu dog det sidste Hensyn det overvejende, da han tydeligt mærkede, hvorledes Kræfterne med hver Dag voksede, Arbejdslysten steg og Munden oplivedes med Legemet. Han tog sig med Iver af sine Forretninger; det gik heldigt, da han i Grunden var en dygtig Mand, og det varede ikke meget længe, førend han havde erhvervet sig det ottende Hus.

Da dette var sket, skiftede han med Sønnen. Foruden Skødet og de andre Huspapirer gav han hver af dem i Tilgift en stor Kogedel med et tæt Laag af to Plader med Luft imellem, som en Recept paa Tillavningen af Suppe paa en Bølse-pind, for det Tilfælde, at de engang skulde komme i hans Stilling.

Hvad Birgitte angaar, da købte hendes taknemmelige Herre hende en Plads i en af de bedre Stiftelser, hvori hun endnu lever.

Men heraf kan man iblandt andet lære, at der er meget faadt i de gamle Mundheld, hvorhos de gerne har den gode Egenkab, at man af dem kan udlede flere end een Betydning,

eftersom Omstændighederne kræver; ja, det er vist ikke for meget sagt, at man endog kan betrakte ethvert Ordsprog som en Bølse-pind, paa hvilken der kan koges en mere eller mindre kraftig Suppe.

Cl. Rosenhoff.

Den fressende Plante.

En lille Pige, som hjalp sine Forældre med at flytte, fandt en henstængt Plante. „Den Stilk og Haandsfuld Jord, som hænger ved Roden, tynger ikke meget, og Planten har jo et Liv at miste saavel som Memmet; det var dog Synd, at den skulde dø Straadød her“, tænkte hun, og tog den med sig. — Da Familien var kommen i No og var bleven enig om, hvor Stabet skulde staa, kom den Lille med sit Pittebarn. Men Planten saavel som Familien vilde ikke trives! alt sygnede hen, uden at man vidste Grunden, og Familien blev med hver Dag fattigere. — Da sagde Pigen en Dag: „Nu ved jeg det! Her er ikke godt at bo; det kan jeg se paa min Plante.“ Faderen agtede den lilles Ord og styndte sig med at søge en lysere og sundere Lejlighed. Nu kom Familien sig, og Planten med. Held og Betsignelse tilsmilede dem: Fattigdommen veg, og nu staar Planten paa et smukt Stativ og slynger sine grønne saftige Blade livsfriskt om den lykkelige Bo, hvor Maleren Lundby tegnede den. Det havde den fortjent, thi — den havde jo reddet Familien.

G.

Ingen har gjort det!

I forrige Tider tog man sig Sagen nemt, naar der i Husset stete et eller andet Uheld, hvis Ophavsmand ikke kunde findes; — man gav blot Fanden Skylden. Fanden havde været paa Spil, Fanden havde gjort det. Spørgsmaalet lød ogsaa gerne: „Hvem Fanden har gjort det?“ og fik Fanden stundom ikke selv ligefrem Skylden, ja hed det dog ikke sjælden: „Fanden ved, hvem der har gjort det.“ Tanken, som ligger til Grund for denne Beskyldning, var endda ikke saa ilde; thi hvor rimeligt var det ikke, at naar bemeldte sorte Fyr sneg sig ind i Kabinettet, og man der havde henjat Flaster paa Gulvet i Stedet for paa Bordet, han da med sin plumpe Hestefod kunde komme til at sparke til dem og slaa et Par i Stykker? Eller naar han spadserede ud i Køkkenet og der var paa Spil i Stikelse af Jens, gantende med Stine, og man uforsigtigen havde stillet Tallerknerne for nær Kanten af Bordet, hvor uforvarende kunde han da ikke komme til at støde et halvt Duzin i Gulvet? Ligesom han jo saare vel med sine stærke Horn kunde løbe en Jydepotte itu, eller endog ved at titte op i Skorstenen, som hans bedste Udgangsdør, uden synderlig Uforsigtighed kunde komme til at vælte en massiv Jerngrøde eller gennemstange et Par Brædepander, som var hængt affides for — Rustens Skyld. Naar saa Fruen, efter et eller andet Nabalder, pludselig vifer sig i Køkkenet, er Jens smuttet ud af Døren, Stine staar midt paa Gulvet ved Skaarene og erklærer: det maa Fanden have gjort.

Ratten bytter Rolle med Fanden. Stine ser igennem det aabne Vindue, at Jens gantes med Trine; i sin Hjertekvide glemmer hun alt, og — Bladst, der ligger Tallerknerne. Fruen kommer ud og nu maa den ulykkelige Mis bære Skylden.

Ratten byttede, som sagt, Rolle med Fanden, Oplysningen kom nemlig og manede Hans sorte Majestæt 90 Favne ned i Jorden. Men Valget af Stedfortræderen var uheldig, thi Ratten er let, smidig og behændig. Den kan nok saa nydeligt danse over et Fad Weg, uden at et eneste Skal trille ned. Det fremkaldte derfor en besteden Tviol hos mangen vantroende Hus-

moder, naar man fortalte hende, at Ratten — Ratten med de bløde Føljespøter — havde kradsset Benene af Stegepanden, med sine smaa Tænder bidt Rammen af den store Gadedørsnøgle eller haft Kræfter til at trække Skafet af Posten, for at Pigen kunde saa Brænde til at gøre Jib med. Undertiden sagde Madamen da spydig: „Det har nok været den tobenede Kat, som har gjort det.“ Imidlertid maatte Ratten omsider, hvor sejglivet den end har Ord for at være, lade sit Liv, fordi man engang virkelig overraskede den i et Angreb paa Flødepotten, som ikke var bleven sat ind i Spisefamret. Mis blev puttet i en Sæk og druknet, og slønt man fortæller, at Ratten altid jaldes paa alle fire uden at slaa sig ihjel, saa magtede den dog ikke at klare Havbunden, men maatte bide i Tungen.

Posten, som Husets General=Syndebut, stod ikke længe vakant. Nu blev det Jngen, som fik Skylden for Alt, og denne mystiske Person er det, vi her ville tage i Betragtning. At give et Billede af Hr. eller Fru Jngen er vaniskelig, saasom ingen har set Jngen og ingen kan beskrive, hvordan Jngen egentlig ser ud. Men spørger jeg: „Hvo har bragt mine Papirer i Uorden?“ kan jeg være vis paa Svaret: „Jngen har været her, ingen har rørt ved dem.“ At den farveløse, horn= og haleløse Jngen virkelig er traadt i Husdjævelens Sted, kan bl. a. erfares af den Talemaade: „Det kommer ingen ved!“ hvormed man gerne vil undskyldte en Handling, der ikke duer, altsaa kun bør vedkomme Fanden og ingen anden.

Det har noget Uhyggeligt ved sig at leve i et Hus, hvor denne hersens Jngen uhyndelig omsvæver os. Jngen har set det, ingen har hørt det, ingen ved, hvor en Ting er bleven forlagt, ingen ved, hvem der har slaaet dette eller hint itu, og strider man til en alvorlig Undersøgelse, saa har ingen gjort det. Undertiden agerer ingen ogsaa Dobbeltjæger. Tror man engang at have fundet Ophavsmanden til en Uglepilstreg, til en Uorden eller til en Skade, saa paastaar dog den næsten paa frist Gerning grebne, at ingen har gjort det. Jngen har selvfølgelig paataget sig Gerningsmandens Skikkelse.

Mærkeligt er det ellers, at det Offentlige, hvori Jngen tit spiller en vigtig Rolle, har indrømmet Jngen store Forrettigheder og Friheder, fremfor os andre kødelige Væsner. Jngen maa bestige Brystværet, hedder det. Jngen maa gaa i Græs=

fet, afbryde Grene o. s. v. Alt dette maa „ingen“ gøre, medens vi andre straffes med Mulkter og Grovheder. Formodentlig vil man gaa paa Akford med denne Fandens og Rattens Stedfortræder.

6 -

Konen, som fik en lang Næse.

I et lille Fisserleje i Sjælland boede for mange Aar siden en Fisser ved Navn Hans Olsen, der med sin Kone levede i trange Aar. Det var paa den Tid, der gaves Nisser og Trolde, med meget mere saadant Utøj, saa man kan begribe, det er længe siden. Fisk havde de undertiden nok af, men Penge havde de for det meste ingen af. Der var mange, som vilde fiske, men kun faa, som vilde købe.

En Dag, Hans Olsen ret mismodig trak sit Garn op, var der kun en eneste Fisk i Garnet; men det var en mærkelig Fisk, den var baade sorghlbt og forsølvet og skinnede ligesom bare Diamanter — det var en rigtig Guldfisk —. Hans stirrede paa den og holdt endnu Garnet over Vandet, da Fisken aabnede Munden og gabede ret ligesom en Torst. „Hvad godt?“ spurgte Hans Olsen, da han mærkede, at Fisken lavede sig til at tale. „Na, lad mig komme ned i Vandet igen, jeg fryser,“ udbrød den; „giv mig min Frihed, og du skal ikke komme til at fortryde det.“ — „Jeg skulde give slip paa den eneste Fisk, jeg har fanget i Dag,“ svarede Hans, „og endda saadan en Guldfisk som Du — nej, nej! Du er vist mange Penge værd, jeg kunde maaste sælge dig til Kongen.“ — „Jeg er selv en Konge i mit Rige,“ sagde Fisken og slog nok saa læphøjt med Halen. „Vil Du give mig min Frihed, saa vil jeg tillade dig eller din Hustru at gøre tre Ønsker, som i skal faa opfyldt. I kan gøre dem i Dag, om et Aar eller om ti Aar, naar I vil, jeg skal ikke glemme Eder, — men kun tre Ønsker, hust vel paa det.“ — „Tre Ønsker, ja bare jeg kunde faa et opfyldt, saa vilde jeg være fornøjet. Smidlertid, hvad enten Du narrer mig eller ej, saa vær's'god, Deres Majestæt, jeg sætter Dem i Frihed og beder om at være

i Deres Erindring", jagde Hans Olsen og rystede Gulddrottens ud af Nettet. Fisken bugtede sig atter i sit Element, men inden den gik til Bunds, stak den endnu engang Hovedet i Vejret og sagde: „Tre Ønster! vælg nu fornuftigt!“

Fisken sad længe og saa stivt hen for sig. Hvad skulde han ønske? — Penge, Penge og Penge, det var tre Ønster, men dog kun en Ting — han blev rent forstumlet over al den Velstand. „Nej“, tænkte han, „jeg vil ikke grunde mere derover nu, det hæfter jo ikke at ønske; den Velstand løber ikke fra mig, jagde Hans Majestæt, nu vil jeg gaa hjem og holde Raad med min Kone.“ Han pakkede sine Sager sammen og gik hjem. Da hans Kone saa ham tomhændet, sagde hun: „Naa, intet bringer Du hjem, og intet har vi i Huset, hverken Penge eller Føde.“ — „Jeg har meget mere end det,“ sagde Hans polist, „jeg — eller Du — kan ønske tre Ting, ligemeget hvad vi vil, saa har vi det!“ — „Ja ønsk Du kun“, svarede Konen, „det staar enhver frit, men se om Du faar noget.“ Men nu fortalte Hans sit Eventyr, og Konen blev ligesaa maalløs som Manden, da han sad ved Stranden. De spekulerede hver for sig paa hundrede Ting, som de atter forkastede. Endelig brød Manden Tavsheden og foreslog, at de skulde opsætte at ønske en Dags Tid eller to, jaa vilde de nok finde det Rette. — De stakkels lykkelige Folk havde nu hverken No Nat eller Dag; før havde de dog, selv om de gik sultne i Seng, sovet en styrkende Søvn om Natten, nu var det forbi; de spekulerede bestandig, foreslog snart et, snart et andet, som atter blev forkastet, og saaledes hengik flere Dage, uden at de var komne videre, saa at de tilsidst glemte den Forsigtighed, der var nødvendig, for ej at ønske utidigt.

Hans maatte nu passe sin sædvanlige Dont. En Aften, han kom hjem, sagde hans Kone: „se, hvilke dejlige Bløder vi har paa Skorstenen, jeg vilde ønske, vi havde en god Medisterpølse at stege ved dem,“ og se — straks hang der en saadan Pølse i Skorstenen, lang og tyk, hel lystelig at se. Manden slog Hænderne sammen af Fortvilelse, og Konen var nær sunken i Jorden af Skræk — det var det første Ønske, — og det havde de saa længe grundet over. Hans blev hidsig, og rent glemmende sin Ønskevist, udbrød han: „Kone, hvad har Du gjort! jeg vilde ønske, at Pølsen hang i din Næse!“ — Næppe havde han udtalt, før Pølsen fløj fra Skorstenen og fæstede sig til

Konens Næse, ja nydelig sammenføjjet, som om den var vokset der, men temmelig lang; den holdt sine stive tre Kvarter. Det var det andet Ønske. — Havde Egteparret fortvivlet før, saa blev det meget værre nu; de to Ønsker var ispolerede og Konen var bleven vanstabt. Hans smed sig ned paa en Træstol og græd, og Konen løb op og ned af Gulvet, ja Næsen slog hende baade paa den ene og den anden Side af Ansigtet. „Sag vil af med den Næse igen“, raabte hun, „om jeg saa aldrig skal ønske mer.“ — „Det kommer altjammen af din Pølsejuak“, hylede Manden, „husk paa, vi havde kun et Ønske tilbage; vi kunne endnu blive rige, vi kunne saa alt, hvad vi saa længe har juffet efter; forspild ikke vort sidste Haab ved et utidigt Ønske.“ — „Sag vil ikke beholde dette Monstrum af en Næse,“ udbrød Konen rasende, „der er ikke engang Luft i den. Hvad kan det nytte at være rig, naar man skal gaa som Nar for Folk.“ — „Sag vil lade dig gøre et Guldfuteral til den,“ bad Hans; „Du skal køre i Karet, naar Du vil ud — kort sagt: rige Folk behøver ikke at tage sig Smaating saa nær.“ — „Smaating! har man hørt Mage, er det Smaating,“ raabte Konen ivrig og tog i Enden af Næsen. „Nu vel, behold Du dit Ønske og din Lykke, saa løber jeg ned til Stranden og drukner mig;“ — og dermed so'r hun ud ad Døren. Hans Olsen, der elskede sin Kone, løb inderlig bekymret efter hende og traf hende ude i Gaarden. „Kære Kone“, raabte han, „for alting gør ingen Ulykke paa dig, saa vil jeg hellere ønske, at Pølsen falder af din Næse igen.“ — Øjeblikkelig faldt Pølsen ned paa Brostenene, og en Kat sprang til og rendte bort med den.

Alle tre Ønsker var opfyldte, og Hans Olsen og hans Kone var ligesaa fattige som før, fordi de ikke i Tide kunde finde Ønsker, omfattende nok for deres Begærlighed.

Ch.

6. For Herre og Fanden.

Fanden er vanskelig at blive flog paa; og ofte siges: „Det kan Fanden forstaa.“ Her menes dog blot Begrebet, ikke Personen Fanden. Egentlig skulde han vel være Indbegrebet af

3*

alt stygt og ijet; men man hører dog ikke sjælden, at baade smukt og godt tillægges ham. Siges der ikke tit: „De var Fandens godt gjort,“ eller: „Hun er Satans smuk“ o. s. v. Saaledes indeholder ogsaa Begrebet Fanden lutter Modsigelser og Modfætninger, f. Eks.: „Det er en Satans høj Sal“ — „det er en Djævels lille eller lav Kælber“; det er Fandens hedt og Fandens koldt, man er satansklog og djævledum. Enhver kan, ved at tænke sig lidt om, finde Eksempler i hundreddvis paa, hvorledes, som jagt, baade godt og ondt, hæsligt og skønt, svært og let har en egen Komparationsgrad foruden Superlativ, idet man, for at forstærke Udtrykket, hverken tillægger „mere“ eller „mest“, men — „Fanden“.

I Stedet for at fordybe os i Grammatikens Mystrier, eller prøve paa at udfinde, hvorfra denne, som oftest saare upassende, Sammenstilling af Fanden og den Genstand, man vil beskrive, har sin Oprindelse, — vil vi hellere fortælle en lille Historie, en gammel Legende, som skal godtgøre, at man ogsaa kan gøre Fanden Uret.

Borherre og Fanden vandrede engang sammen ligesom i salig Jobs Tid. Fanden beklagede sig over, at han hyppig maatte bære Skylden for, hvad ondt her skete, og tilbød sig, straks at bevise det. En Bonde gravede just en Grøft i Nærheden og var falden i Søvn ved sit Arbejde. „Prøv en Gang“, sagde Fanden, „at tage hans henkastede Spade og forputte den bag Busten.“ Borherre fojede ham, og da Bonden slog Jinenne op og savnede sit Redskab, var hans første Ord: „Saa til Helvede! nu har Satan taget min Spade.“ — „Der hører Du selv,“ bemærkede Fanden, „jeg faar Skyld for, hvad Du har gjort.“ Borherre maatte smile, og Fanden vedblev: „Paa blot paa, nu vil jeg, uden at han mærker det, med min Klumpfod strabe Løvet til Side og lade ham finde Spaden.“ Næppe havde Bonden fundet den, førend han kisteglad udbrød: „Gud ske Lov! at Borherre lod mig finde min Spade!“ — „Kan Du nu høre: han takker dig for det Gode, som jeg har gjort, og skælder mig ud for det Onde, som Du har tilføjet ham. Er det ikke til at ærgre sig sort over? — Og saa gif han hen og ærgrede sig sort.

Jonas Immerglad.

Henrik IV (højlovlige Jhukommelse!) gik engang over en Kirkegaard og læste paa et Monument: „Herunder hviler Don X*, Grande af Spanien etc. etc., som aldrig har kendt Frygt.“ — „Oho!“ sagde Kongen smilende: „Den Salige har vist aldrig forsøgt paa at pudse et Lys med Fingrene.“

Hermed mente vel Monarken, at Frygt er noget ganske naturligt og noget sælles for alle, naar man kun har haft Lejlighed til at være udsat for Fare, hvad maaske den hedensfarne Spanien ikke nogensinde ret havde været.

Sømanden Jonas, barnejødt i eller ved Helsingør, havde derimod hverken til Lands eller til Vands haft Mangel paa en saadan Lejlighed; men han lod dog til at kende lige saa lidt til Frygt som til slet Humør, hvorfor man ogsaa kaldte ham Immerglad. Denne lykkelige Munterhed skyldte han dog ikke det sørgelige Opstrammingsmiddel Flaasken; han var tværtimod meget maadeholdende, og naar han ikke just særbedes paa Søen, foretrak han at læse i en morende Bog, frem for at drive om paa Værtshuse. Fornemmelig var han en Ynder af Anekdoter, og disse forstod han ypperlig ved given Lejlighed at anvende. Det Mundheld, hvormed han betvang Frygten, var: „Man skal ikke løbe fra Skibet i Dag, fordi man venter Blæst i Morgen“, og naar nogen talte med Gru om den kommende Dag, trøstede han altid med: „Frygt ikke for den Dag i Morgen, saa længe Du endnu har den Dag i Dag.“ Ved Spøg og gode Indsald forhindrede han mangen alvorlig Scene. Det var umuligt at bringe ham ud af sin jævne Ligevægt, og indlod man sig i Kamp med ham, da svang han aldrig Stridskøllen, men brugte blot Munterhedens Skjold til Værge. Herfra faldt Pilene og Slagene magtesløse ned uden at saare, ligesom Vanddraaber fra Roksbug, og som oftest opløste da et optrækkende Tordenvejr sig til Skæmt og Latter.

En Dag havde Koffen — maaske for at prøve ham — givet ham en Ration, der bestod næsten af Ben. Den ikke raadvilde Jonas viklede hurtig sit Tørklæde om den højre Haand og bad Koffen stære Rødet i Stykker for sig, saasom han selv havde

flænget Haanden paa et Søm. Efter at Skoffen forgæves havde prøvet paa at gennemfile Venene, maatte han sørge for, at Jonas fik noget andet Sul.

En streng Orlogskaptajn taalte ikke, at nogen gjorde ham opmærksom paa et eller andet Misgreb, skønt han just ikke var nogen udmærket praktisk Sømand. Et heftigt Uvejr begyndte, og Styrmændene, som klart indsaa, at der var gjort et galt Bestik, der vilde have Skibets Undergang til uundgaaelig Følge, hvis ikke andre Forholdsregler toges, men dog ikke vovede at gøre den selvraadige Kaptajn Forestillinger, — jagde blegnende i Forbigaaende til den leende Jonas: „Grin til Satan! i Morgen griner Hajer og Hummer.“ — „Sørger ikke for den Dag i Morgen,“ svarede Jonas med største Sindsro, kastede et Blik mod Skyerne og løb saa til Proviantkammeret, hvorfra han hentede sig en — Skinke, paa hvilken han lystig gav sig til at gnave. Kaptajnen bemærkede det og spurgte barsk, hvad det skulde betyde. „Na!“ sagde Jonas: „Da jeg indser, at jeg snart vil faa mere at drikke, end jeg just støtter om, vil jeg dog have lidt Salt først til at tørste paa.“ Ved denne, let forstaaelige, Ytring blev den stikne Kaptajn opmærksom paa den overhængende Fare; han forandrede i Hast sin Ordre, og Skibet var reddet.

Selv da Jonas skulde gøre den sidste lange Rejse, paa hvilken en god Samvittighed er det bedste Kompass, forlot hans gode Lune ham ikke, og derved frelst han endog en fær yngre Kammerat, der laa stønnende ved hans Side, lidende af Halsbetændelse. Jonas havde nemlig ofte sagt: „Hvis jeg skulde himle paa Landjorden, vil jeg begraves i en grøn Skifte; med Undtagelse af Beg, kan jeg ikke udstaa den sorte Farve. Jeg har altid levet i Haabet, jeg dør i det, saa lad mig ogsaa blive begravet i det.“ Men da Døden nærmede sig, vendte han sig mod bemeldte Kammerat og sagde: „Hør Du, Bent, sig til dem, at de dog fortsøger mig i en sort Kasse som andre skikkelige Folk; kom jeg derned i en grøn Kløje, kunde Jordhajerne og Muldvarpene antage mig for en Hornfisk.“ — Bent stak i at le, og Svulsten gik op, saa at han snart kom sig.

(51)

En Samtale.

Hans Andersen, der har været oppe med et Læs Skoletørn, sidder inde i Skolelærerens Stue, medens den Sidstnævnte ombytter en Bog for ham af Sognets Bogsamling.

„Hvad for en vil De have?“ spørger Skolelæreren.

„Na, det gør jo ligemeget, naar bare hun er morsom,“ svarede Manden.

„Var De godt fornøjet med den, De havde?“

„Ja, hun var jo ganske pleserlig, men jeg synes rigtignok, hun gik lovlig meget ud paa at gøre Nar ad Bønderne.“

„Saa?“

„Ja, for det var jo ikke andet end om Bønder, fra Begyndelsen til Enden; om hvordan de aad og drak og snakkede og handlede.“

„De syntes ganske ikke, det var sandt, det der stod?“

„Jovist er det sandt! det er rigtignok affkildret lige saa livagtigt, som nu Skikken er iblandt os. Men jeg ved ikke, hvad der stikker de fine nu om Stunder, at de ikke kan lade Bønderne være i Fred. De maler os jo af paa store Skilderier, ligesom vi gaar og staar med Træsko og laadden Hue. De spiller jo og synger vore Viser paa de allerfineste Steder, og saa skriver de endda Historier om os. Ja, vi maa rigtig være Nar.“

„Ja, men J siger jo selv, at ingen kan vrie sig ved at være Nar, naar Omgangen naar ham.“

„Ja, det siger vi saa tidt, ha ha ha!“

„Se, nu har de Fornemme været Nar paa den Maade i mange Nar, og der er skrevet Bøger om dem i Tusindvis. Der- som nu ogsaa Bønderne kommer lidt med, saa kan de dog ikke sige andet, end at nu har Omgangen naaet til dem.“

„Nej saamænd. Men Ulvor-Snak — saa synes jeg slet ikke, de havde nødig at gøre Nar ad nogen.“

„Ja, det er ogsaa et forklert Ord, De bruger. Naar De spørger mig om, hvordan en Person er, som De ikke kender, og jeg saa fortæller Dem alt, hvad jeg ved om ham, baade ondt og godt, naar jeg beskriver ham saadan som han er, uden at lægge til eller tage fra, har jeg saa gjort Nar ad ham?“

„Nej, det synes jeg da ikke.“

„Men hvis jeg derimod skildrer Personen paa en latterlig Maade, hvis jeg fremhæver hans Fejl og tier stille med det Gode, der er ved ham, saa kan det rigtignok kaldes at gøre Nar. Men nu kan De selv dømme, om den Bog, vi taler om, er skevet i den Hensigt. Var det alene Bøndernes Fejl, den omtalte, og var de fremstillede for at Folk skulde le ad dem?“

„Nej, det var de ikke, for naar saa skulde være, saa stod der meget mere godt end ondt om Bønderfolk.“

„Ja ser De det! Saa kan De ogsaa være sikker paa, at den, der har skrevet Bogen, er en af Bondestandens oprigtige Venner.“

„Men de kunde jo godt rent lade være at skrive om os; hvad nytter vel det til?“

„Jo, det er til Jer egen Fordel. De undres maasse over, hvad jeg vil sige Dem, men det er dog sandt, at Bondestanden i mange Nar hverken har været ærbjætt eller kendt af de Fornemme i Købstæderne. De har vel nok hørt Historien om den københavnske Dame, der vilde give sine Folk Svø at spise, da hun var bleven Bræstekone paa Landet?“

„Ja.“

„Naa, saa galt er det vel ikke nu om Stunder, men det træffer sig dog ikke saa sjældent, at man hører, hvor lave og urimelige Forestillinger de Fine har om Bønderne. Naar de nu kommer til at læse saadanne sandjærdige Beskrivelser om, hvordan det gaar til iblandt Jer, at der imellem Jer findes Folk med Forstand og Hjertelov, som vilde være en Værelse for enhver, saa maa de dog komme til at agte Bondestanden langt højere. Kan De indse det, Hans Andersen?“

„Jo, nu er jeg da klog paa det. Men saa kommer jo saadanne Bøger ikke os ved; for saa er de jo alene skrevne for de Fornemme.“

„Nej, det tror jeg dog ikke. De Folk, som skriver om Bønder, venter vist, at J selv skulde have Nytte deraf. Naar de i deres Bøger fremstiller, for Eksempel, slittige eller godgørende Folk, saa mener de, at det, med Guds Hjælp, kan opmuntre Læserne til samme Dyder. Eller naar de afmalder krakille eller nærige Folk af Bondestanden, saa haaber de, at det kan afstrække andre Bønder fra at være lige saadan. Thi hvad der

bliver skrevet om ens egen Stand, det er noget, som man frem for alt kan lære af. Derfor ser man jo, at Præsterne er saa begærlige efter at læse, hvad der skrives om deres Stand, Skolelærerne er ibrige paa at læse Bøger og Blade om Lærerstanden, og saa fremdeles. Man faar rigtignok undertiden paa denne Maade nogle Sandheder at vide, som smager ilde; men det Menneske, der stræber efter at gaa den rette Vej, maa snarere være glad end misfornøjet derover."

"Ja, det er ingen Løgn, at man mange Gange maa tage sig selv om Næsen, naar man læser saadanne Historier. Og naar man saa vilde huske noget paa det, saa kunde man jo ogsaa have megen Nytte af det."

Ja, ikke sandt! Men det er ogsaa til Gavn for vore Efterkommere, at saadanne Bøger bliver til. Se! Folk forandrer jo deres Skikke bestandigt, og hvordan den ene Slægt har levet, det kendes knapt af den efterfølgende. Men Bøgerne, de kunde blive ved at fortælle. Er det ikke baade morsomt og nyttigt for os at høre, hvordan vore Forfædre har haft det? Vi véd kun lidt derom, men hvad vi véd, det skønner vi paa. Derfor kan vi tænke, at det maa blive ligesaa vigtigt for vore Efterkommere at læse om os."

"Se nu til den tosjede Plag derude, om hun saa kan staa ordentlig! Ja vil De saa lade mig faa en Bog, for hun bliver der nok ikke ret længe."

"Hvad var det saa for en, De vilde have?"

"Ja, lad mig kun faa en til om Bønderne. Naar jeg hører, at de ikke er skrevne i nogen ond Mening, saa kan jeg ellers ganske godt lide dem. — — Farvel og Tak!"

Anton Nielsen.

skl!
„Sud ved, hvad det kan være godt for!“

En gammel Historie, fortalt paany.

Der var en gang en Købmand i en lille Stad, og samme Købmand havde jeg en Rone. Endnu har jeg nok ikke fortalt nogen mærkelig Ting, men bi lidt, det kommer nok. Købman-

den var en af disse jævne, godmodige Folk, som ser alt fra den lyse Side. Han sad i smaa Kaar, men havde dog sit tarvelige Udkomme, og dermed var han tilfreds. Hver Gang, noget gik ham imod, saa trøstede han sig med det Mundheld, som staar her ovenfor, og det var rigtignok ikke et Mundsvæjr for ham, men det var hans oprigtige Mening. Han blev i Almindelighed regnet for at være noget enfoldig; og meget kløgtig var han da heller ikke, men der er jo dem, som vil paastaa, at de Enfoldige gaar bedst Verden igennem. Købmandens Kone var af et ganske andet Slags. Det var en klog, opløst Dame, ja, hun havde endog tænkt paa at blive Lærerinde, men det blev da ikke til noget. Da hun forlovede sig, kunde Folk slet ikke begribe, hvad hun vilde med den simple, dumme Mand, men hun vidste det godt jels, for hun var en fattig Pige og betragtede Ægtefælskabet som en Forsørgelsesanstalt. Smidstertid kom de meget godt ud af det med hinanden; ved at slides sammen, var de komne til at passe saa nogenlunde. Madammen var iøvrigt af den Slags Folk, for hvem, ikke alene Svin i Mørte, men ogsaa alle andre Ting, jersort ud. Naar en Pige slog en Kop i Stykker, saa var hendes Humør jpoleret for den Dag. Naar et af Børnene havde revet et Hul paa deres Bukser, var det lige saa galt. Naar Hønsene forsømte at lægge deres skyldige Æg, gik det ikke bedre. Hver Gang saa Manden kom ud i Køkkenet, eller ind i Stuen, modtog Konen ham med en gruelig Beretning om sine Kyllingsforger, men hun fik altid det Svar: „Na, Mor! Gud ved, hvad det kan være godt for!“ I Førstningen af deres Ægtefælskab blev Madammen dygtig arrig, hver Gang hun fik den Betsked, men man kan jo vænne sig til al Ting, endog til at høre Fornuft. Derfor tog hun det efterhaanden mere koldblodigt, og tilsidst lagde hun næppe Mærke dertil.

Men en Gang lagde hun Mærke dertil for Alvor. Det var en Vinter, at der var falden Isflaas. Husene var overtrukne med naturligt Vandglas og Brostenene ligeledes. Hestene paa Gaden snublede og gik paa Næsen. Folk gik og trippede ligesom en Høne paa Græs. Vor Købmand var ogsaa kommen ud at trippe. Han havde et Grinde, som Boddrengen ikke kunde udrette, og han mente desuden altid, at „Selv er den bedste Dreng“. Men da han nu havde udrettet sit Grinde og stod lykkelig og vel udenfor sit Hus, da havde han det værste tilbage,

stakkels Mand! Han stod just oppe paa det øverste Trin af den høje Stentrappe og rakte efter Dørgrebet — da gled hans Fod, og han styrte sig baglænds ned paa Gaden. Han gav et Smerzenskrig fra sig, men bekvæmmede dernæst, og laa stille henstrakt paa Stenbroen. Der kom da straks Folk, som bar ham ind til Konen. Denne modtog ham med høje Jammerklager, og denne Gang havde hun da Marsag til det. Der blev straks hentet Doktor. Denne erklærede, at Skulderbenet var knust, men at det ikke var livsfarligt. Han fik da snart bragt ham til Bive igen, men aldrig saa snart havde Manden slaaet sine Øjne op, for Konen henvendte sig til ham med følgende Tale:

„Åa Gud, Fatter! hvordan kom Du dog afsted? Det var dog den grueligste Ulykke, der kunde ramme os! Gud hjælpe os arme, elendige Menneſker!“

Da svarede Manden med stor Besværlighed: „Ti stille — Mo'r! — Gud ved — hvad det kan — være godt for.“

Doktoren og de Tilstedeværende kunde ikke lade være at trække paa Smilebaandet, men Konen raabte: „Nej, det er dog rædsomt at høre. Han taler bestemt vildt.“

„Nej, Mo'r — nej, Mo'r!“ forsikrede Manden og saa saa mildt, som hans Smerter kunde tillade ham.

Men hvad Købmanden havde sagt om sin Ulykke, det røg hele Byen over og blev til et nyt Bevis paa hans store Enfoldighed.

Naa, vi skulde nu ikke fortælle videre om hans langvarige Sygepleje, om hans Tab af Søgning, eller om hans Kones fortættede Højen, men kun berette, at han blev da rask langt om længe og kunde selv tage fat igen. Men af og ve! Da han første Gang efter sin Helbredelse tog sin nye, sorte Frakke paa, for at gaa til Kirke, da mærkede Konen, at han var bleven stæv i Skulderen. Nu begyndte hun igen:

„Åa Gud! Du er bleven vanstabt. Du er jo bleven en Krøbling! Se, hvor Frakken slaar Folder heroppe! Og saadan skal Du gaa alle dine Dage. Åa ja! Og Du, som havde saadan en dejlig Figur! Nej, det er dog alt for rædsomt!“

Men Manden svarede — ja, jeg behøver vist ikke at fortælle, hvad han svarede, og heller ikke, hvordan Madammen syntes om det.

Det var jo gaaet noget tilbage med Handelen, men vor

Røbmand fordoblede sin Flid og Sparjomhed — ja, hans Kone stod ham da trolig bi — og se, inden et Aar stod hans Sager ligesaa godt som før. Der gik nogle Aar hen, i hvilke det stadigt gik fremad. Han var nu af det Slags Handelsmænd, der bliver ved Jorden, uden at inblade sig paa vovelige Spekulationer. Han handlede paa Hamborg, og Mutter skrev thyst Breve, ja tilsidst handlede han saamænd paa Amerika, og Mutter maatte til at skrive engelske Breve. Men Røbmandens Godmodighed spillede ham engang et slemst Puds. Han havde betroet et ungt Menneſte to Tusinde Daler paa hans ærlige Ansigt, og med denne Sum skulde den unge aabne en Handel et Steds i Amerika, hvor han havde noget Bekendtskab. Men der gik et halvt Aar — der gik et helt, og Røbmanden hørte ikke et Ord og saa langt mindre nogen Penge fra den unge Mand. Da blev han rigtignok noget ængstelig — ja Mutter's Klager, de gjorde det jo ikke bedre, og tænkt! saa beslutter han sig, min sandten, til at rejse til Amerika. Det var den krafftigste Beslutning, han nogenſinde havde taget, men hans Kone havde, som sagt, nogen Part deri. Han kom da saa under Sejl, og alt gik meget godt i Førstningen. Men en Gang blev de overfaldne af en Storm, langt ude i det atlantiske Hav. Skibet mistede baade Stænger og Master, Kompas og Roer og maatte lade sig nøje med, at Bølgerne spillede Voldt med det. Omſider, efter mange Dages Dmtumlen, drev det paa Grund ved en enlig Ø. Folkene naaede med stor Besværlighed Strandbredden. Men her blev de modtagne af en stor Flok bevæbnede Vilde, som tog dem tilfange og førte dem med sig til deres By. Disse Vilde var Menneſteædere, der ofrede deres Fanger til Afguder og fortærede dem bagefter. De ulykkelige Folk fra Skibet blev indespærrede i et stort Hus og drønte slet ikke om den Skæbne, der ventede dem; men de kunde da nok tænke et og andet, thi der blev en Gang imellem afhentet nogle Stykker, og de kom ikke mere tilbage. Tilſidst var der ikke flere igen end to, hvoraf Røbmanden var den ene. Endelig kom da ogsaa deres Tur. De blev førte ned til en Dam for at vadskes, men da de fik Klæderne af, og de Vilde saa Røbmandens store Skulder, opløstede de et stort Skrig og skabede sig ilde, hvorefter de hentede deres Høvding. Da denne fik Staden at se, holdt han en Tale til Røbmanden, hvoraf denne ikke forstod et eneste Ord,

men han tænkte da paa, at Meningen maatte være, at han ikke var værdig til at blive ofret til Guderne. Derefter gjorde Høvdingen Tegn til ham, at han maatte være fri. Købmanden, der stod i Dødsangst, lod sig det ikke sige to Gange, men sprang afsted som et vildt Dyr og søgte ad Havet til. Her i Nærheden op slog han sin Bolig paa en Klippe, og efter nogle Ugers Forløb var han da saa heldig at blive optaget af et forbisejlende Skib, inden han endnu var rigtig død af Sult. Skibet skulde paa de lange Rejser og kunde ikke sejle til Danmark for hans Skyld; derfor maatte han lade sig slæbe omkring i Øster og Vester et Aarstid, inden han kunde komme hjem. I en gammel dansk Avis, som han trafovre i England, læste han en Befendtgørelse for Slægt og Venner om sin sørgelige Død, samt om, at hans utrøstelige Enke fortsatte sin salige Mand's Handel.

En skøn Dag gik Købmanden op igennem Gaden i sin egen By, men ingen kendte ham. Han traadte ind i sin Butik. Svend den spurgte, hvad der stod til Tjeneste, men Købmanden smilede uden at svare og gik ind i Stuen. Her traf han sin Kone ved Shtøjet, og nu blev der da et Optrin.

„Maa, her har Du mig igen, Mo'r!“ sagde han.

Hun stirrede forbavset paa ham.

„Du vil nok ikke kendes ved mig, Mo'r; det er da heller ikke saa underligt, for jeg har gaaet saa meget igennem, men Gud ved, hvad det kan være godt for.“

Da Konen hørte hans gamle Mundheld, forjvandt hendes sidste Tvivl; hun so'r ham om Halsen og gav ham et Dujsin Kys, hvor det bedst kunde træffe sig. Ja, han havde rigtignok ogsaa en Del tilgode. Da nu Glædesstormen havde lagt sig lidt, skulde han jo til at fortælle om sin Skæbne, men det gik kun smaat, for Mutter vilde hellere tale end høre. Endelig blev han da færdig og kunde nu ikke bare sig for at triumfere over sin Kone:

„Kan Du nu se, Mo'r! Den Gang, jeg havde slaaet mig, sagde jeg: Gud ved, hvad det kan være godt for, og ligesaadan sagde jeg, da jeg fik min nye Frakke paa, men hver Gang tog Du paa Vej, saa det var farligt og mente, at det var gal Mand's Snak. Men dersom jeg nu ikke var falden ned ad Trappen og altsaa havde haft min Forlighed, saa var jeg bleven ædt op af de Bilde. Vil Du nu tro mig en anden Gang, Mo'r?“

Madammen var jo nødt til at give efter for disse Bevijer, og hun lovede da Bod og Bedring. Men jaadanne Løjter glemmes allerjærest, og et Kvarter efter begyndte hun en Begrædelse over alt det, de havde tabt ved hans Traværelse. Købmanden mente naturligtvis, at det maatte ogsaa være godt for noget. Og hvad skete! Da det rygtedes i Byen og i Omegnen, at den døde Mand var kommen til Live, strømmede Folk i Mængde til hans Bod for at se ham, og da det var saa flovt at komme uden Grinde, jaa købte de altid noget. Siden jaa fik de Vænen, og nu er han en af de rigeste Købmænd i Byen. Madammen har nu næsten aldeles omvendt sig, og naar Pigen slaar en Kop i Stykker, jaa tier hun stille og tænker paa sin Mand's Mundheld. Gaar der et Fad i Stykker, jaa kan hun endnu ikke rigtig komme af Sted med det, men giv Tid, det kommer nok!

Og nu har Fortælleren kun tilbage at ønske, at hans kære Læjer vil bruge Købmandens Mundheld, og hver Gang der gaar ham noget imod, stort eller jmaat, da at sige, i Stedet for at se jurt eller klage sig:

Gud ved, hvad det kan være godt for!

Anton Nielsen.

6. Den sparsommelige Bønde.

En gammeldags Bønde, der kørte med Lørb til Staden, fik undervejs en heftig Tandpine. Da han kom til Byen, gif han op til en Tandlæge for at lade ham trække den urolige Tand ud.

Tandlægen anbragte sit Instrument, tog et Tag — og Tandens var ude, førend Bønden kunde jaa Stunder til at sige „No!“ Men da han nu spurgte, hvormeget han var skyldig, jvarede Lægen: „En Specie.“ Bønden havde nær tabt baade Næse og Mund, alligevel maatte han jo punge ud. Da han gif ned ad Trappen, tænkte han ved sig selv: „Sikken en Optrækker! En Specie for den Emule Arbejde! Ja det er ikke jaa underligt, at han kan have det jaa fint som en Herremand; for naar han drager Lænder ud fra Morgen til Aften og faar en Specie for hver, det kan jfu blive til Penge.“

Otte Dage efter, da Bonden igen kørte med Tørv, træffer det nu hverken værre eller bedre, end at endnu en Tand gjorde sig balsthyrig; men nu var Manden klogere. Han gik op til en Barber. Denne bredte et lille Tæppe ud paa Gulvet, lod Bonden sætte sig derpaa, og saa tog han fat paa Tandens med en Tang. Nu gik det løs!

Barberen holdt godt fast og slæbte Bonden fra den ene Ende af Stuen til den anden. Efter et godt Kvarters Forløb gjorde Barberen en fortvivlet Kraftanstrengelse, som kronedes med Held, thi Tandens kom ud, men nu var ogsaa baade han og Bonden saa svedte, saa Vandet bev af dem. Da Bonden havde faaet pustet lidt og tørret sig, spurgte han med hemmelig Frygt: „Hvormeget er jeg Dem skyldig? „En Rigsort“, var Svaret. „Ja det var saamand Synd at nægte Dem, for De har haft Arbejde, saa det kunde blive til noget; men for otte Dage siden, var jeg oppe hos en Tanddokter, eller hvad de kaldte ham, og det var en rigtig Kæltring, for det varede jaagu ikke et Minut, førend han fik Tandens ud; men han sjenerede sig dog ikke ved at tage en Specie for det eneste Dag.“

G. Den Herriges Straf.

En Gnier døde midt i sin store Rigdom af Mangel og fik intet i Graven med sig uden et ringe Pengestykke, som hans Arvinger lagde ham i Munden, efter de hedenste Tiders Sædvane, for dermed at betale Færgemanden Charon, der fører de Afdøde over Underverdens Floder.

Saa ugerne, som Arvingerne havde givet ham denne Obol af den store Arv, saa nødig vilde den Afdøde give den ud. Da han derfor kom til Floden Styg for at blive sat over med de andre Mander, pønsede han straks paa, hvorledes han kunde spare den Udgift og jnyde Charon for Færgelønnen. Han besluttede at svømme over, kastede sig i Floden og naaede, stønt med Møje, over til den anden Side.

Alle Jndvaanere i de Dødes Rige kom i Oprør og Løb til for at se dette Særjyn. Sligt var endnu aldrig hændet! Ter-

berus, Helvedeshunden, gæde forfærdeligt. Da sø'r Furierne frem og greb denne Aand, hvilken de førte for Minos. Sagen var ganske ny, og enhver af Dommerne overlagde grundigt, hvad Straf de burde tilkende en saadan Misgerning, der kunde have højt skadelige Følger for Fremtiden, navnlig i Henseende til Charons lovlige Indtægter. Skal han læntebindes til Klippen med Prometheus? Skal han vælte Stenen med Sisyphus? Skal han hungre og tørste midt i Dverflødighed som Tantalus? — „Nej“, sagde Minos, „alle disse Straffe er for ringe for en saadan Misgerning. Han skal sendes tilbage til Verden og selv være Vidne til, hvorledes hans Arvinger holder Hus med hans Rigdom!“

(Efter la Motte.)

(D)

Saalænge Jorden staar.

Sommer, Vinter, Høst og Vaar
Er fra Noahs Tid et Aar.
Vinter tidt er hvid og lang,
Men det grønnes dog engang.
Sommer sjælden er for hed,
Modner os dog Frugt og Sæd.
Vaaren gæffer ofte lidt,
Blomster strør dog vore Skridt.
Fejl vel Høsten stundom slog,
Ofteft den os mætter dog. —
Sommermil og Vinterjue,
Det er Gammen eller Ve.
Ogsaa de, som Høst og Vaar,
Sagtens veksle her i Aar.
Held og Uheld, Sol og Regn,
Det er Jordens Himmeltegn.
Men hvordan end Loddet faldt,
Gud dog raade vil for alt.
I hans Faderhaand er lagt
Riget, Vren og al Magt!

Cl. R.

„Sejmdal“

udgives af Rigsdagsmand S. P. Hanssen.

Sejmdal har en fast Stab af dngtige Medarbejdere.

Sejmdal er et særdeles vel underrettet politisk Organ.

Sejmdal er et meget underholdende Nyhedsblad.

Sejmdal bringer interessante Føljetoner.

Sejmdal er et fortrinligt Annonceorgan.

Sejmdal har Særudgaverne „Saderslev Dagblad“ og „Nordsborg Avis“.

Sejmdal har to illustrerede og meget underholdende Følgeblade:

Søndagsbladet og Børnebladet.

Sejmdal uden Søndagsblad er efter Støttelsen Nordslesvigs billigste Dagblad.

Sejmdal med Søndagsbladet koster fjerdingaarlig 2 Mark foruden Postafgifter.

Sejmdal uden Søndagsblad koster fjerdingaarlig 1 Mk. 37 Pg. foruden Postafgifter.

Sejmdal beder sine Venner og Læsere om at virke for Bladets videre Udbredelse.

— Enhver Landmand i Nordslesvig —

kan have Nytte af „*Vejnebog for nordslesvigiske Landmænd 1915*“, Pris 1 Mark 35 Pg. Fås i alle Boglader samt direkte fra Forlaget

Niels Hanssens Boghandel, Tøftlund.

„Modersmaalet“ og „Dannevirke“

udgives af „Aktiefelskabet Modersmaalet“ i Haderslev og udgaar hver Søndags Eftermiddag.

Bladet udgik i Vinterkvartalet 1914 i et Dplag af

over 6400 Eksemplarer.

De koster paa Landet, frit bragte i Huset, 2 Mark 52 Pg. for tre Maaneder. Henter man dem paa Posthuset, betales ingen Omberingspenge. I Haderslev By koster de, frit bragte i Huset, 1 Mark 85 Pg. for et Fjerdingaar.

„Modersmaalet“ og „Dannevirke“ bringer politisk Overfigt, ledende Artikler, Nyheder, Forfælligt, Telegrammer, Markedspriser m. m.

Med Bladene følger hver Fredag „Modersmaalet“s Søndagsblad som gratis Tillæg. Søndagsbladet er 8 Kvartfider stort, det trykkes paa fint Papir, indeholder Digte, en Prædiken, Beskrivelser, underholdende Læsning, Illustrationer m. m. Bladet egner sig til Indbinding.

Da „Modersmaalet“ og „Dannevirke“ har en særdeles stor Læsefreds, især i Haderslev By og Amt, finder

Kundgørelser

i Bladet en meget stor Udbredelse. Staaende Annoncer for Købmænd og Næringsdrivende efter billige Takster.

• • Sønderjydske Aarbøger • •

udgivne af S. P. Hanssen-Nørremølle, P. Skau og Nikolaj Andersen, udkommer 2 Gange aarlig i Hæfter paa 160 Sider. Subskription modtages i alle Boglader samt af N. Hartvig Nielsens Boghandel, Aabenraa. Pris 4 Kroner aarlig.

Medlemmer af danske Foreninger i Nordflensvig 3 Mark aarlig.

„Dybbøl-Posten“

udgaar i **Sonderborg** om Eftermiddagen og affendes saa tidligt med Eftermiddagstogene, at man mange Steder paa **MS** og i **Sundeved** faar Bladet i Hænde endnu samme Dag.

Dette gælder efter Aabningen af den ny Bane ogsaa for **Broager**.

Som stedligt Nyhedsblad er „Dybbøl-Posten“ uundværligt i **Sonderborg Amt**, idet det har Meddelere i hvert Sogn. Dets stærkt tiltagende Udbredelse sikrer det ligeledes en Førsteplads med Hensyn til Kundgørelser.

Bladets Format er stort jeksjipaltet.

Prisen er **3 Mark Kvartalet** foruden 42 Pg. i Omberingspenge for dem, der ikke selv afhenter Bladet paa Posthuset.

I **Sonderborg By** er Prisen **2 Mk. 80 Pg. Kvartalet**, bragt frit i Huset, **2 Mark 50 Pg.**, naar det afhentes.

Bladet har ogsaa Kontor i **Nordborg** med Hr. D. A. Dtsen som Bestyrer. Journalist **Andreas Grau**, der nu er bosat i **Flensborg**, er vedvarende Bladets faste Medarbejder. Abonnementsprisen er derefter ogsaa i **Nordborg 2 Mk. 80 Pg.** i Kvartalet, bragt frit i Huset, og **2 Mark 50 P.**, naar det afhentes paa Kontoret.

Nordlesvigsk Arbejdersekretariat

(Vælgerforeningens Oplysningskontor)

i **Aabenraa**

yder gratis Retshjælp til alle og enhver.

Åbent: **Mandag og Torsdag fra 2—4,**

Tirsdag og Fredag fra 6—8.

Skriftlige Forespørgsler besvares omgaaende.

Kontor: „**Sejmdal**“s Kontor, **Ångade.**

A/S **H. MATZEN**

REPRODUKTIONSANSTALT

LEVERER

DE BEDSTE

CLICHEER

KØBMAGERGADE 22

HJ. AF SILKEGADE.

· KØBENHAVN · K ·

TELEFON N° 7057.

Told ordner vi
efter særlig Aftale.

Levering franko
uskadt Bane.

MONTEREDE PRØVEVÆRELSER

MEST MODERNE FABRIK

KOLDING
MØBLER

FRA
A.L. JOHANSEN & SØN

KOLDING
er af anerkendt Kvalitet og
prisbillige

Forlang Tilbud!
TLF. 80

OPRETTET 1855

TALRIGE PRISBELØNNINGER

Originalt Møbler
i dansk Stil.

Special.: Møbler
i "Chr VIII" Stil.

Husflidsskolen i Askov pr. Vejen St.

tilbyder grundig Undervisning i den nordiske Husflids Hovedfag i Oktober, November, December, Januar, Februar og Marts Maaneder. Nærmere Oplysning ved Henvendelse til

Anders Lervad,
Forstander.

Den nordslesvigske Kirkesag,

Frimenighedernes Organ, udkommer to Gange maanedlig. Det kan bestilles hos Posten eller hos Undertegnede og koster 95 Pg. i Tjerdingaaret frit i Huset.

Thade Petersen, Haderslev.

Ældre Aargange af Sprogforeningens Almanak

kan, saa længe Forraadet rækker,

faar for 25 Pg. Stykket hos Udgiveren, M. Andresen.

Dyrker De Jord,

bor De ubetinget læse

Nordslesvigsk Landbrugs- og Mejeritidende.

Udkommer hver Fredag. Bestilles hos Posten.

==== Koster frit i Huset Mk. 1,37 Kvartalet. ====

==

Fra Aabenraa By og Amt.

==

„Folkehjem“, Aabenraa.

:-: Telefon Nr. 257. :-:

*Hôtel :: Restaurant :: Kafé.
:: Hyggelige Selskabslokaler. ::
≡ Læseværelse og stor Sal. ≡*

Staldplads *haves.*

Staldkarl *holdes.*

N. Hartvig Nielsen,

Aabenraa.

Bog- og Kunsthandel.

Aabenraa.

Ramsherred 44.

:-:

Telefon 352.

Dansk Literatur, :: Salmebøger, :: Andagtsbøger.
Billeder med og uden Ramme.

Dansk Keramik. — **Eget Bogbinderi.** — Kunstgenstande.

J. Thorsmark, Urmager, Aabenraa, Storegade 10,

anbefaler et godt og smukt Lager af

alle Sorter Comme- og Stueure samt optiske Varer.

[Reparationer udføres nøjagtigt.

Bastiansen & Co.,

Maskinfabrik,

(Indeh.: Bastiansen & Fischer).

Grundl. 1874.

Aabenraa.

Telefon 124.

Raaoilomotorer og Dampmaskiner

i enhver Størrelse.

==== **Mejeri-Afdeling:** =====

Nye Anlæg og Reparationer.

Dygtige Montører stedse til Tjeneste.

Stort Lager i alle Slags Brugsartikler, Olie, Remme,
Tvist, Vogns mørelse m. m.

Omfortinning. — Stort Lager i

Mælke-Transportspande.

Forlang Tilbud!

„Frøkontoret“.

» Frøavlforeningens Fællesudsalg. «

Kontor :

Ramsherred 32, Aabenraa
Kontrol- og Stamfrøavl,
(Telefon Nr. 147.)

der er oprettet af den nord-
slesvigske Frøavlforening
i Aabenraa 1886, forhandler
Græs- og Røefrø,

avlet af Foreningens Med-
lemmer under Kontrol af
Foreningen, og tillige samt-
lige gangbare

— Frøsorter —

i

undersøgt Vare fra
- de bedste Kilder. -

C. C. RODE, Guldsmed, Aabenraa.

Storegade. == Telefon 260.

Stort Lager i Guld- og Sølvvarer, Alfenide- og Nikkelvarer.

F. Sørensen's Boghandel.

Telef. 69.

Aabenraa.

Telef. 69.

Nyheder i dansk og norsk Literatur.

Alt Bogbinderarbejde udføres hurtigt og billigt.

Billeder indrammes og Bøger indbindes.

Th. Jacobsen, Farver, Aabenraa

anbefaler sit

Farveri og sin Tøjrensingsanstalt.

Endvidere et betydeligt Lager af
prima Tvist, Hørgarn, Klæde, Kangarn, Bukskin og Cheviot
til billige, men faste Priser.

Anton Nielsen, Aabenraa.

Søndergade 7.

Telefon 327.

Søndergade 7.

Eneste Special-Hvidevare- og Udstyrsforretning paa Pladsen.

„CIMBRIA“

Aabenraa.

Aktie-Selskab.

Aabenraa.

Tømmerhandel og Kalkbrænderi.

Det Forenede Danske Livsforsikrings-Aktieselskab

„HAFNIA“

=====
København
=====

Det ældste og største private danske Livsforsikringselskab
tegner alle Slags

Livsforsikringer og Kapitalforsikringer paa meget fordelagtige Betingelser.

Oplysninger meddeles til enhver Tid beredvilligst af
Selskabets Overinspektører

J. Dons,

Skærbæk.

J. Østergaard,

Rødning.

samt dets Repræsentant og Inkassator for Nordslesvig:

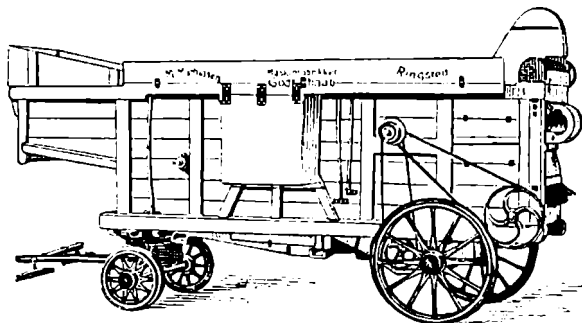
Redaktør **H. P. Hanssen,** Aabenraa.

„Godthaab“ transportable og stationære Tærskværker

== Halmpressere ==

for Haandbinding eller selvbindende.

Motorlokomobiler og stationære Motorer for Raalie eller Benzol

Jørgen M. Hansen, Aabenraa.

Filial i Haderslev, Badstuegade 16.

M. F. Johannsen, Aabenraa.

Dampfarveri,

Spinderi, Valkeri, kemisk Rensnings-Anstalt.

Aabenraa Skraa,

hvoriblandt følgende Mærker:

Eksport-Skraa,

Delikatesse-Skraa,

Juma

} *Specialiteter.*

Lady-Tvist, Svicent-, Fin-, Skipper-, Mellem og Tyk-Skraa anbefales fra

*J. P. Junggreen's Tobaksfabrik,
Aabenraa. Telefon 123.*

Brødrene Fink,

Klingbjerg 1.

Aabenraa.

Telefon Nr. 19.

Alle Slags Byggematerialier.

Eneferhandling af

Sømmerda Tagpander. — Morsø Støbegods.

Chr. Askov, Aabenraa, Vesterg. 17,

Etabl. 1829.

anbefaler sin

Etabl. 1829.

Skrædderforretning for Damer og Herrer

med stort Udvaly

af de nyeste Stofprøver, passende for enhver Aarstid.

For god Pasning og flot Snit garanteres.

S. P. Ewald, Aabenraa,

Ramsherred.

Jærn- og Kortevarer.

Specialitet:

Vejle Kakkellovne og Komfurer. Pumper og Vandledningsrør.

*Naar enhver anden **Skraa** ej mere vil smage,*

*da er endnu **Junggreen s Juma** tilbage.*

Hans Danielsen,

Storegade Nr. 35.

Aabenraa.

Telefon Nr. 72.

anbefaler sin

Kolonial-, Uin-, Korn-, Foderstof- og Frøforretning.

Lager af kunstig Gødning til Fabrikpriser.

Staldplads til 30 Heste. — Billig og reel Betjening tilsikres.

Herløv Møller, Maler, Aabenraa.

Nyvej 1. | — Farvehandel. — | Telef. 267.

Lager af Tapeter, Borter og Rammelister.

Alt Maler- og Lakererarbejde udføres solid og billigt.

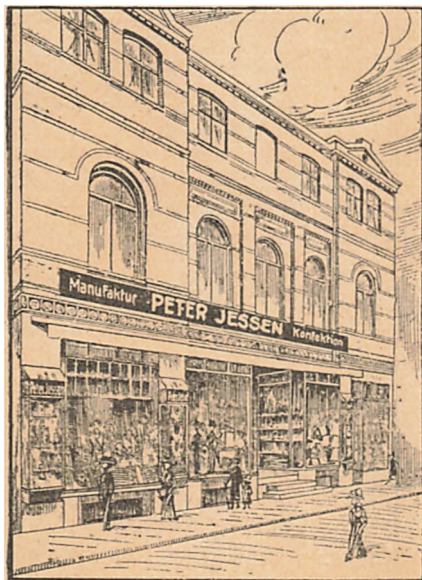
Indrammede Billeder, passende til Festgaver.

Billeder indrammes.

Billeder indrammes.

C. Møller, Aabenraa, Ramsherred 24.

Urmager og Optikus.

Peter Jessen

Hotet Phønix

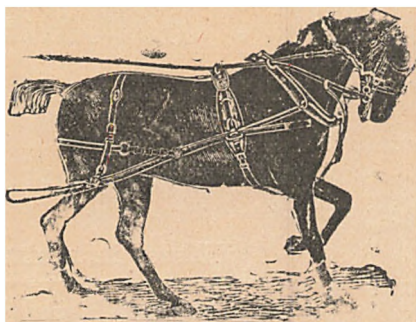
Aabenraa.

Største Udvalg

i samtlige

Manufaktur-

varer

C.F. Rosenvold

Største Sadelmagerforretning
i Aabenraa.

Søndergade 6.

Telefon Nr. 116.

Lager af
al Slags Seletøj.

Særlig fremhæves:

Danske Rygbøjler og danske Mankeskaanere for brudte
===== Heste. =====

Selvbinderpiske. — Selvbindersejl reparerer hurtigt.

„Hejmdal“s Trykkeri,

Aabenraa.

(H. P. Hanssen).

Telef. 32.

som er forsynet med

2 store Hurtigpresser, 1 Akcidenspresse, flere andre
Maskiner, elektrisk Drivkraft, nye moderne Skrifter
og stort, righoldigt Papirlager, leverer med kort Varsel

:- alle Slags Tryksager :-

i fin og smagfuld Udførelse til billige Priser.

Særlig fremhæves:

Tryksager for Mejerier og Sparekasser. Statutter,
Kontobøger, Regnskabsbøger, Afregningsblanketter,
Foder- og Staldlister, Regninger, Policer, Aktiebrev,
Skemaer, alle Slags Kort, Brevpapir og Konvolutter.

— Forespørgsler besvares omgaaende. —

Hans Gallesen, Aabenraa.

Specialitet: Vinduesglas.
Prisliste sendes gratis og franko.

Overalt der er at faa
Junggreen's Røgtobak og Skraa.

Jørgen F. Christensen, Aabenraa,

Åltingbjærg.

Kolonialvarer. — Vine. — Spirituoser. — Tobak.
Aflagrede Cigarer.

Hans Jørgensen jr., Aabenraa
Ejendomskommissionsforretning.
Telefon 128. Telefon 128.

Johs. Paulsen, Aabenraa,

(D. Damms Eftlg.)

anbefaler

et stort Lager af danske og tyske

Kakkelovne, Salonovne, Regulerovne.

Røgforbrændere,

Døgnbrændere, forniklede og email. Komfurer

Tandlæge Hansen,

Telefon 247.

Aabenraa.

Søndergade 7.

Ene-Tandlæge for Aabenraa Amts Sygekasse.

Paa Syge- og Invalidekassens Regning leveres **Tandsæt** udelukkende gennem mig.

Aabenraa Olie- og Farveforretning

Olier — Farver — Lakker — Tapeter — Pensler.

Bonervox, Lakolie, Broncer, Delmenhorster Linoleum.

Aabenraa.

H. Lindholm.

Ramsherred 3.

J. D. Sørensens Byggeforretning,

Indeh.: N. Sørensen.

Slotsgade 20/22.

Aabenraa.

Slotsgade 20/22.

anbefaler sig med

alt til Faget henhørende.

Tegninger og Overslag leveres fra eget Kontor. Maskinsnedkeri.

Prisbillig og god Udførelse garanteres.

Christian Thielsen, Graasten.

Telefon 44.

Jern- og Kortevarer.

Telefon 44.

Vejle Kækelovne og Komfurer.

Pumper. Rør. Støbegods.

J. Hollesen, Graasten

Ure-, Guld- og Sølvvarer.

Guldsmed Julius Jacobsen, Graasten,

anbefaler sit store Lager i Guld- og Sølvvarer.

Specialitet: Forlovelsesringe, Sølvpiseskeer fra 4,50 Mk. af.

Sparekassen

— for Sundeved og Omegn —
forrenter Indskud med $4\frac{1}{4}$ pCt.

Andreas C. Sørensen, Graasten.

Kolonial-, Delikatesse-, Stentøj-, Glas- og
Kortevareforretning. Tobak og Cigarer.

Kolonialvarer, Vin og Spirituoser, Jern- og
Kortevarer, Korn- og Foderstoffer, Thomasmel og Kainit.

— **Motor-Mølleri.** —

Christian J. Sørensen,

Varnæs-Station.

— Korn købes til højeste Dagspriser. —

C. Ødis, Rødekro,

anbefaler sin

:: Skotøjsforretning. ::

Reparaturer udføres solidt og prisværdigt.

Mod Kontant 5 pCt. Rabat. — Værksted med elektrisk Drift.

J. P. Petersen, Skræddermester,

— Hellevad. —

Færdig Herre- og Dreng-Garderobe.

Leverer Stoffer

til Klædninger og Klædninger efter Maal i Løbet af kort Tid.

N. Asmussen, Hellevad.

Møbel- og Skotøjsmagasin.

Schmidt & Torp, Jordkær St.,

anbefaler alle Slags

Foderstoffer og Kunstgødning.

Korn købes til højeste Dagspris.

Blandinger.

Ikke mange ved Oprindelsen til, at Skrædderlauget jordum havde en Gødebut i sit Vaaben, og at man paa Grund af dette Symbol drillede Skrædderne ved at raabe „Mæt! Mæt!“ — General Nyen fortæller en Krigshistorie, der kan lede paa Spor om Forbindelsen.

En lille, befæstet Stad havde været belejret lang Tid og var paa Rippet til at overgive sig af Mangel paa Næringsmidler. Dette vidste den belejrende Hjende, der selv manglede Proviant. En Skrædder gav ved et findrigt Indfald Sagen en heldig Vending for de Belejrede.

Denne Patriot lod sig indsy i et Bukkestind, øvede sig i alle Slags kunstige Bukkepring, begav sig op paa Bolden og sprang under Bombe- og Skuglertegn lystig omkring, medens han nækkede saa naturligt, at selv den største Kender vilde have svoret paa, at det var en virkelig Gødebut.

I Lejren udenfor Byen bemærkede man straks Bukken. „Nej je engang!“ udbrød man: „Staar det jaaledes til derinde, jaa er der ingen Nød paa Jærde. Har de jaa meget Slagtekvæg endnu, at de kan lade det løbe frit om paa Boldene, medens vi herude er nær ved at julte ihjel, jaa kan de ogsaa holde Pinen længere ud end vi!“ — Den sjendtlige General havde samme Dag Belejringen, og Skrædderens List havde reddet Staden.

Fra Haderslev By og Amt.

H. Frees, Haderslev,

(N. Nommensen's Efterflg.)

—••• Isenkram- og Udstyrsforretning. •••—

Stort Lager af Avls- og Landbrugsredskaber.

Ene-Udsalg af de bekendte Morso Kakkellovne og Komfurer.

Oluf Thielst, Haderslev,

Telef. 165. Kolonialforretning. Telef. 165.

Lager af alle Slags

Gødningsstoffer, undersøgt Markirø og Jernvitriol.

Hansen & Winterberg, Haderslev.

Hjørnet af Nørregade og Slotsgade 7.

Stort og nyt Lager i Dame-, Herre- og Børnekonfektion.

Besætnings- samt Udstyrsartikler.

Sengefjer og Dun.

Klædninger efter Maal.

E. N. Knudsen, Haderslev.

Nørregade 14. (Theodor Voss) Telefon 63.

Kjolestoffer, Bukskin, Vaskestoffer, Udstyrsartikler,

Lærreder, Haandklæder, Dækketøj, Sengetøj, Fjer og Dun.

Damprensings-Maskine. Senge af amerikansk System.

Dame-, Herre- og Børne-Konfektion.-

→ Kløverblad-Uldgarn er det bedste. ←

Alt i stort Udvalg. Prima Kvaliteter. Billigste Priser.

Kontant 4 pCt. Rabat.

„Modersmaalet“s Bogtrykkeri ^{A/S}/_S

Haderslev.

*Motordrift med Hurtigpresser, flere Alcidenspresser
og Rotationsmaskine.*

Al Slags Trykarbejde hurtigt, smukt og billigt.

Specialitet: Mejeriregnskabsbøger.

*Særlig anbefales et nyt System, der giver et overskueligt
Regnskab, letter Arbejdet og er besparende ved Anskaffelse.
Prisbelønnet paa det 5. nordslesvigske Fællesmøde i 1895
og indført paa de fleste store Andelsmejerier i Haderslev Amt.*

Carl Nielsen's Boghandel,

Kunsthandel. — Haderslev. — Billedhandel.

Dansk Litteratur. — Salmebøger. — Skolebøger. — Forretnings-
bøger og Kontorartikler. — Stort Lager af Billeder med og uden
Ramme. — Udvalg af Københavner Alumina-Fajance. — Billeder
indrammes, Bøger indbindes. — Stort Udvalg i Platter.

Oluf Petersen jr., Haderslev.

Gaaskærgade 17. (J. H. Michelsens Efterflg.) Grundlagt 1842.

Billed- og Stenhuggeri.

Betydeligt Lager af smagfulde Gravmonumenter, Plader, Tavler etc.

Cl. Ohlmann Haderslev

Gaaskærgade. Aflagrede Vine og Spirituoser. Gaaskærgade.

Specialitet: Taffel-Akvavit.

J. C. Hansen, Skibsmægler, Haderslev.

Telefon 19. Kolonial og Skibsutensilier. Telefon 19.

Skibsladnings og Brandforsikring.

A. Hundevadt,

Bispegade.

Haderslev.

Telefon 292.

Største

≡ **Manufaktur-Forretning** ≡

her paa Pladsen.

Stort Lager i alle Manufakturvarer, Herre- og Dame-Konfektion. Skotøj samt alle Slags Kor-tevarer. — Salg kun mod Kontant med lille Fortjeneste. — Billige, men faste Priser.

Waldemar Schmidt, Haderslev,

Nørregade 1.

Ved Fruekirken.

Telefon Nr. 1.

Special-Forretning i Herre-Garderobe.

Største Udvalg i engelske og tyske Stoffer.

Klædninger efter Maal under Garanti.

Paa Grund af stor Omsætning kun moderne Ting paa Lager.

Iver Hübbe,

Lavgade. ——— Haderslev. ——— Lavgade.

== **Tobak- og Cigar-Forretning.** ==

Jørgen Iversen, Haderslev.

Nørregade.

Herre-ogDrenge-Garderobe-Forretning. Skotøjs- og Støvle-Magasin'

Nicolai Outzen, Haderslev.

Smør-Eksport-Forretning. — Korn- og Foderstoffer engros.

Storegade 454.

Telefon 169.

Peter Henningsen,

Haderslev. (P. C. Winterbergs Efterf.) Haderslev.

Ure-, Guld- og Sølvvare-Lager.

J. Johannsen & Søn's Tandklinik,

Jomfrustien.

Haderslev.

Telefon 157.

Alle Nyheder paa Tandteknikens Omraade.

Særlig anbefales mine velbekendte

godtpassende Tandsætter i forskellige Indfatninger.

Smertefri Tandudtrækning ved Bedøvelse og Lokalbedøvelse til billigste, men faste Priser. — Behandling af Sygekassemedlemmer.

Køb!

Lanz Lokomobiler

Lanz Tærskewærker

Lanz Halmpressere

Køb!

Prospekter gratis ved

Telefon 428. N. Wind, Haderslev, Telefon 428.

Repræsent. for Maskinfabrikerne Heinrich Lanz, Mannheim.

H. Fahrendorf, Haderslev.

Søndertorv 295.

~ Konditori og Kafé samt Bageri. *~*

A. Thulstrup, Haderslev,

Badstuegade Nr. 3.

Telefon Nr. 125.

——— Slakteri og Kreaturhandel. ———

V. Fahrendorff, Haderslev,

Nørregade. Ved Siden af „Høppners Hotel“. Nørregade.
Urmager og Guldsmedforretning.

Kolonialvarer! Haderslev. Hjørnet af Storegade,
Slagtergade og Vestergade. -:-
Albert Frydendal.

Erik Bløcher, Haderslev,

Garveri og Produktforretning.

Storegade 85.

Telefon 288.

Indkøb af Huder, Skind, Haar, Klude, Ben, Jærn og Metaller
til højeste Dagspriser.

Ed. Johansen, Haderslev,

Slagtergade 21.

Slagtergade 21.

Malerforretning.

Jensen & Wind, Haderslev.

Storegade.

Mode-, Manufaktur- og Konfektionsforretning.

A. Clausen, Tømrermester,

Jomfrustien Nr. 8. Haderslev.

Vi bringer herved vore Produkter i det ærede Publi-
kums behagelige Erindring.

Hvidtøl Nr. 1, Husholdningsøl,

Stjerneøl, Dobbeltøl og Mineralvand.

Husk at forlange vort **Bajersk Øl**, et anerkendt og
fortrinligt Produkt.

Bruggeriet Banskørg e. G. m. b. B.

Haderslev

Maskinfabrik

A.-S., Haderslev,

!leverer de nyeste og mest moderne

≡≡≡ Mejerimaskiner. ≡≡≡

!Komplette Mejerianlæg og Ombygninger
udføres hurtigt, smukt og praktisk.

„Titan“-Centrifugen er Verdens bedste.

„Atlas“-Kulsyrekeleanlæg yder mest.

Alle Slags Landbrugsmaskiner
repareres sagkyndigt og solidt til moderate Priser.

Alle Slags Smøreolie til moderate Priser.

Gamle Transportspande omfortinnes
og repareres, saa de bliver gode og holdbare som nye.

„Horsens“-Transportspande er de bedste. Faas ogsaa
med Kobberbund. 2 Aars Garanti. Forlang kun dette Mærke.

Nutidens bedste Malkemaskine

————— „DANA“ —————

Eneforhandling for Slesvig og Holsten.

Tandlæge J. Smith, Haderslev.

Guld kroner.

Broarbejder.

Den forlængede Gasbedøvelse.

Levering af Tandsæt

for Invalideforsikringens og Sygekassernes Regning.

J. D. Suurballe, Haderslev.

Søndertorv Nr. 226.

Urmager- og Guldsmedforretning.

Haderslev Slotsvandmølle.

Mølleri. • Korn. • Foderstoffer.

Chr. Nielsen, Snedkermester,

Storegade 41.

Haderslev.

Storegade 41.

———— Haderslevs største Mobelmagasin. ————

Hils Schmidt, Haderslev,

Nørregade 5.

== Lager af fortrinlige Klaverer og Harmonier. ==

Edel, fuld Tone, uovertruffen i Holdbarhed.

Peter Iversen, Haderslev.

Specialforretning i Smør, Margarine og Æg,

en gros & en detail.

Rud. Sack's Radsaamaskiner

er de bedste.

R. Beck, Maskinforretning, Haderslev.

Haderslev ny Trikotageforretning,

Brødrene Kjær (for Hans Kjær),
er det bedste Indkøbssted for

==== Uldvarer, Garn, færdigsyet Børnetøj. ====
Eget Maskinstrykkeri.

A. F. Petersen, Haderslev.

Telefon Nr. 226. Klejnsmed og Vægtfabrikant. Telefon Nr. 226

Lager af

Kreatur- og Decimalvægte samt alle mulige Jerngitre.

Reparation af Vægte af ethvert System under justeramtidig Kontrol.

Chr. Lausen, Haderslev,

Telefon Nr. 201. Agenturforretning. Telefon Nr. 201.

Agent for det gensidige Forsikringsselskab „Danmark“.

N. F. Kruse, Haderslev,

Storegade Nr. 56.

En gros. • • Klodsemageri. • • En detail.

Haderslev Tvebak-, Kakes- og Brødfabrik,

Brødrene Sørensen & Co.

Specialitet: Kakes og Tvebak.

Valdemar Møllers Efterflg.

Haderslev. (Christian Petersen) Storegade 48.

anbefaler sit velassorterede Lager i

aflagrede Tobakker og Cigarer.

HADERSLEV BANK

I HADERSLEV

SAMT DENS FILLALER OG AGENTURER

I RØDDING, GRAMBY, TOFTLUND,
SKODBORG, VOIENS, FIELSTRUP
:- :- OG KRISTIANSFELT :- :-
UDFØRER ALLE SLAGS BANKFORRETNINGER.

PENGEFORSENDELSER

TIL ALLE HOVEDPLADSER I VERDEN,
BESØRGES PAA GUNSTIGE VILKAAR.

INDSKUD

MODTAGES PAA CHECK- (FOLIO),
SPAREKASSE- OG INDLAANS-AFDELING OG
FORRENTES PAA FORDELAGTIGSTE BETINGELSER.

J. H. Hildebrandt, Haderslev,

Vognfabrik. Johs. Jensens Eftflg. Vognfabrik.

Jomfrustien 340, ligeoverfor Smaabanen.

— 50 nye og brugte Vogne altid paa Lager. —

Aarlig Omsætning af over 100 Vogne.

JOHS. BOYSEN, HADERSLEV.

Kolonial- og Svine-Eksport-Forretning.

Telefon 137.

Sønderbro.

Telefon 137.

Hans P. Møller s Enke, (Ryes Mølle),

Sønderbro 13.

Haderslev.

Telefon Nr. 4.

Mølleri, Korn, Foderstoffer, Markfrø.

Lassen's Tandklinik,

Jomfrustien.

Haderslev.

Jomfrustien.

C. Færdig & Søn, Haderslev,

Telefon 168. Bispegade Nr. 1. Telefon 168.

Kobbersmed, Blikkenslager, Brøndborer.

Artesisk Brøndboring, Mejerigenstande, Indlægning af Gas og Vand,
samt Installationsforretning.

Holm & Michaelsen, Haderslev.

Storegade. (Indeh.: Lausen Holm.) Telefon 259.

Mode-, Manufaktur- og Konfektions-Forretning.

== Brandforsikringer ==

tegnes til billigste, faste Præmier hos

Chr. Aagaard, Haderslev.

CHR. CLASSEN, Haderslev.

Hjørnet af Slagter- og Ringgade.

== Kolonialvarer. ==

Specialitet: Kaffe. ff. Vine, Tobak og Cigarer.

Opel Automobiler.

Tysklands bedste Fabrikat.

Reparationsværksted, Reservedele og Gummi samt Garage.

Waldemar Hinrichsen,

Gaaskærgade 42.

Haderslev.

Telefon Nr. 150.

**Damp-Kaffe-Brænderi, Kolonialvarer,
Spirituoser, Konserver, Margarine osv.**
faas til billige Priser.

Nis J. P. Juhl, Haderslev.

.....
Jens Jensen (Indeh. Jens Jørgensen),
Haderslevs største og billigste Kolonial-, Fødevarer-, Mar-
garine- og Spirituose-Handel.

Forretningsprincip:
Stor Omsætning. Lille Fortjeneste. Kun gode Varer.
Telefon Nr. 94. — en detail. — Nørregade 46.

.....
C. Bløcher, Læderhandel.
Nørregade 29. Haderslev.

J. THULSTRUP,
Telefon Nr. 130. Klosteret i Haderslev. Telefon Nr. 130.
Handel med fede og magre Kreaturer og fede Svin.

Paul Bløcher, Arkitekt,
Telefon 288. Haderslev, Storegade 85. Telefon 288

Joh. Iversen, Bygningsforretning
Sønder Otting pr. Haderslev,
anbefaler sig med alt til Byggefaget henhørende Arbejde.

H. B. Kjær, Brorsbøl
Telefon Nr. 10. pr. Haderslev. Telefon Nr. 10.
anbefaler sin Forretning med
Osborne-Høste- og Slaamaskiner

et velassorteret Reserverlager
og eget Reparationsværksted.

D.P.G.M. 440207

Jørgen Mortensen,

Slukeiter pr. Over-Jersdal, — Telefon: Ustrup Nr. 7,
anbefaler sin **Kolonialforretning.**

Jærn-, Kortevarer-, Stentøjs- og Manufakturhandel.

Lager af Foderstoffer, Markfrø og Kunstgødning.

Thomas Thomsen, Vedsted Mølle.

Mølleri og Kornforretning.

Otto Jørgensen,

„Nord“ ved Kristiansfelt.

Manufaktur- og Konfektions-Forretning.

Harald Reimers,

Telefon 49.

„Irej“ ved Kristiansfelt.

Telefon 49.

anbefaler sin

Kolonial-, Stentøjs-, Jern- og Kortevarer-Forretning.

Johs. Nielsen, Kristiansfelt,

Skotøjstorretning, (ved Siden af Sparekassen)

anbefaler sit velassorterede Lager af **færdigt Fødtøj.**

Reparationer udføres til moderate Priser.

N. H. Kjær, Kristiansfelt.
Urmager og Guldsmedforretning.

**Niels Ebbesen, Christiansfeld,
Urmager.**

**Stort Udvalg i Guld-, Sølv-, Plet og Nikkelvarer.
Forlovelsesringe.**

Lomme- og Stueure. Optiske Varer.

*Paa Gæstgivergaarden „Frej“
ved Kristiansfelt*

*forefindes rummelige Lokaler og Soveværelser for Rej-
sende og Gæster, som anbefales til Befolkningens Velvilje.
Ch. Riwe.*

H. B. Nielsen, Kristiansfelt,

Skotøjsforretning i Brødrehuset.

Stort Udvalg i al Slags Fodtøj til moderate Priser.

Reparaturer udføres hurtigt og solid.

Anton Nielsen, Kristiansfelt.

Frisør- og Barber-Forretning.

K.P. Gellert, Tyrstrup,

Slakteri og Pølsemagerforretning.

Villads Martensen, Kristiansfelt,

ligeoverfor Tyrstrup Mejeri.

 Bog- og Papirhandel.

Kontorartikler, Skolebøger, Figurer og Luksus-Møbler, Nips og Galanterivarer, Skrivepensiler og Lædervarer i stort Udvalg.

Rejsekofferter og Spadsere-stokke. Billeder indrammede og færdige Billeder haves paa Lager, kun fine, holdbare Lister.

Mit Tapet-Lager er forsynet med nye, moderne Mønstre. Rester til billige Priser. Et stort Udvalg i Rejseerindringer, fine Ting til moder. Priser.

Peter Paulsen, Kristiansfelt,

 Kontant-Forretning.

Største Udvalg i Manufaktur, Konfektion, Skotøj og Kortevarer.

N. A. Jacobsen, Kristiansfelt

projekterer og udfører **elektriske Anlæg** af enhver Størrelse og Art.

Sophus A. M. Christensen,

Tyrstrup.

Stort Lager af Tobak og Cigarer.

::: Lager af Byggematerialier :::

Chr. N. Iversen, Tyrstrup

Telefon Nr. 4.

Kolonial- og Skotøjsforretning.

Lager af Kul og Koks.

Th. Ellgaard, Tyrstrup.

==== Malerforretning. ====

N. Christiansens Væveri,

Tyrstrup, bringes i velvillig Erindring.

P. Ravn, Kristiansfelt og Tyrstrup.

anbefaler sig med

Cykler og Symaskiner. Reparaturer udføres so- lid og billig. -: -: -:

H. Ravn's Enke, Tyrstrup.

Sadelmager- og Polsterforretning.

Stort Lager af Linoleum.

Linoleums-Tæpper.

Linoleums-Løbere.

Tyrstrup Mølle

e. G. m. b. H.

Mølleri, Korn og Foderstoffer.

Telefon Nr. 33.

Tyrstrup pt. Kristiansfelt.

Michael A. Jacobsen, Tagkær,

Telefon 71.

ved Kristiansfelt.

Telefon 71.

Bygnings- og Møbelsnedkeri med Motordrift.

Jver Knudsen, Tagkær.

Telefon 56.

ved Kristiansfelt.

Telefon 56.

Maskin- og Beslagsmed.

S. W. Petersen, Fjelstrup.

Kolonial-, Stentøjs- og Kortevarer-Forretning.

Cigarer og Tobakker.

Vine og Spirituoser.

— ff. friskbrændt Kaffe. —

Michael Møller, Fjelstrup

Telefon Haderslev Nr. 10 og Fjelstrup Nr. 10.

**Korn, Foderstoffer, Markfrø
og Gødningsmidler. Landbrugsmaskiner.**

Specialitet: „Milwaukee“ -

{ Selvbindere,
Bindegarn,
Slaamaskiner,
Hesteriver.

H. Christensen, Mastrup.

Kolonial-, Tobak- og Cigar-Handel.

H. J. Dahl, Mastrup.

Hjulmager.

Svend Hansen, Bygningsmester, Mastrup,

anbefaler sig med alt til Bygningsfaget henhørende Arbejde.

F. A. Adolphsen, Mastrup,

anbefaler sig med

==== sin Malerforretning. ====

Julius Nielsen's

Tømmerforretning i Vojens.

*Stort Oplag af Tømmer, Brædder, Planker og Lægter, som
anbefales til billigste Priser.*

Chr. Pauli's Gæstgivergaard

i Vojens.

Telef. 1 **J. Th. Jensen, Vojens.** Telef. 1

Lomme- og Stueure, Guld-, Sølv- og Nikkelvarer.

Harmonikaer, Mundharper, Barometre, Termometre,

En gros. **Briller, Ridehjul og Symaskiner.** En detail.

Stort Udvalg! Yderst billige Priser!

Reparationer paa ovennævnte Artikler udføres solidt og billigt.

6*

Jørg. Jensen,

Vojens,

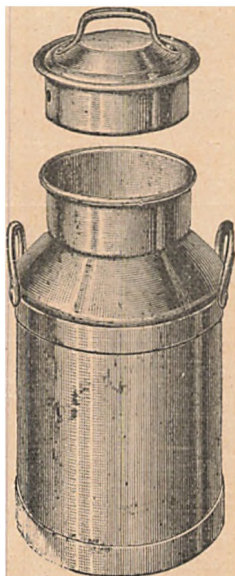
anbefaler sit store Lager af

Manufaktur- og Modevarer,

Dame-, Herre-

og Børne-Konfektion.

Lager af Dame-, Herre- og Børne-Fodtøj.

Nummer Et

af alle Mælke-Transport-Spande
er

„Perfect“ og „Reform“

fra

Burmeister & Wains Eksportkompagni.

Forlang dem derfor
hos Deres Spandleverandør

Hans Gram, Maskinfabrik,

Indeh.: Hans og Aage Gram,
Vojens.

Tel.-Adr. Gram. Telefon Nr. 13.
Eneforhandler for Hertugdømmet.

Tel. 26

P. J. Schmidt, Vojens.

Bog- og Papirhandel. — — — Bogtrykkeri og Hefteri.
Bageri- og Mejeriartikler en gros.

Tel. 26

Nicolai Sørensen, Vojens, Telefon Nr. 11. Støbegodslager, Glas- og Stenløjs-Bandel.

Kolonial-, Jern- og Kortevarerforretning.
Tobak og Cigarer samt undersøgt Marfrø.
Lager af Vejle Komfurer og Kakkelovne.

Mathias Bojsen's Enke, Vojens,

Telefon Nr. 37. Kul- og Byggematerialforretning. Telefon Nr. 37.

Chr. Roose & Speth,

Post-Telefon 9. Sommersted Station. Post-Telefon 9.
Korn-, Foderstof- og Markfrøforretning.

H. Kjestrup, Sommersted Station.

Alle Sorter Kunstgødninger og Frø
i garanteret, undersøgt Vare til billigste Priser.

Hans Fræhr, Sommersted,

anbefaler sit store Lager i
Manufaktur og Skotøj til allerbilligste Priser.

Thomas Damgaard, Sommersted.

— Grundlagt 1885. —

*Tømmer, Brædder, Jernbjælker,
Byggematerialer, Tjæreprodukter,*

Tlf. Nr. 3. — *Cementstøberi.* — Tlf. Nr. 3.

Jens Jacobsgaard, Sommersted,

Møbelfabrik og Møbellager.

Fabrikation af Mahogni- og Egetræsmøbler i moderne Stil.

N. Schmidt, Mølby.

Telefon Nr. 28.

Telefon Nr. 28.

anbefaler sin

blandede Forretning.

M. Madsen, Mølby,

(Indehaver af Savværket Tovskov Mølle).

Lager af Ege og Gran, Tømmer og Brædder i alle Dimensioner

==== saaa vel som færdige Møbler. =====

Andreas Kock, Mølby,

Smedemester.

Lager af Cykler og Reparation af Landbrugsmaskiner.

J. Lastein, Blikkenslager i Jels,

anbefaler sit Lager af præmierede Mejerispande.

Største Udvalg af Stald- og Vognlygter samt Lamper og Husholdningsgenstande.

Tlf. Nr. 18.

Tlf. Nr. 18.

H. P. Dinesen, Jels,

anbefaler sit

Savskæreri med alt til Faget henhørende.

J. P. Christiansen, Jels,

anbefaler sig som **Tømmermester.**

Jens Andresen, Jels.

— Telefon Nr. 22. —

Kolonial-, Manufaktur- og Stentøjshandel.

Bager af Tobak. Cigarer, ff. Vine.

Undersøgt Markfrø. Specialitet: Friskbrændt Kaffe.

Jels Dampfarveri,

Appretur- og Tøjrensings-Anstalt,
anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

M. Hansen.

P. Jegsen, Jels, Maler- og Lakerer-Forretning.

Peter Eeg, Jels,

Mode, Manufaktur, Konfektion, Skotøj.

Specialiteter:

Udstyrsartikler, færdige Herre-Garderober.

M. T. Lund, Jels.

(Steinbring's Eitflg.)

Kolonial og Jernkram, Gødningsstoffer
og Markfrø.

H. M. Hansen, Smedemester, Jels,

anbefaler

nye og brugte Vogne.

Marikka Holm, Skodborg,

∴ *Bog- og Papirhandel.* ∴

D. Detlefsen, Over-Jersdal,

anbefaler

Bageri, Konditori og Mølleri.

Peter Nissen, Over-Jersdal Kro.

Gæstgiveri samt Køretøj til Udlejning.

Hans Rudebeck, Over-Jersdal,

Sadelmager og Polsterer.

Lager af Selctøj, Møbler og alt til Faget henhørende.

L. J. Petersen, Over-Jersdal,

Telefon Nr. 3.

anbefaler sin

Telefon Nr. 3.

∴ Kolonial- og Manufaktur-Forretning. ∴

Stort Lager i Kakkellovne, Komfurer og fritstaaende Vaskekedler.

Forhandling af J. P. Junggreens Skraa- og Røgtobakker.

Georg Schmidt, Over-Jersdal,

anbefaler

Bageri, Konditori og Møleri.

L. Læbel, Hjulmager, Over-Jersdal,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

L. J. Schjøtt, Bevtott, Telefon N.-Jersdal Nr. 2.

Kolonial-, Jern- og Kortevarer, Tobak og Cigarer.
Stort Lager i Skotøj. Kul og Briketter. Vin og Spirituoser.
Undersøgt Markfrø under dansk Statskontrol.

==== **Hans Top,** =====

Telefon Nr. 3.

Agerskov,

Telefon Nr. 3.

anbefaler

Kolonial-, Jern- og Kortevarer. Vin og Spirituoser.

Undersøgt Markfrø og Kunstgødning.

Heinr. Nielsen, Agerskov.

Maler og Vognlakerer. Tapet- og Farvehandel.

J. P. Toft, Rødning.

Hjulmagerforretning.

R. Andersen, Rødning,

anbefaler sin

==== **Skrædderforretning.** =====

A. S. Bøggild Gundersen,

Rødning.

Kolonialvareforretning.

Rødning.

Lager af Kul og Briketter.

M. Hansen, Rødning.

Kontant-, Manufaktur- og Mode-
Forretning, Herre-, Dame- og Børne-Konfektion. Skotøjslager.

L. Aakjær, Arkitekt,

Telefon Nr. 33.

Rødning.

Telefon Nr. 33.

Nicolai Jepsen, Rødning.

Blikkenslager- og Tagtækkerforretning.

Lager af 1. Klasses Mejerispande.

Chr. J. Ravn, Rødning,

anbefaler

Tømmer og Brædder, Kalk, Cement, Tagpap, Som og Jernvinduer,
Jernbjælker, Jerntag, Tagsten, Mursten, Drænrør m. m

B. Chr. Andersen, Rødning,

Bog- og Papirhandel.

Bogbinderi, Kunsthandel.

Stort Udvalg i indrammede Billeder.

Kort over Krigsskuepladsen, Feltpostartikler.

Valdemar Mortensen, Rødning.

Kolonialvarer, Vin og Spirituoser,

Kul, Koks og Briketter. Markfrø, Kunstgødning.

A. P. Christoffersen, Rødning,

anbefaler sin

Isenkram- og Stentøjs-Forretning. Ribe Kakkellovne og Komfurer.

P. Jacobsen, Gramby,

anbefaler sit righoldige Skotøjs-Lager for Damer,
Herrer og Børn.

Telefon-Amt **T. P. Beck, Harreby,** Telefon-Amt

**Kolonial-, Manufaktur-, Skotøjs-, Jernvare-, Glas- og Stentøjs-
Forretning, Tobakker, Cigarer, Vin og Spirituoser.**

Sæson-Lager af **Kunstgødning og Markirø**, Brædder, Tøm-
mer, Cement, Kul, Koks, Briketter.

Ribe Kakkellovne og Komfurer.

Hotel „Slotskroen“ Gram.

Telefon 20.

(Julius Schröder)

Telefon 20.

Automobil til Leje.

==== Elektrisk Klaver forefindes. ====

Gram Uldvarefabrik i Gram.

anbefaler solidt og smukt Herre- og Dametøj i allerbedste
Kvalitet, samt leverer alt til Farveri, Spinderi og Tøj-
rensning henhørende.

Chr. Andersen.

Brødrene Behrens, Gram,

Telefon 12. Indeh.: Jens & Holger Behrens. Telefon 12.

Maskinfabrik og Installationsforretning.

Specialitet: **Motor- og Mølleanlæg til Landbruget.**

==== **Lynafledere.** ====

Jens Sørup, Gram.

Mølleri, Korn og Foderstoffer

Fr. Christensen, Gramby.

ff. Herre- og Dame-Garderobe.

Nye moderne Stoffer i stort Udvalg.

F. Winther, Gramby.

Stort Støbegodslager anbefales til billige Priser.

Overbevis Dem om den fortrinlige
Kvalitet af Margarine og Kaffe

fra

Laurids Hansen's Varehus,

Margarine- og Kaffe-forsendelsesafdeling.

Telefon 39. **Gram-Gramby** (Nordslesvig). Telefon 39.

Telefon 10. **A. P. Schultz, Gram,** Telefon 10.
Smede- og Maskinværksted.

Olaf Aastrup, Gramby.

Manufaktur og Modevarer.

Stort Udvalg,

billige Priser.

Chr. F. Kræmer, Gramby.

Mobel- og Ligkiste-Magasin. Lager af Gravmonumenter.
Agentur og Livsforsikring.

Brødrene Schrøder, Gramby.

(Indehaver *Alfred Schrøder*.)

Telefon 25.

Telefon 25.

**Kolonial-, Manufaktur-, Jern- og Kortevarer. Vin,
Cigarer. Foderstoffer, Markfrø.**

Store Partier ægte Import-Cigarer haves stedse paa Lager.

Gramby Savværk

G. m. b. H. — Telefon Gram 26.

**Dampsavværk, Møbel- og Bygnings-
snedkeri. Træskofabrik og Elektricitets-
værk.**

Jørgen Timmerby, Smedemester, Gramby.

Reparationsværksted for Landbrugsmaskiner.

Bygningsbeslag af eget Fabrikat. Vogn- og Hestebeslag.

M. Frandsen, Østerlindet,

Telef. Nr. 10 Kolonialforretning. Telef. Nr 10

P. P. Detlefsen's Enke, Toftlund,

anbefaler et stort Lager af

Herre-, Dame-, og Børne-Fodtøj.

K. P. Friis, Hjulmager, Toftlund,

anbefaler sig med alt til Faget henhørende.

Niels Hansen, Toftlund.

Bog-, Papir- og Kunsthandel, Bogbinderi.

Stort Lager af indrammede Billeder, passende til
Brude- og Festgaver.

Rasmus Brik, Toftlund,

bringer herved sin

Skotøjs-Forretning

i velvillig Erindring.

Reparationer udføres hurtigt, solidt og til moderate Priser.

Brødrene Sølbæk, Arnum,

— *Kolonialvareforretning.* —

*Lager af Ribe Kakkellovne og Komfurer. — Undersøgt
Mark- og Høvefrø, Guano. — Tømmer, Brædder, Kalk,
Cement, Kul og Briketter.*

Slagtermester P. H. Petersen,

Telefon 52.

Skærbæk,

Telefon 51.

anbefaler sit **Slagteri.** Flæsk og Kød modtages til Røgning.

Hans Hansen, Skærbæk,

Byggeforretning

anbefaler sit Lager af alle Slags Bygningsmaterialier.

HUSK! at i **J. Lorenzen's Værksted**
i Skærbæk faas de
bedste Landbrugsmaskiner og Reservedele.

H. J. Jepsen, Skærbæk,

Pumpe- og Hjulmagerforretning,

Ajlepumper, Ajlespredere, Vandledningsrør og artesisk
Brøndboring anbefales.

Chr. St. Schmidt, Skærbæk,

Ure-, Guld- og Sølvvare-Lager.

Reparaturer udføres solidt og billigt.

V. Blume Schmidt, Spandet.

Kolonial-, Jern- og Stentøj. — Guano. — Manufaktur-, Konfektions- og Skotøjs-Forretning.

Ehm Bendesen, Skærbæk.

**Altid det nyeste i Dame- og Børne-Konfektion.
Kjole- og Blusestoffer. Udstyrs-Artikler i største Udvalg.
Sengefjer og Dun.**

Peter Memborg, Skærbæk.

Største Udvalg i Herre- og Dreng-Garderobe, Manufaktur-, Mode-Varer og Udstyrs-Artikler.

Nyheder i Dame- og Børne-Konfektion. Kostumeskorter.

en detail.

Bluser.

en gros.

P. Nielsen, Rejsby ved Brøns.

Kolonial-, Korn- og Foderstof-Forretning.

Kul og Kunstgødning.

Kul og Kunstgødning.

Blandinger.

Examination i Humanitet.

Raa, min Dreng, hør nu efter. Naar du spadserer med din Søster, og du finder et Æble ved et Træ, hvorledes vil du saa være dig ad, for at din Søster kan saa ligesaameget som du?

Jeg slaar nok et ned til hende.

Min fineste Margarine „PRIMUS“

smager, smelter og bruner som bedste Natursmør.

„Primus“ tilberedes efter en ny Fremgangsmaade af de nyeste Raamaterialier i Forbindelse med den bedste Mælk og Fløde.

„Primus“ burde ikke mangle i nogen Husholdning, da samme besidder alle de Fortrin, som godt Smør har, smager som Smør paa Brødet, er overhovedet i Udscende og Smag ikke at skelne fra Smør

„Primus“, omhyggeligt forarbejdet, er fast, kærnefuld og produktiv som Smør, da Vanddelene efter Mulighed er bortfjernede, noget, der særlig for Husmoderen er ensbetydende med en stor Besparelse,

„Primus“ anbefales til enhver Husholdning. Den kommer ikkun frisk i Handelen og kan efter Ønske faas igenem enhver Detail-Forretning.

Margarinefabrik Sønderborg.

Telefon Nr. 22.

P. Knarhøj.

A. Behn, Sønderborg.

*Kolonial-, Vin-, Spirituosa-, Jern- og Kortevarerforretning.
Lager fra J. P. Junggreens Tobaksfabrik.*

Jørgen Otsen, Sønderborg,

Telefon 409.

Jernbanegade 1-3.

Akcidens- og Bogtrykkeri.

Levering af alle Slags Tryksager hurtigt og billigt.

Brude-Udstyr.

Garanti Fjersenge.

Sengelinned.

Kroplinned. Dækketøjer.

—— *Navne broderes hurtigt og fint.* ——

J. H. KOCK, SØNDERBORG.

Alle Slags Mel og Gryn,

sur **Sennep** samt forskellige Slags **Fodervarer** anbefales fra

Sønderborg Valsemølle,

Telefon Nr. 235.

Peter Hansen.

Hils Sønnichsen, Sønderborg.

Telefon Nr. 34.

Korn-, Mel- og Foderstofforretning.

Helmer & Jørgensen, Sønderborg.

Manufaktur-Forretning.

Chr. Otten, Sønderborg.

Storegade 78.

Bageri og Konditori.

Storegade 78.

BOSSEN & BOCK,

Sønderborg, Telefon Nr. 57.

Broager, Telefon Nr. 36.

Manufaktur- og Modevarer.

Herre- og Dame-Konfektion.

Udstyrs-Artikler.

Salg imod Kontant.

Største Lager. — Billigste Priser.

Jørgen Møller, Sønderborg.

Perlegade 44.

Telefon 217.

Jern- og Kortevarer. Glas, Porcelæn og Stentøj.

Lamper. Kåkelovne og Komfurer.

Normal-Patent-Decimalvægte.

Herkules Ajlepumper.

Jernpumper og Rør.

Jern-Vinduer.

Have-Møbler.

Stort Udvalg.

Billige Priser.

Hansen & Co., Graasten og Sønderborg.

Perlegade 96 og Dybbølgade 2a, Telefon Nr. 31 og 322,

anbefaler sin Forretning i

Korn-, Foderstoffer og Kunstgødning.

Hans Hansen, Sønderborg.

Perlegade 23. — Telefon 213.

Manufaktur og Konfektion.

Special-Afdeling: Herre-Garderobe og Skotøj.

Folkebanken for Als og Sundeved, Sønderborg.

forrenter Indskud fra Dagen efter Modtagelsen.

paa Check-Konto til 3 pCt.

„ Sparekasse-Konto til 4 pCt.

„ Indlaans-Konto til 4¹/₂ pCt.

— Agenturer i Nordborg og Lysabild. —

Bunde & Mørup, Manufaktur. Konfektion.

Moderne Herreartikler. — Klædninger efter Maal.

Perlegade 31.

Sønderborg.

Telefon 389.

Skal Kærlighed Dem Lykke bringe,
Køb Holger Hansen's Forlovelsesringe.

Holger Hansen, Guldsmed og Gravør,

Storegade 45. Sønderborg. Telefon 274.

Johs. Møller, Sæbefabrik,

Telefon 276.

Sønderborg.

Telefon 276.

Holger Hollensen, Sønderborg.

Perlegade 7.

Specialforretning i

Telefon 203.

Herre- og Dreng-Garderobe, færdige og efter Maal.

P. H. Stuhr, Sønderborg.

Perlegade 21.

Automobiler,

Perlegade 21.

Cykler-, Sy- og Skrivemaskiner.

Eget Reparationsværksted.

Eget Reparationsværksted.

Odense Ægforretning i Sønderborg

er Køber af Æg til højeste Notering, som meddeles 8 Dage forud. Kontant Afregning, ingen Fragt, fri Emballage.

Alsisk Frøavlsselskab

anbefaler sit Lager af

Markfrø, hjemmeavlet

Roefrø og Saakorn

i prima Varer,

under største Garanti.

*** * Kafé Kock, Sønderborg. * ***

Kafé og Konditori, Bageri med elektrisk Motordrift.

*Hurtigste Opvartning med Kaffe Chocolate etc.
Allerstørste Udvalg i Tærter, Kager, Wienerbrød osv.*

Bestillinger fra 3 Mk. af leveres franco enhver Banestation paa Jls

**Olie og kemisk
tekn. Præparater.**

AXEL HELMER.

*Isenkram,
Husholdningsartikler, Værktøj.*

.....
Sørensen & Petersen, Sønderborg.

Telefon Nr. 55.

Korn, Foderstoffer og Kunstgødning.

.....
**Uldvarefabrik, Dampfarveri
og kemisk Renseanstalt.**

A. P. Behrends, Sønderborg,

Perlegade 52. — Telefon 213.

En rigtig Sømands-„Ende“.

Herren: „Har De ogsaa været ved Nordpolen?“

Sømanden: „Om jeg har? — Det kan De være stød paa Herre!“

Herren: „Der er nok en stem Taage?“

Sømanden: „Naa da — den var ja tyk, at naar vi gik tilføj, slog vi et Sømand i den og hængte vore Hætte paa.“

Stort Lager af gode Billeder.

Kunstgenstande. . . . Litteratur. . . . Musikalier.

Andreas Clausen, Sønderborg,

Telefon 387. **Bog- og Kunsthandel.** Telefon 387.

J. Staugaard, Sønderborg,

Banegaardsgade 8. **Mekaniker.** Telefon Nr. 299.

Stort Reparationsværksted.

Cykler, Pfaff-Symaskiner, og Opel-Automobiler.

En detail. — En gros.

———— Aabne og lukkede Automobiler til Leje. ————

Hulvei's Frøhandel ved Nordborg,

Telefon 58,

anbefaler til enhver Tid, foruden Roefrø af egen eller alsisk Avl, alle Sorter Frø, specielt til Haveplæner og varige Græsgange i Sorter, eller paa mangeaarig Erfaring grundede hensigtsmæssige Blandinger, efter Opgivelse af Areal, Bund og andre, der henhørende Forhold.

Thørvald Midtgaard, Vester-Sottrup.

Telefon Nr. 27.

Kolonial-, Jern-, Kortevarer- og Markfrø-Forretning.

Svendborg og Vejle Kakkellovne og Komfurer.

Manufaktur- og Skotøjs-Forretning.

Stort Udvalg!

Billige Priser!

Lige for Lige.

En Løjtnant Mathisen vilde sværte en Kammerat og sagde derfor til Generalen: „Løjtnant Skrog har den Tjejl at forvælske Konjonanterne; i Stedet for Generalen siger han altid Renegaten.“ — „Ja,“ svarede den godmødige General, „en af mine gamle Sergeanter har ogsaa den Vane at forvælske Begjæver, men det er Votalerne; tænk Dem! i Stedet for Mathisen siger han altid Mit Ufen.“

Fra Tønder By og Amt.

Tønder Landmandsbank

(„Actien-Gesellschaft“ i Tønder.)

Oprettet 6. September 1901.

Aktiekapital 700,000 Mark, fuldt indbetalt, samlede Reserver
143,000 Mark.

Indskud forrentes straks fra Modtagelsesdagen med $4\frac{1}{2}\%$ p. a.

Filialer i Skærbæk og Gram. Agenturer i Højer og Bylderup.

S. C. Lorensen, Tønder,

Kolonialforretning.

Specialitet i Tobak og Cigarer.

C. W. Hänsel, Tønder,

Snedkeri med Maskindrift.

Ligkister i Eg og Fyr.

Ligklædninger og Kranse.

Asmus A. Matthiesen, Tønder,

anbefaler sin

Tobak.

Kolonialforretning.

Cigarer.

Urmager M. C. Sørensen, Tønder.

Stort Lager af

Ure, Guld- og Sølvvarer,

Briller, Kikkerter osv. osv.

— — Reparationer under Garanti i mit Værksted. — —

Hans Outsen, Tønder, Møbelfabrik og Lager.

Maskinsnedkeri med elektrisk Drift.

Bygningsarbejde leveres hurtigt og billigt.

Hans Hansen, Tønder.

Slotsgade.

(tidl. Joh. D. Hansen)

Telefon 121

anbefaler sin **Kolonial-Forretning.**

Prima Varer!

Billige Priser!

Thomsen & Simonsen,

tidl. Hausen & Bahnsen.

Storegade 13.

Tønder.

Telefon 68.

Største og billigste

Manufaktur- og Konfektionsvare-Forretning

her paa Pladsen.

Stort Lager af alle Manufakturvarer, Herre-, Dame- og Børne-Konfektion.

Skotoj, Tapeter samt alle Slags Kortevarer.

Salg kun mod Kontant med lille Fortjeneste.

Billige, men faste Priser.

Billige, men faste Priser.

Antoni Vestergaard, Tønder,

anbefaler sin

Korn-, Foderstof- og Melforretning.

S. C. Sønnichsen, Tønder,
Agent for Brandforsikringsselskabet „DANMARK“.

Kjøletøjer og Besætninger.

Ehm Christensen,
Tønder.

Godtfred Meier, Vestergade 64,
Tønder.

Specialforretning i Cykler og Symaskiner.

Reparationsværksted.

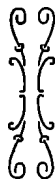
Automobiler.

Benzin- og Oliestation.

Automobiler

Storegade 20

*Kolonialvarer,
Delikatesser,
alle Slags Ost,
Konserver,
Vine
og Spirituoser.*

*Specialforretning i
Tobak, Cigarer,
Cigaretter,
dansk Skraatobak,
lange og korte Piber.
Spadserestokke.*

„Forsk Løve“

Andreas Petersen, Tønder.

Chr. Skov, Skræddermester, Tønder.

Stort Lager af

Stoffer til Herre- og Dame-Garderobe.

Chr. Lund, Tønder,

Drohses Hus.

Urmager og Optiker.

Storegade.

Jørgen Mortensens Gæstgivergaard,

Torvet, Tønder,

anbefaler sine *Gæsteværelser, rummelige Stalde etc.*

S. C. Sønnichsens Efterflg., Tønder,

Nørregade 42. — Telefon 44.

Kunstgødning og Markfrøforretning.

Grundlagt 1879.

En gros og en detail.

Grundlagt 1879

Chr. Petersen, Tønder.

Skibbroen 4.

Telefon 63.

Skibbroen 4.

Gæstgivergaard og Logishus. Stalde.

Kalve til Opdræt stadig til Salgs.

N. Jepsen, Bredebro,

Telef. 14.

Blikkenslageri og Installationsforretning.

Telef. 14.

==== **Centralvarmeanlæg** ====

i prima Udførelse under flere Aars Garanti.

Lynafledere opsættes efter Brandkassens Normativbestemmelse.

D a m e n: Men du gode Gud! Det bliver jo stadig dyrere Dag for Dag. 3 Dag koster Hønsene 8 Skilling Parret mere end i Vaar, og 3 kan dog ikke sige, at de er mislykkede jiden i Vaar.

B o n d e n: Næ — ded inte, men — igor stod der i Bladene, at der snart vilde bli' Krig igjen mellem Nysjen og Franzøjen, og jaadati nouet har nu altidens Indflydelse paa Høns, Vænder o. j. v.

Fra Flensborg By.

„Sommers Hotel”, Flensborg.

Skibbroen 3.

ligeoverfor Dampskibspavillon og i Nærheden af Banegaarden.

A. E. Colding, Flensborg,

anbefaler sin

∴ Vinhandel. ∴

J. Jessen & Co. Efterflg., Flensborg,

(Indeh. I. C. Paulsen).

Kolonialvarer og Markfrø engros. ∴ Sæbefabrik

Specialitet: Snehvid Solvsæbe og Cresim-Sæbe.

Jens M. Ferdinand, Flensborg.

Angelbogade 16.

==== *Kaffe-Special-Forretning.* =====

„Magasin du Nord, Flensborg.”

Mode- og Manufakturforretning.

H. C. Christiansen's Efterflg.,

Indehaver: Klöver & Petersen.

H. Wohlenberg, Flensborg.

Storegade 32.

Bog- og Papirhandel.

==== *Bogbinderi.* =====

Spare- og Laanekasse for Flensborg og Omegn., S m. b. H.,

Flensborg. :: Norregade 11/13, 1. Sal.
Telefon 1367.

Indskud forrentes efter Overens-
komst med eller uden Opsigelsesfrist.

Renteudbetaling efter Ønske 2 Gange aarlig.

Kontortid:

Hver Søgnedag Formiddag Kl. 10 - 12.
Eftermiddag Kl. 3—5.

H. Schmidt, Flensborg,

Telef. Nr. 30. Indeh.: Lorens Paulsen & Søn. Grundlagt 1851.

— *Kolonialvarer* —
og undersøgt Markfrø en gros.
Sirupsraffinaderi.

Lager af

Risfodermel, :-: Fodersukker
og Fodersirup.

Hans Petersen, Flensborg

Assecuranceforretning.

Kontor: Nørregade 112. Telefon 879.

Privatbolig: Aabenraagade 57. Telefon 983.

anbefaler sig med Afslutning af **Livs-, Børne-, Flytte-, Rente- og Ansvarsforsikringer** som Generalagent for **Teutonia i Leipzig.**

Endvidere med **Indbrudstyveri- og Brandforsikringer** som Generalagent for **Frankfurter- og Folkeforsikringer** som Generalagent for „**Deutsche Volksversicherung**“, Berlin.

Inspektører og Agenter søges.

Andreas Dall, Arkitekt,

Christinegade 8, 2. Sal.

**Tegninger, Overslag, Beregninger,
∴ Bygninger og Skønvirke. ∴**

Hvorledes man kan holde Varmen en hel Vinter med en Sæf Brænde.

Dr. Andreas Hyperius, Professor i Marburg, tog mange Penge for at lære en Kunst, som her meddeles gratis, nemlig, hvorledes man skal komme ud af det en hel Vinter med en Sæf Brænde uden at lide Kulde. Saasnart det bliver koldt, behøver man blot at bære Brændet fra Gaarden op paa Loftet, og naar man fryser, da slæbe det ned igen; man vil saaledes bestandig kunne holde sig varm.

Widall & Møller,

Hansen & Co., Flensborg.

Nordslesvigs største Forretning
i vor Branche.

Det fromme Ønske.

En Bonde gik og rev Hø paa en Eng tæt ved Landevejen. Saa saa han, at Herremanden kom ridende langt borte, for han kendte det skinnede Sg, og nu kros Bonden om bag ved nogle Stubbe. Da Herren saa kom ud for Stubbene, jagde Bonden: „Na ja! Gud give, at Præsten maatte snart dø, og saa at Herren maatte leve altid.“

Herremanden, som ellers var en slem Bondeslaaer, blev fornøjet over at høre saadant et front Ønske og red ind paa Engen for at se, hvad det var for en sjælden rar Bonde. Bonden han lod jo, ligesom om han blev bange, han tog sin Hø af og nejeede saa pænt, han kunde. „Sig mig, min Ven,“ begyndte Herremanden, „hvorfor bad Du til Gud, at Præsten maatte snart dø, og at jeg maatte leve længe.“

„Jøsses naadelige Navn! Har Herren hørt det? Nej det tør jeg da ikke vove at sige.“

Herren, som ventede en hel Lovtale, fristede Bonden længe, inden han vilde ud med det; endelig sagde han: „Jo, jeg bad til, at vor Præst maatte dø, for jeg kan nu huske, her har været 3 Præster, og naar en døde, saa har vi altid saaet en anden, som var bedre; og saa tænker jeg, det skal saadan blive ved. Jeg bad til, at Herren maatte leve altid; for jeg kan mindes, at der har været 3 Herrer her paa Godsset den ene efter den anden. Naar den ene er gaaet af, saa har vi altid saaet en anden, der har været galere; derfor var jeg bange for, at det skulde blive saadan ved.“

Da Herren hørte denne Forklaring, drejede han sit Sg kort omkring og red uden videre Hilsen den Vej, han skulde. Men Bonden grinede i Skæget.

Besgnderlige Love.

— S a l e c u s bød, at ingen uden en B e r u s e t maatte lade sig ledsgae af mere en én Tjener.

— J a l o b I. af England befalede — til stor Forargelse for Puritanerne — at man til visse Tider om Søndagen skulde spille og danse.

— Hos Perserne kunde man anklage hinanden for U t a k - n e m m e l i g h e d, og den Dømte straffedes da efter Omstændighederne meget haardt. Blev en Perser anklaget paa Liv og Død, kom hele hans tidligere Levnet ogsaa i Betragtning. Kun naar dette tillige havde været slet, blev Dødsdommen udtalt.

-- Medens *Draco* forordnede, at en Dødsdom skulde fuldbyrdes selv paa livløse Ting, naar disse havde været Aarsag til et Menneskes Død, bestemte *Artaferes*, at man af de Dømte skulde hugge Hovedbindet og ikke Hovedet, affkære Øresmykkerne, men ikke selve Ørene, og piske Klæderne i Stedet for Ryggen.

— *Solon* fordrede, at den, der i offentlige Stridigheder (Politik) ikke vilde tage noget Parti, skulde forvises Landet og hans Ejendele konfiskeres. Den, der tre Gange efter hinanden blev overbevist om Lediggang, var æreløs. — *Draco* satte endog Dødsstraf for Lediggang.

Barmhjertighedens Barn.

Da den Almægtige vilde skabe Mennesket, jamlede han de øverste Engle omkring sig for at høre deres Raad. — „Skab ham ikke,“ jagde Retfærdighedens Engel, „han vil vorde ubillig mod sine Brødre og haard og grusom mod de Svagere.“ — „Skab ham ikke,“ sagde Fredens Engel, „han vil gøde Jorden med Menneskeblod; den Fjæstefødte af hans Slægt vil myrde sin Broder.“ — „Han vil vanære din Helligdom ved Løgn,“ sagde Sandhedens Engel, „om 'du iva prægede dit eget Billed, Trofkabens Segl, paa hans Ansigt.“

De talte endnu, da Barmhjertigheden, den evige Faders yngste, kære Barn, traadte hen for hans Trone og omfavnede hans Knæ. „Dan ham,“ sagde Englen, „i dit eget Billed, en Dydling af din Godhed. Naar alle dine Tjenere forlader ham, vil jeg søge ham og staa ham bi i Kærlighed og lede selv hans Fejl til det Gode. Den Svages Hjerter vil jeg gøre medlidende og lære ham at forbarne sig over Svagere. Naar han farer vild fra Freden og Sandheden, naar han krænker Retfærdighed og Billighed, da skal selve Følgerne af hans Vildfarelse føre ham tilbage og med Kærlighed bedre ham.“

Menneskets Fader dannede Mennesket. En syndig, svag Skabning; men selv i sine Fejl et Barn af hans Godhed, Søn af Barmhjertigheden, Søn af en Kærlighed, der aldrig forlader ham, altid forbedrer ham. — Menneske! Naar du er haard og ubillig, kom da dit Udspring ihu. Af alle Guds Egenheder har Barmhjertigheden kaaret dig til Livet, og fra det, du var levende, rakte kun Forbarmelsen og Kærligheden dig det moderlige Bryst.

Til Læserne!

Originale Bidrag, der formenes egnede til Optagelse i Sprogforeningens Almanak, bedes indsendte til Udgiveren i Aabenraa, som paa Forlangende leverer de ikke benyttede Manuskripter tilbage igen.

Som egnede Bidrag kan nævnes:

Sagn og gamle Overleveringer fra Landet mellem Kongeaa og Ejder.

Gamle Optegnelser og Dokumenter af almen Interesse.

Gamle Ordsprog, Leveregler, Indskrifter, Viser o. s. v. fra vort Hjemland.

Beretninger om gamle Fund, gamle Skikke, store Ulykker, Krigsbedrifter og Krigsminder.

Fortællinger og Skildringer, der knytter sig til og belyser Folkelivet i Nordslesvig i ældre og nyere Tid o. s. v.

Udgiveren.

Almanakken har i Har paa Grund
af Krigen været underkastet Cen-
sur, hvorefter dens Udbredelse er
• • tilhadt af Myndighederne. • •